

הבינלאומי

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 בספטמבר

2019

תוכן העניינים

דוח הדירקטוריון והנהלה	
5	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
10	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
32	סקירת הסיכונים
53	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
54	הצהרת המנכ"ל
55	הצהרת החשבונאי הראשי
56	דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח	
142	ממשל תאגידי
145	פרטים נוספים
157	נספח
164	מילון מונחים
170	אינדקס

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון והנהלה

1	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	8
2	תמצית דוח רווח והפסד	13
3	רווחיות בניטרול רכיבים מסויימים	13
4	הרכב הרווח המימוני, נטו	14
5	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	14
6	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	15
7	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	15
8	התפלגות ההכנסות מעמלות	15
9	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	16
10	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	17
11	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	17
12	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	17
13	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	18
14	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	18
15	החלוקה הענפית של ששת הלוחים הגדולים בקבוצה	19
16	הרכב תיק ניירות הערך	19
17	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	20
18	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	20
19	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	20
20	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	21
21	ניתוח רגישות השפעת שינויים בשיעורי הרבית על תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא	21
22	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	22
23	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	22
24	הון והלימות ההון	24
25	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות	24
26	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2017	25
27	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	26
28	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	26
29	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	27
30	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	28
31	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	29
32	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	35
33	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	38
34	חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים	41
35	חשיפות עיקריות למדינות זרות	42
36	היקף ההלוואות לדיור	43
37	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה	44
38	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	45
39	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	48
40	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	49
41	תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה	51
42	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	51
43	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	51
44	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	51
45	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	52

דוח הדיקטוריון וההנהלה

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
9	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 בספטמבר 2019

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 26 בנובמבר 2019, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), ליום 30 בספטמבר 2019.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

קבוצת הבנק נמנית עם חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר בינלאומי, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונדילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לפרטיים ומוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון. במסגרת החטיבה פועל איזור עסקים, המרכז את פעילות הסניפים העסקיים של הבנק.
- החטיבה הבנקאית מספקת באמצעות הסניפים שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון וסניפי אוצר החייל (אשר מוזג עם ולתוך הבנק ביום 1 בינואר 2019 - ראה להלן), המתמחים במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הביטחון. בנוסף, במסגרת מערך פאג"י, סניפי פאג"י מתמחים במגזר הדתי והחרדי.
- חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח מול הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממונה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים.

בנוסף לבנק, כוללת כיום הקבוצה את בנק מסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

ביום 20 בספטמבר 2018, נחתם הסכם מיזוג בין הבנק לבין אוצר החייל, לפיו אוצר החייל יתמזג עם ולתוך הבנק באופן בו הנכסים וההתחייבויות של אוצר החייל, כפי שהיו במועד המיזוג, יועברו לבנק ללא תמורה, ואוצר החייל יחוסל, ללא פירוק, ורשם החברות ימחק אותו מרישומיו. ביום 1 בינואר 2019, הושלם המיזוג, כאמור לעיל, לאחר שהתקיימו כל התנאים המתלים שנקבעו בהסכם המיזוג. אוצר החייל כמותג עצמאי, לרבות הפעילות והצביון של סניפיו, נשמר גם לאחר מיזוגו המשפטי לתוך הבנק ובכלל זה נשמרת ההתמחות של אוצר החייל בתחום הקימעונאי ובמתן שירותים לעובדי וגמלאי מערכת הביטחון.

העלאת דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

- ביום 11 ביולי 2019, העלתה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק ל-AAA/Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג ilAA+ ואישררה את דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA.
- ביום 26 ביוני 2019, העלתה חברת "מידרג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק ל-aa2.il אופק יציב, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק לדירוג Aaa.il אופק יציב, את כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג Aa1.il אופק יציב, את שטרי ההון הנדחים לדירוג Aa2.il (hyb) אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים לדירוג Aa3.il (hyb) אופק יציב. פקדונות הבנק לזמן קצר נותרו בדירוג P-1.il.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק סקירת הסיכונים להלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2018	2019		
באחוזים				
9.3%	9.8%	10.6%		
0.5%	0.6%	0.6%		
10.51%	10.39%	10.79%		
5.76%	5.63%	5.91%		
122%	123%	124%		
3.1%	3.1%	3.0%		
68.4%	67.7%	64.9%		
1.02%	1.02%	1.03%		
0.83%	0.85%	1.02%		
186%	177%	139%		
0.16%	0.12%	0.09%		
0.20%	0.21%	0.14%		

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד
2018	2019	
	במיליוני ש"ח	
568	643	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,833	1,942	הכנסות רבית, נטו
130	92	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,257	1,140	הכנסות שאינן מרבית
985	960	מזה: עמלות
2,093	2,000	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,241	1,215	מזה: משכורות והוצאות נלוות
18	41	הוצאות סילוק
5.66	6.41	רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)

נתונים עיקרים מהמאזן			ליום
	30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
סך כל הנכסים	136,988	135,851	134,120
מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים	34,516	32,835	31,303
ניירות ערך	10,453	11,880	12,595
אשראי לציבור, נטו	87,310	85,484	84,292
סך כל ההתחייבויות	128,178	127,441	125,707
מזה: פקדונות הציבור	116,292	113,804	111,697
פקדונות מבנקים	464	857	1,150
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	3,690	5,155	4,989
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	8,461	8,096	8,093

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	הנתונים נוספים
7,860	8,209	9,257	ממחיר מניה (באגורות)
355	255	300	ידיבידנד למניה (באגורות)
1.9%	1.8%	1.9%	יחס הכנסות רבית, נטו לנכסים ממוצעים (באחוזים) ⁽¹⁾
1.0%	1.0%	0.9%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים (באחוזים) ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתו.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכונים אשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית; סיכונים נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות מידע; סיכון ציות והלבנת הון; סיכון אסטרטגי; סיכון מוניטין; סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). החל מהרבעון השני של השנה, נוסף לסיכונים המתפתחים העיקריים גם סיכון טכנולוגיות מידע, לאור זאת שהסביבה הטכנולוגית מורכבת ומשתנה והתלות בה גוברת, ונוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית ובהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2018.

יעדים ואסטרטגיה

הנהלת הבנק מכוונת ומונחת על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

על בסיס התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תכנית עבודה שנתית ואת תקציבי הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח וכיעדים פרטניים לשנת העבודה השוטפת.

הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכונים אשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסינפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון, מדי חצי שנה. התכנית מושתתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה, לאורך זמן.

לבנק היתה תכנית אסטרטגית לשנים 2016-2018, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון בחודש ספטמבר 2015 ונבחנה ועודכנה על ידו פעמיים בשנה. יעדי העל של התכנית הם במונחי תשואה על הון מעל רבית חסרת סיכון ויחס יעילות. הבנק קידם ומקדם במהלך השנים תכניות אסטרטגיות שונות בתחומי פעילות שונים, בהלימה לחזון הבנק ולדגשים האסטרטגיים שלו ועל פי השינויים הקיימים והעתידיים בסביבת הפעילות שלו.

ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות, לשנים 2016 ועד 2020. הבנק בחן, כאמור, מדי חצי שנה, את התכנית בהתייחס לסביבה המאקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ולשינויים התכופים בסביבת הדיגיטל והסייבר וכן לשינויים שחלים בקבוצת הבנק, ומעדכן במידת הצורך את התכנית והמהלכים הנובעים מהתכנית האסטרטגית.

ביום 5 בנובמבר 2019 אישר דירקטוריון הבנק אסטרטגיה תאגידית חדשה לשנים הקרובות בהתאם לשינויים בסביבת הפעילות שלו, ומתוך ראייה קדימה של עולם הבנקאות. האסטרטגיה החדשה גובשה במהלך שנת 2019 ומהווה המשך ישיר לאסטרטגיה תאגידית קודמת ולתהליכים אסטרטגיים פרטניים שבוצעו בשנים האחרונות, כמפורט בהמשך.

הבנק שם דגש על מתן ערך מוסף ללקוחותיו וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי; מיקודן של חברת הבת מסד והמותגים יובנק, פאג"י ואוצר החייל בניהול הפעילות הייחודיות להן, ובעיקר בקידום תחום הקמעונאות והעסקים הקטנים; שמירה על מובילותו בשוק ההון; הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך ייעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה וכן חיזוק תרבות מכוונת ביצועים ומדידה בקבוצה, בד בבד עם ניהול סיכונים מושכל.

בשנת 2018, הושקה אסטרטגיית הדיגיטל של הבנק (אשרה בסוף שנת 2017), אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הבנק. כחלק מאסטרטגיית הדיגיטל ובהלימה לאסטרטגיית הבנק "משקיעים בך", הבנק מפתח מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף בעולמות הפיננסיים השונים, ובפרט בעולמות שוק ההון. בנוסף, הבנק מקדם חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק, זאת לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות in-house באמצעות מערך ה-ID של הבנק. לצורך מימוש כל זאת, אף הוקמה מחלקה ייעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל.

בנוסף, בשנת 2019 סיים הבנק לגבש תכנית אסטרטגית חדשה בעולמות תשתיות המחשוב. מטרת התכנית היא לשפר את יכולתו של הבנק לפעול בסביבת הבנקאות המשתנה, בין היתר על ידי קיצור זמני תגובה והגברת הגמישות.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
13	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
17	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
26	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
31	חברות מוחזקות עיקריות

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019.

צמיחה

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, כאשר האומדן לרבעון השלישי של שנת 2019 הצביע על עלייה של 4.1% בתמ"ג. שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית וביטחון תעסוקתי גבוה ולאורך זמן נחזית מגמה של עלייה בצמיחה. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-1.9%, בהשוואה לעלייה של 2.2% בתקופה המקבילה אשתקד. בתחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אוקטובר 2019, נותרה תחזית הצמיחה בגידול בקצב התוצר לשנת 2019 על 3.1%, ותחזית הצמיחה לשנת 2020 הורדה ל-3.0%.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נמדד גירעון בסך 30.9 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 23.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2019 עומד על 40.2 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2018 - ספטמבר 2019) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.3% מהתמ"ג. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה בחודש מרס 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה. חברת דירוג האשראי העולמית S&P אישרה בחודש אוגוסט 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של AA- עם תחזית יציבה.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-0.6% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" עלה בשיעור של 0.5% ב-12 החודשים האחרונים (ספטמבר 2019 בהשוואה לספטמבר 2018) עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.3%. על פי הערכת בנק ישראל מחודש אוקטובר 2019, האינפלציה בשנת 2019 תעמוד על 0.6% ובשנת 2020 האינפלציה תעמוד על 1.2%. נכון לחודש ספטמבר 2019, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.1%.

שוק הדיור

הפרסומים האחרונים משקפים עלייה במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש אוקטובר 2019, נרשמה עלייה של 0.1% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2019. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2019 עלו ב-1.3%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה הינו נמוך ויציב במהותו, כאשר בחודש אוגוסט 2019 עמד על 3.8%, בהשוואה ל-3.7% בחודש יולי 2019.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-7.1% ושער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-11.3%.

רבית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018, העלה בנק ישראל את הרבית, לראשונה מחודש פברואר 2015, ב-0.15% נקודות אחוז לרמה של 0.25%. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל מחודש אוקטובר 2019, במהלך שנת 2020 צפויה הרבית לעמוד בטווח שבין 0.25% ל-0.1%.

הסביבה הגלובלית

הסיכונים הנשקפים לכלכלה העולמית התגברו, בעיקר לנוכח "מלחמת הסחר" ואי הוודאות לגבי הברקזיט. ה-OECD עדכן כלפי מטה את התחזית לצמיחה ולסחר העולמיים ב-2019 וב-2020.

בארה"ב, ה-FED הוריד את הרבית ב-0.25 נקודות אחוז 3 פעמים, האחרונה בסוף חודש אוקטובר 2019. האינפלציה עלתה מעט אך היא עדיין מעט נמוכה מהיעד והצמיחה ברבעון השלישי של השנה צפויה להיות מתונה, בנוסף על ההאטה שנרשמה ברבעון השני. באירופה חלה האטה בצמיחה והייצור התעשייתי מתכווץ, ומעיב בעיקר על כלכלת גרמניה מוטת התעשייה. האינפלציה בגוש האירו נותרה נמוכה וה-ECB הפחית את הרבית, ונקט בצעדי הרחבה משמעותיים נוספים.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-10.4% ומדד ת"א 125 עלה בכ-15.0%. מדד האג"ח הכללי עלה בכ-7.7%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמת ירידה, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. מדד ה-S&P-500 עלה בכ-18.7% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-16.4%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-3.7%.

לפרטים נוספים, ראה התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם, בפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-643 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-568 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 13.2%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-ספטמבר 2019 על שיעור של 10.6%, בהשוואה ל-9.8% בתקופה המקבילה אשתקד ול-9.3% בכל שנת 2018.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של השנה הסתכם ב-236 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-212 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.3%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה ברבעון השלישי של השנה על 11.7%, בהשוואה ל-11.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2018	2019	שינוי	2018	2019	שינוי	
במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	%-ב	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	%-ב	
4.4	2,028	(5.0)	742	705	(5.0)	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
(29.2)	130	(32.7)	49	33	(32.7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.7	1,898	(3.0)	693	672	(3.0)	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(2.5)	985	0.9	322	325	0.9	עמלות
(93.5)	77	50.0	2	3	50.0	הכנסות אחרות
(4.4)	2,093	(7.4)	701	649	(7.4)	הוצאות תפעוליות ואחרות
14.2	867	11.1	316	351	11.1	רווח לפני מסים
18.2	302	15.5	103	119	15.5	הפרשה למסים על הרווח
39.3	28	66.7	9	15	66.7	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
13.3	593	11.3	222	247	11.3	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
16.0	(25)	10.0	(10)	(11)	10.0	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
13.2	568	11.3	212	236	11.3	המיוחס לבעלי מניות הבנק
9.8%	10.6%		11.1%	11.7%		תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מהמתכונת בתמצית דוח רווח והפסד. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאינן מרבית לרווח המימוני, נטו.

רווחיות בניטרול רכיבים מסויימים

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	2018	2019	
במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	
568	643	212	236	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק - כפי שדווח
(46)	-	-	-	בניטרול ⁽¹⁾
(65)	(16)	(65)	(16)	רווח ממכירת נכסים בחברות מאוחדות
53	4	31	-	רווח ממכירת/שיערוך מניות הבורסה
510	631	178	220	הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל
8.8%	10.4%	9.2%	10.9%	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניטרול הרכיבים לעיל
				תשואה

(1) ראו להלן פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו.

פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו

רווח ממכירת נכסים בחברות מאוחדות - ביום 14 במרס 2018, הושלמה מכירת נכס הנדל"ן שהיה בבעלות פיבי שווייץ בע"מ. הרווח מהמכירה בסך של 19 מיליון ש"ח נכלל ברבעון הראשון של שנת 2018 בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי - 13 מיליון ש"ח).

ביום 21 ביוני 2018, הושלמה מכירת זכויות אוצר החייל בבנין בו פעלה הנהלת החברה. הרווח מהמכירה בסך של 46 מיליון ש"ח, נכלל ברבעון השני של שנת 2018 בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי - 33 מיליון ש"ח).

רווח ממכירת מניות הבורסה - ביום 27 באוגוסט 2018, הושלמה העסקה למכירת חלק ממניות הבורסה שהיו בידי הבנק, הרווח מהמכירה בסך של 77 מיליון ש"ח נכלל ברבעון השלישי של שנת 2018 בהכנסות מימון שאינן מרבית (ההשפעה על הרווח הנקי - 65 מיליון ש"ח).

רווח משיערוך מניות הבורסה - ביום 1 באוגוסט 2019, נרשמו למסחר מניות הבורסה. בעקבות כך, רשם הבנק ברבעון השלישי של השנה רווח משיערוך מניות הבורסה שנותרו בידי בסכום של כ-25 מיליון ש"ח בהכנסות מימון שאינן מרבית (ההשפעה על הרווח הנקי - 16 מיליון ש"ח) (ראה באור 1.5. לדוחות הכספיים).

הפרשה להוצאות בגין מיזוג אוצר החייל - ההוצאות בגין פיצויי פרישה אשר נכללו בדוח רווח והפסד בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו ב-82 מיליון ש"ח (ההשפעה על הרווח הנקי - 53 מיליון ש"ח).

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות רבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

תשעת החודשים הראשונים של שנת	2018				2019				
	2018	2019	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח									
הכנסות רבית	2,229	2,337	654	819	756	772	727	911	699
הוצאות רבית	396	395	70	204	122	119	92	246	57
הכנסות רבית, נטו	1,833	1,942	584	615	634	653	635	665	642
הכנסות מימון שאינן מרבית	195	175	40	47	108	36	46	66	63
סך הרווח המימוני, נטו	2,028	2,117	624	662	742	689	681	731	705

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

תשעת החודשים הראשונים של שנת	2018				2019				
	2018	2019	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות שוטפת	1,927	2,060	618	647	662	684	675	709	676
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים	15	(7)	1	11	3	3	(5)	2	(4)
הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב	6	9	1	5	-	3	4	5	-
רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות	80	55	4	(1)	77	(1)	7	15	33
רווח מימוני, נטו	2,028	2,117	624	662	742	689	681	731	705

ברווח המימוני מפעילות שוטפת בתשעת החודשים הראשונים של השנה חל גידול בשיעור של 6.9%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	
באחוזים		
2.48	2.59	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית
0.74	0.76	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית
1.74	1.83	פער הרבית הכולל
2.04	2.15	יחס בין הכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראה נספח 1 לפרק ממשל תאגיד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-92 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-130 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	
במיליוני ש"ח		
133	160	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(118)	(153)	קישון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
15	7	הוצאה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
115	85	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
130	92	סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי
		מזה:
88	43	הוצאות בגין אשראי מסחרי
4	2	הוצאות בגין אשראי לדיור
38	47	הוצאות בגין אשראי פרטי אחר
0.03%	0.01%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.18%	0.13%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.21%	0.14%	שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-960 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-985 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קישון בשיעור של 2.5%.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2018	2019	
ב-%	במיליוני ש"ח		
(5.5)	181	171	ניהול חשבון
(5.0)	80	76	כרטיסי אשראי
(1.9)	462	453	פעילות בשוק ההון
3.7	107	111	הפרשי המרה
(5.8)	69	65	עמלות מעסקי מימון
(2.3)	86	84	עמלות אחרות
(2.5)	985	960	סך כל העמלות

ההכנסות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון שנבע בעיקר מירידה ברווח ממימוש נכסים. ביום 21 ביוני 2018, הושלמה מכירת זכויות אוצר החייל בבניין בו פעלה הנהלת החברה. הרווח מהמכירה שנכלל בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד, הסתכם ב-46 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס. ביום 14 במרס 2018, הושלמה מכירת נכס הנדל"ן, שהיה בבעלות פיבי שוויץ בע"מ. הרווח מהמכירה שנכלל בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד, הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-2,000 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,093 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.4%. להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	
	במיליוני ש"ח	
1,241	1,215	משכורות והוצאות נלוות
285	270	אחזקה ופחת בנינים וציוד
67	68	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
82	6	הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל
18	40	הוצאות סילוק וצמצום
400	401	הוצאות אחרות למעט צמצום וסילוק
2,093	2,000	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-1,215 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,241 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.1%, המוסבר בעיקר מקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה, שקוזז בחלקו בעליית השכר ומקיטון בהוצאות בגין מענקים לעובדים.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו ב-270 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-285 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.3%, שנבע בעיקר מירידה בהיקף נכסי הנדל"ן בקבוצה עקב מהלכי התייעלות.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-447 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-500 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 10.6%, שנבע בעיקר מקיטון בסך של 76 מיליון ש"ח בהוצאות בגין מיזוג אוצר החייל. קיטון זה קוזז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק בסך של 22 מיליון ש"ח.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-357 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-302 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-36.1%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.2%.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-39 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-668 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח הנקי לתקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 643 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 54 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 29 מיליון ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-136,988 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-134,120 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	שינוי
	במיליון ש"ח		ב-%
אשראי לציבור, נטו	87,310	84,292	3.6
ניירות ערך	10,453	12,595	(17.0)
מזומנים ופקדונות בבנקים	34,516	31,303	10.3
פקדונות הציבור	116,292	111,697	4.1
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	3,690	4,989	(26.0)
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	8,461	8,093	4.5

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	שינוי
	במיליון ש"ח		ב-%
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים:			
אשראי תעודות	290	281	3.2
ערבויות והתחייבויות אחרות	7,858	7,840	0.2
מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו	2,303	2,405	(4.2)
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	9,100	9,568	(4.9)
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך	7,909	7,726	2.4
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות	5,719	6,679	(14.4)
סך הכל	33,179	34,499	(3.8)

מכשירים פיננסיים נגזרים:

	30 בספטמבר 2019			31 בדצמבר 2018		
	שווי הוגן	שווי הוגן	ערך נקוב	שווי הוגן	שווי הוגן	ערך נקוב
	שלי	חיובי		שלי	חיובי	
	במיליון ש"ח					
חוזי רבית	269	440	20,371	207	224	29,110
חוזי מטבע	528	579	73,056	540	422	60,101
חוזים בגין מניות	280	280	38,275	651	650	45,227
חוזי סחורות ואחרים	1	1	66	1	1	100
סך הכל	1,078	1,300	131,768	1,399	1,297	134,538

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-87,310 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-84,292 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 3.6%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

	יתרה ליום		חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום			
	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	שינוי	
	במיליון ש"ח		במיליון ש"ח		במיליון ש"ח	%
מטבע ישראלי	72,466	69,600	83.0	82.5	4.1	2,866
- לא צמוד	9,774	10,073	11.2	12.0	(3.0)	(299)
- צמוד למדד	4,448	4,065	5.1	4.8	9.4	383
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	622	554	0.7	0.7	12.3	68
פריטים לא כספיים	87,310	84,292	100.0	100.0	3.6	3,018
סך הכל						

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
ב-%		במיליוני ש"ח			
4.0	(5.1)	17,052	18,688	17,732	עסקים גדולים
1.9	1.2	5,816	5,857	5,927	עסקים בינוניים
2.1	2.2	15,948	15,932	16,290	עסקים קטנים וזעירים
4.3	5.3	21,040	20,833	21,942	משקי בית ללא הלוואות לדיוור
3.6	4.8	24,319	24,033	25,198	הלוואות לדיוור
17.6	17.6	51	51	60	בנקאות פרטית
14.5	9.9	934	973	1,069	גופים מוסדיים
3.6	2.1	85,160	86,367	88,218	סך הכל
מזה: אשראי צרכני ללא הלוואות לדיוור וכרטיסי אשראי					
2.4	3.9	17,720	17,473	18,146	משקי בית
13.6	25.0	22	20	25	בנקאות פרטית
2.4	3.9	17,742	17,493	18,171	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2019 ב-121,816 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-120,495 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 1.1%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 30 בספטמבר 2019		ענף משק
שינוי	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	
%	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	
(4.9)	12.9	15,507	12.1	14,746	שירותים פיננסיים (כולל חברות אחזקה)
0.8	12.9	15,547	12.9	15,678	בינוי ונדל"ן
(3.2)	8.6	10,330	8.2	10,004	תעשייה
(1.0)	6.6	7,981	6.5	7,902	מסחר
3.6	48.8	58,779	50.0	60,866	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיוור
2.2	10.2	12,351	10.3	12,620	אחרים
1.1	100.0	120,495	100.0	121,816	סך הכל

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 30 בספטמבר 2019				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים		
במיליוני ש"ח					
1,183	165	1,348	610	שירותים פיננסיים	1.
530	291	821	821	תעשיה	2.
701	6	707	707	שירותים פיננסיים	3.
701	-	701	701	שירותים פיננסיים	4.
393	232	625	625	אספקת חשמל ומים	5.
553	5	558	34	שירותים פיננסיים	6.

ליום 31 בדצמבר 2018				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים		
במיליוני ש"ח					
1,999	224	2,223	763	שירותים פיננסיים	1.
900	6	906	906	שירותים פיננסיים	2.
130	738	868	868	תעשיה	3.
700	-	700	700	שירותים פיננסיים	4.
432	-	432	-	שירותים פיננסיים	5.
230	172	402	402	אספקת חשמל ומים	6.

* כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה ב-10,453 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,595 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, קיטון בשיעור של 17.0%.

להלן הרכב התיק:

יתרה ליום		חלק מסך ניירות הערך		
30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	
במיליוני ש"ח		%		
8,257	9,742	79.0	77.4	אגרות חוב ממשלתיות
297	698	2.8	5.5	אגרות חוב של בנקים (1)
877	803	8.4	6.4	קונצרני ומגובי נכסים
712	1,125	6.8	8.9	קונצרני ומגובי נכסים בערבות ממשלות
310	227	3.0	1.8	מניות (2)
10,453	12,595	100.0	100.0	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בבעלות ובערבות ממשלות זרות בסך של 260 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - 531 מיליון ש"ח).

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 94 מיליון ש"ח, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות במט"ח בסך של 70 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות ובסלי מדדי מניות הנסחרים בבורסה בתל-אביב בסך של 113 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 123 מיליון ש"ח, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות במט"ח בסך של 77 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 19 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך ליום				יתרה ליום	
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	שינוי במיליוני ש"ח	%	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019
%	%				במיליוני ש"ח
					מטבעי ישראלי
33.7	32.5	(20.0)	(849)	4,250	3,401
5.7	3.2	(52.9)	(377)	712	335
58.8	61.3	(13.5)	(999)	7,406	6,407
1.8	3.0	36.6	83	227	310
100.0	100.0	(17.0)	(2,142)	12,595	10,453
					סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2019:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח
310	99	33	178
3,097	-	-	3,097
639	-	274	365
5,996	-	5,865	131
411	-	411	-
10,453	99	6,583	3,771
100.0	1.0	62.9	36.1
			% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
	במיליוני ש"ח	
3,491	3,210	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 3,075 מיליון ש"ח; 31.12.18 - 3,364 מיליון ש"ח)
2,051	2,199	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 2,085 מיליון ש"ח; 31.12.18 - 1,944 מיליון ש"ח)
96	183	צרפת
459	25	קנדה
547	279	גרמניה (כולל ממשלת גרמניה או בערבותה)
93	38	אירופה - אחרים (1 מדינות; 31.12.18 - 2 מדינות)
29	-	בריטניה
204	62	המזרח הרחוק, אוסטרליה ואחרים (3 מדינות; 31.12.18 - 5 מדינות)
6,970	5,996	סך הכל

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 2% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
במיליוני ש"ח		
72	82	שירותים פיננסיים
68	12	בנקים
46	32	תעשייה
139	148	חשמל ומים
161	177	בניה ונדל"ן
9	-	תקשורת ושירותי מחשב
50	58	מסחר
63	101	תחבורה
23	25	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
5	4	שירותים ציבוריים
636	639	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** - מסתכמות ב-5,996 מיליון ש"ח (1,722 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך של 700 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן נסחרות בחו"ל בסך של 136 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 3,075 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך של 2,085 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-0.4% מהחשיפה הינה למסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (שאיננו ממשלה) אינה עולה על 2.3% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-3 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-40 מיליון ש"ח (כ-12 מיליון דולר), בהשוואה ל-6 מיליון ש"ח (כ-2 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2018.

- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות (Mortgage Backed Securities - MBS)** - מסתכמות ב-411 מיליון ש"ח (118 מיליון דולר). מתוכן אגרות חוב בסך של 410 מיליון ש"ח (118 מיליון דולר) הונפקו על ידי חברה בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של כ-1 מיליון ש"ח הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב Freddie Mac-I Fannie Mae.

להלן ניתוח רגישות ליום 30 בספטמבר 2019 של השפעת שינויים בשערי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים	שינוי בשווי ההוגן	
		בנקודות אחוז
(13.1)	(5.7)	עלייה של 200 נקודות בסיס
(9.0)	(2.1)	עלייה של 100 נקודות בסיס
20.8	0.4	ירידה של 100 נקודות בסיס
35.3	0.3	ירידה של 200 נקודות בסיס

יתרת הרווחים, נטו (לפני השפעת המס), הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות החוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה ב-63 מיליון ש"ח.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-34,516 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,303 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 10.3%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-116,292 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-111,697 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 4.1%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	השינוי	
%	%		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
77.3	78.8	86,317	91,598	5,281	6.1
5.2	4.6	5,858	5,369	(489)	(8.3)
17.0	16.1	18,968	18,701	(267)	(1.4)
0.5	0.5	554	624	70	12.6
100.0	100.0	111,697	116,292	4,595	4.1

מטבעי ישראל

- לא צמוד

- צמוד למדד

מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

פריטים לא כספיים

סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2019	
%-ב	%-ב			במיליוני ש"ח	
13.8	6.2	9,212	9,879	10,487	עסקים גדולים
(2.1)	3.2	5,167	4,902	5,057	עסקים בינוניים
4.6	9.8	17,802	16,951	18,612	עסקים קטנים וזעירים
2.8	7.0	50,300	48,343	51,706	משקי בית
(6.3)	(3.5)	8,029	7,795	7,526	בנקאות פרטית
8.1	(11.7)	21,187	25,934	22,904	גופים מוסדיים
4.1	2.2	111,697	113,804	116,292	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 עמד על 328 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-304 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-3,690 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,989 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018. קיטון בשיעור של 26.0%.

ביום 10 בספטמבר 2019, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהנפקה ציבורית, אגרות חוב בע"ג. של 700 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 711 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקה בגין אגרות החוב הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהן של אגרות החוב שהונפקו.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2019 ב-8,461 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,093 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 4.5%.
לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. היישום היה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.
ליחסי הון מינימאליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור למועד הדיווח.
בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח הינם 9.31%- ו-12.81% בהתאמה.

- יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון, בגובה אלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:
- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.31% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.81%.
 - במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2019 עומדת התקרה על 30%.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

- ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019.
- ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות שעלותה הוערכה בכ-207 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2019, היה מביא לקיטון של כ-0.08% ביחסי הלימות ההון.
 - במהלך שנת 2018, קיבל דירקטוריון הבנק החלטה על ביצוע מהלכי התייעלות נוספים באוצר החייל. ברבעון השלישי של שנת 2018 התקבלה החלטה על מיזוג וביום 1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. החלטות אלו והשלכותיהן הצפויות הינן מעבר לתוכנית ההתייעלות המקורית של הקבוצה משנת 2016. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון נטו לאחר השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2019 היה מביא לקיטון נוסף של 0.06% ביחסי הלימות ההון.

יישום ההוראות

כאמור לעיל, הבנק מיישם את ההוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל.

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 31 במרס 2019 הוגש כנדרש לבנק ישראל. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בחברה הבת הבנקאית בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי שלה.

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
8,321	8,683	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,713	2,350	הון רובד 2, לאחר ניכויים
11,034	11,033	סך כל ההון הכולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
71,847	73,438	סיכון אשראי
889	640	סיכון שוק
6,401	6,399	סיכון תפעולי
79,137	80,477	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
10.51%	10.79%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.94%	13.71%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.31%	9.31%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.81%	12.81%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2019 עמד על 10.79%, בהשוואה ל-10.51% ליום 31 בדצמבר 2018. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2019 עמד על 13.71%, בהשוואה ל-13.94% ליום 31 בדצמבר 2018.

ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-11,033 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11,034 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2018. בסיס ההון הושפע מחד מרווח בסך של 643 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 54 מיליון ש"ח. מאידך, גידול זה קוזז בדיבידנד ששולם בסך של 300 מיליון ש"ח, מהפסד כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 29 מיליון ש"ח ומקטון בסך של 364 מיליון ש"ח במכשירים שהונפקו על ידי הבנק הכשירים להכללה בהון הפיקוחי.

נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-80,477 מיליון ש"ח בהשוואה ל-79,137 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

בנק מסד בע"מ		
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	באחוזים
13.04%	13.43%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.12%	14.47%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 של המפקח על הבנקים בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק). תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף מזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2019 עומד על 5.91%, בהשוואה ל-5.76% ליום 31 בדצמבר 2018.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד שאישר דירקטוריון הבנק (כפי שעודכנה ביום 9 ביוני 2015 וביום 14 באוגוסט 2017), הבנק יחלק דיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. יובהר כי החל משנת 2017, הרווח הנקי השנתי מתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 24א.ב' לדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2017:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הכל דיבידנד ששולם במיליוני ש"ח	דיבידנד למניה בש"ח
15 במרס 2017	2 באפריל 2017	70	0.70
23 במאי 2017	14 ביוני 2017	70	0.70
14 באוגוסט 2017	31 באוגוסט 2017	70	0.70
14 בנובמבר 2017	3 בדצמבר 2017	100	1.00
5 במרס 2018	21 במרס 2018	95	0.95
28 במאי 2018	5 ביוני 2018	60	0.60
14 באוגוסט 2018	2 בספטמבר 2018	100	1.00
20 בנובמבר 2018	9 בדצמבר 2018	100	1.00
12 במרס 2019	20 במרס 2019	105	1.05
28 במאי 2019	17 ביוני 2019	85	0.85
13 באוגוסט 2019	29 באוגוסט 2019	110	1.10

לאחר תאריך המאזן, ביום 26 בנובמבר 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 110 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 4 בדצמבר 2019 ויום התשלום יהיה 12 בדצמבר 2019. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור 11א' לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2018. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 28א' לדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שנתיימו ביום		לשלושת החודשים שנתיימו ביום		לשלושת החודשים שנתיימו ביום	
30 בספטמבר		30 בספטמבר		30 בספטמבר		30 בספטמבר	
2018	2019	השינוי	2018	2019	השינוי	2018	2019
ב-%		ב-%		ב-%		ב-%	
10.0	9.8	(5.6)	107	101	(5.6)	107	101
6.1	6.0	(4.6)	65	62	(4.6)	65	62
21.9	22.8	1.3	233	236	1.3	233	236
41.2	43.4	2.1	439	448	2.1	439	448
2.3	2.6	12.5	24	27	12.5	24	27
6.0	6.3	1.6	64	65	1.6	64	65
12.5	9.1	(29.9)	134	94	(29.9)	134	94
100.0	100.0	(3.1)	1,066	1,033	(3.1)	1,066	1,033

חלק המגזר מסך ההכנסות					
לתשעת החודשים שנתיימו ביום					
30 בספטמבר				לתשעת החודשים	
2018	2019	השינוי	2018	2019	
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח		
10.2	9.8	(4.1)	314	301	עסקים גדולים
6.1	6.1	0.0	187	187	עסקים בינוניים
22.5	23.0	2.0	697	711	עסקים קטנים וזעירים
41.4	43.4	4.4	1,281	1,338	משקי בית
2.3	2.6	12.7	71	80	בנקאות פרטית
5.9	6.4	8.8	182	198	גופים מוסדיים
11.6	8.7	(25.4)	358	267	ניהול פינונסי
100.0	100.0	(0.3)	3,090	3,082	סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

ב. רוח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	2018	2019	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
91	105	26	16	עסקים גדולים
57	64	15	41	עסקים בינוניים
90	125	32	46	עסקים קטנים וזעירים
48	114	25	51	משקי בית
11	21	1	9	בנקאות פרטית
38	36	16	9	גופים מוסדיים
233	178	97	64	ניהול פיננסי
568	643	212	236	סך הכל

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		אשראי לציבור			
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר			
2018	2019	השינוי	2018	2019	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
21.3	20.4	(1.1)	17,634	17,438	עסקים גדולים
6.9	6.7	(0.4)	5,708	5,687	עסקים בינוניים
18.5	18.6	3.7	15,297	15,852	עסקים קטנים וזעירים
52.4	53.0	4.4	43,349	45,258	משקי בית
0.1	0.1	(3.9)	51	49	בנקאות פרטית
0.8	1.2	46.4	683	1,000	גופים מוסדיים
100.0	100.0	3.1	82,722	85,284	סך הכל

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור		פקדונות הציבור			
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר			
2018	2019	השינוי	2018	2019	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
8.8	8.4	(2.9)	9,954	9,667	עסקים גדולים
4.3	4.2	0.2	4,865	4,877	עסקים בינוניים
15.0	15.8	6.3	17,076	18,148	עסקים קטנים וזעירים
41.7	44.3	7.4	47,365	50,884	משקי בית
6.8	6.7	(0.7)	7,700	7,648	בנקאות פרטית
23.4	20.6	(11.0)	26,610	23,693	גופים מוסדיים
100.0	100.0	1.2	113,570	114,917	סך הכל

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות המגזרים העסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018				לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליון ש"ח								
286	81	45	160	273	72	42	159	הכנסות רבית, נטו
119	26	20	73	126	29	20	77	הכנסות שאינן מרבית
405	107	65	233	399	101	62	236	סך הכנסות
37	15	7	15	21	43	(33)	11	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
242	49	30	163	217	36	28	153	הוצאות תפעוליות ואחרות
73	26	15	32	103	16	41	46	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
39,341	17,986	5,694	15,661	38,611	16,926	5,849	15,836	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
40,477	18,688	5,857	15,932	39,949	17,732	5,927	16,290	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
32,069	9,578	4,861	17,630	35,732	12,439	4,771	18,522	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
31,732	9,879	4,902	16,951	34,156	10,487	5,057	18,612	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018				לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליון ש"ח								
816	227	127	462	824	213	129	482	הכנסות רבית, נטו
382	87	60	235	375	88	58	229	הכנסות שאינן מרבית
1,198	314	187	697	1,199	301	187	711	סך הכנסות
88	23	6	59	41	9	(6)	38	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
721	146	86	489	682	123	88	471	הוצאות תפעוליות ואחרות
238	91	57	90	294	105	64	125	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
38,639	17,634	5,708	15,297	38,977	17,438	5,687	15,852	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
40,477	18,688	5,857	15,932	39,949	17,732	5,927	16,290	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
31,895	9,954	4,865	17,076	32,692	9,667	4,877	18,148	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
31,732	9,879	4,902	16,951	34,156	10,487	5,057	18,612	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-824 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-816 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.0%. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-682 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-721 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.4%, שנבע בעיקר מהוצאות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד בגין מיזוג אוצר החייל ומקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה. קיטון זה קוּזז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק ובעליית שכר.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזרים העסקיים הסתכם ב-294 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-238 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 23.5%, שנבע בעיקר מהירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומקיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-38,977 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38,639 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.9%.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-39,949 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40,477 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018, קיטון בשיעור של 1.3%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-32,692 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,895 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.5%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-34,156 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,732 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018, גידול בשיעור של 7.6%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019			
משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
310	10	320	138	17	155	הכנסות רבית, נטו
448	27	475	10	-	10	הכנסות שאינן מרבית
350	15	365	448	27	475	סך הכנסות
51	9	60	10	-	10	הוצאות בגין הפסדי אשראי
45,884	55	45,939	350	15	365	הוצאות תפעוליות ואחרות
47,140	60	47,200	51	9	60	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
51,440	7,490	58,930	45,884	55	45,939	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
51,706	7,526	59,232	47,140	60	47,200	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
			51,440	7,490	58,930	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
			51,706	7,526	59,232	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019			
משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
928	30	958	410	50	460	הכנסות רבית, נטו
1,338	80	1,418	410	50	460	הכנסות שאינן מרבית
1,085	48	1,133	1,338	80	1,418	סך הכנסות
114	21	135	42	-	42	הוצאות בגין הפסדי אשראי
45,258	49	45,307	1,085	48	1,133	הוצאות תפעוליות ואחרות
47,140	60	47,200	114	21	135	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
50,884	7,648	58,532	45,258	49	45,307	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
51,706	7,526	59,232	47,140	60	47,200	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
			50,884	7,648	58,532	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
			51,706	7,526	59,232	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-958 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-871 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.0% אשר נבע בעיקר מעליה בהיקפי הפעילות ומגידול בהכנסות מפעילות פקדונות.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-460 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-481 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.4%. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-1,133 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,193 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.0%, שנבע בעיקר מהוצאות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד בגין מיזוג אוצר החייל, מקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה ומקיטון בהוצאות אחזקה ופחתי בנינים וציוד שנבע בעיקר מירידה בהיקף נכסי הנדל"ן בקבוצה. קיטון זה קוּזז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק ובעליית שכר.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכם ב-135 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-59 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-45,307 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-43,400 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.4%.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-47,200 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44,917 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018, גידול בשיעור של 5.1%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-58,532 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-55,065 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.3%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-59,232 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-56,138 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018, גידול בשיעור של 5.5%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-267 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-358 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-178 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-233 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על הקיטון ברווח במגזר הניהול הפיננסי:

- קיטון ברווח ממכירת נכסים בחברות מאוחדות שהסתכם בתקופה המקבילה אשתקד ב-46 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.
- בתקופה המקבילה אשתקד רווח ממכירת מניות הבורסה בסך של 65 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.

מנגד, הגורמים הבאים קיזזו חלקית השפעות אלו:

- גידול ברווח מהשקעות במניות ובאגרות חוב בסך של כ-36 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.
- גידול בחלק הבנק ברווחי כאל בסך של 11 מיליון ש"ח.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה ב-364 מיליון ש"ח.

סך המאזן של מסד ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-8,577 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,255 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 3.9%.

סך כל ההון של מסד ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-713 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-653 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 9.2%.

הרווח הנקי של מסד הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-59.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-50.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 16.8%. השינוי ברווח מוסבר בעיקר מגידול בהכנסות רבית הנובע בעיקר מעליה בהיקף האשראי לציבור ומעלייה ברבית בנק ישראל.

חלק הבנק ברווחי מסד הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-30.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-23.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-ספטמבר 2019 על 11.8%, בהשוואה ל-11.2% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 14.47%, בהשוואה ל-14.12% בסוף שנת 2018. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 13.43%, בהשוואה ל-13.04% בסוף שנת 2018.

במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2018 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5%, עד ליום 31 בדצמבר 2021, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2021.

ביום 26 ביולי 2019, מונה מר גבריאל טייטל למנכ"ל מסד במקום מר יעקב שורי שפרש לגמלאות.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל.

כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותגים הבינלאומיים "ויזה" ו"מסטרקארד", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל וכן סולקת כרטיסים ממותג "ישראכרט".

השקעת הבנק בכאל ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה ב-607 מיליון ש"ח.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 14.3%, בהשוואה ל-15.9% בסוף שנת 2018.

חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-44.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-32.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 38.6%. הגידול ברווח מוסבר בעיקר מעלייה בהכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי.

בחודש מאי 2019, חילקה כאל דיבידנד בסך של 150 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-42 מיליון ש"ח.

ראה באור 9.ה' באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד כאל ולשומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

סקירת הסיכונים

33	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
35	סיכון אשראי
49	סיכון שוק
52	סיכון נזילות
52	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2018. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין.
כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחילת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי ומערך הייעוץ המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי, ר"ח אלי כהן (עד ליום 15 בנובמבר 2019 ר"ח בנצי אדירי), חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
ר"ח בנצי אדירי, כיהן כראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך, וכמנהל ההמשכיות העסקית. (בנוסף, מנהל הגנת הסייבר היה כפוף אליו מקצועית) עד ליום 15 בנובמבר 2019. מאותו מועד, ר"ח אלי כהן, שכהן כמנהל מחלקת התכנון וההתייעלות בבנק, מכהן כראש חטיבת ניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), והחליף את ר"ח בנצי אדירי בכל תחומי אחריותו.
מר יוסי לוי, מכהן כראש חטיבת משאבים וכמנהל הסיכון האסטרטגי.
מר אבי שטרנשוס, כיהן כמנהל הסיכונים הפיננסיים עד ליום 15 בנובמבר 2019. החל ממועד זה ר"ח בנצי אדירי משמש כמנהל הסיכונים הפיננסיים (ראה הרחבה בסעיף מינויים ופרישות בפרק ממשל תאגידי).
ר"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית, משמש כמנהל סיכונים האשראי.
מר אמיר בירנבוים מכהן כמנהל סיכונים ציות במסגרת תפקידו כקצין הציות הראשי ובכלל זה, בין היתר, מנהל סיכונים הלבנת הון ומימון טרור וסיכונים חוצי גבולות, מנהל יחידת אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך וממונה האכיפה הפנימית בדיני התחרות הכלכלית. כמו כן, הוא מכהן כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA והסכם ה-QI.
מר רון גריסר, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ משמש כמנהל סיכונים דו.
מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכונים הסייבר.
עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
ר"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי, משמש כמנהל סיכון המוניטין.
- ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכונים רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בקבוצה שלה פעילות עסקית בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדיקטוריון החברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בחברה הבת הבנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נטולות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודיקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאינדיקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים אשראי.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2019, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 30 בספטמבר 2019, הסתכם ב-1,865 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,820 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 2.5%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2019, עמד על 1.5%, בדומה ליחס בסוף שנת 2018. 20.1% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 9.8% לענף הנדל"ן, 15.5% לענף המסחר ו-30.8% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדיוור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.9%, בדומה ליחס בסוף שנת 2018.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור ב.12 (1) לדוחות הכספיים.

1. סיכון אשראי בעייתי

30 בספטמבר 2019			30 בספטמבר 2018			31 בדצמבר 2018		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
במיליוני ש"ח								
659	111	770	504	97	601	472	104	576
146	22	168	157	5	162	161	4	165
844	83	927	917	113	1,030	978	101	1,079
1,649	216	1,865	1,578	215	1,793	1,611	209	1,820
250	-	250	232	-	232	243	-	243

סיכון אשראי פגום

סיכון אשראי נחות

סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת

סך סיכון אשראי בעייתי

מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
במיליוני ש"ח		
596	450	418
58	50	49
5	4	5
63	54	54

2. נכסים שאינם מבצעים

חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית

3. נכסים פגומים מבצעים

חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית

אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית

סך הכל נכסים פגומים מבצעים

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019					
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
428	93	521	118	529	411	4. תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
2	4	6	11	187	176	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה		
-	-	-	-	-	-	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה		
(22)	(2)	(24)	(1)	(43)	(42)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
(3)	-	(3)	(9)	(19)	(10)	חובות פגומים שנמחקו		
405	95	500	119	654	535	חובות פגומים שנפרעו		
						יתרת חובות פגומים לסוף התקופה		
185	75	260	94	248	154	מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש		
14	13	27	17	34	17	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה		
(29)	(5)	(34)	(1)	(12)	(11)	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(16)	(6)	(22)	(11)	(31)	(20)	חובות בארגון מחדש שנמחקו		
154	77	231	99	239	140	חובות בארגון מחדש שנפרעו		
						יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה		
161	23	184	26	159	133	שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים		
16	2	18	4	54	50	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה התקופה		
(29)	(8)	(37)	(3)	(31)	(28)	גידול בהפרשות		
148	17	165	27	182	155	גביות ומחיקות		
						יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה		

לשנה שנתייה ביום 31 בדצמבר 2018			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019					
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
447	95	542	447	95	542	367	100	467	4. תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
145	67	212	124	33	157	352	54	406	יתרת חובות פגומים לתחילת שנה		
(4)	-	(4)	(8)	-	(8)	(4)	-	(4)	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה		
(89)	(26)	(115)	(73)	(13)	(86)	(9)	(9)	(90)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
(132)	(36)	(168)	(85)	(20)	(105)	(26)	(26)	(125)	חובות פגומים שנמחקו		
367	100	467	405	95	500	535	119	654	חובות פגומים שנפרעו		
									יתרת חובות פגומים לסוף התקופה		
189	74	263	189	74	263	150	83	233	מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש		
77	54	131	56	37	93	58	50	108	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה		
(44)	(21)	(65)	(36)	(13)	(49)	(21)	(9)	(30)	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(72)	(24)	(96)	(55)	(21)	(76)	(25)	(25)	(72)	חובות בארגון מחדש שנמחקו		
150	83	233	154	77	231	140	99	239	חובות בארגון מחדש שנפרעו		
									יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה		
136	26	162	136	26	162	121	23	144	שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים		
80	18	98	84	12	96	108	16	124	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה השנה		
(95)	(21)	(116)	(72)	(21)	(93)	(74)	(12)	(86)	גידול בהפרשות		
121	23	144	148	17	165	155	27	182	גביות ומחיקות		
									יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה		

לשנה שנסתיימה ביום	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	
31 בדצמבר 2018			
			5. מדדי סיכון
0.83%	0.85%	1.02%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור מזה:
0.55%	0.58%	0.74%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.28%	0.27%	0.28%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.51%	1.49%	1.53%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.20%	0.21%	0.14%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.16%	0.12%	0.09%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.02%	1.02%	1.03%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
185.9%	176.6%	138.8%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
122.3%	120.6%	100.4%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
15.3%	11.9%	8.3%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2019						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון סיכון פגום	מזה: סיכון סיכון בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
167	(12)	(23)	174	375	9,141	9,944
69	(6)	(13)	56	103	9,137	9,746
21	(1)	(1)	69	80	5,678	5,932
175	40	55	103	289	7,382	7,902
26	(4)	(3)	2	18	13,611	13,666
114	18	51	238	418	11,393	12,455
572	35	66	642	1,283	56,342	59,645
120	1	2	7	213	26,348	26,887
275	43	47	113	361	32,509	33,979
967	79	115	762	1,857	115,199	120,511
-	-	-	-	-	7,514	7,514
967	79	115	762	1,857	122,713	128,025
פעילות לווים בחו"ל						
1	(23)	(23)	8	8	1,296	1,305
-	-	-	-	-	4,092	4,092
1	(23)	(23)	8	8	5,388	5,397
968	56	92	770	1,865	128,101	133,422

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 90,408 מיליון ש"ח, 10,143 מיליון ש"ח, 126 מיליון ש"ח, 1,078 מיליון ש"ח ו-31,667 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 252 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 96 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,806 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
תעשייה	10,142	9,457	370	136	27	167
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁵⁾	10,776	10,407	140	63	9	86
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	5,616	5,245	99	82	-	22
מסחר	8,168	7,350	392	123	38	187
שירותים פיננסיים	13,253	13,181	17	2	-	24
ענפים אחרים	12,036	11,206	203	92	17	81
סך הכל מסחרי ⁽⁶⁾	59,991	56,846	1,221	498	91	567
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	25,145	24,582	199	7	4	118
אנשים פרטיים - אחר	32,989	31,418	365	88	38	263
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	118,125	112,846	1,785	593	133	948
בנקים בישראל וממשלת ישראל	9,713	9,713	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	127,838	122,559	1,785	593	133	948
פעילות לווים בחו"ל						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	2,265	2,257	8	8	(3)	3
בנקים וממשלות בחו"ל	4,138	4,138	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	6,403	6,395	8	8	(3)	3
סך הכל	134,241	128,954	1,793	601	130	951

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 88,936 מיליון ש"ח, 11,640 מיליון ש"ח, 904 מיליון ש"ח, 1,009 מיליון ש"ח ו-31,752 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 302 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 129 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,826 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
178	(3)	34	136	458	9,576	10,253
76	-	1	55	121	9,491	9,797
21	1	-	73	76	5,565	5,750
161	68	50	113	371	7,242	7,981
25	-	1	1	21	14,282	14,452
81	13	18	89	192	11,067	11,850
542	79	104	467	1,239	57,223	60,083
119	-	4	6	198	25,043	25,629
271	57	63	95	375	31,424	33,150
932	136	171	568	1,812	113,690	118,862
-	-	-	-	-	10,725	10,726
932	136	171	568	1,812	124,415	129,588
פעילות לווים בחו"ל						
-	(3)	(5)	8	8	1,625	1,633
-	-	-	-	-	4,839	4,840
-	(3)	(5)	8	8	6,464	6,473
932	133	166	576	1,820	130,879	136,061

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 88,776 מיליון ש"ח, 12,368 מיליון ש"ח, 863 מיליון ש"ח, 1,399 מיליון ש"ח ו-32,655 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 309 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 95 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,875 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה. החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2019			דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
597	1	596	683	2	681	AAA עד AA-
1,729	15	1,714	1,208	21	1,187	A+ עד A-
56	12	44	103	27	76	BBB+ עד BBB-
51	-	51	53	-	53	BB+ עד B-
2	2	-	-	-	-	ללא דירוג
2,435	30	2,405	2,047	50	1,997	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 30 בספטמבר 2019 ב-290 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - 327 מיליון ש"ח).

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (92%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 33% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-25 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולל בדירוג השקעה (Investment Grade) A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-3 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.6 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 30 בספטמבר 2019, אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,655 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון).

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

חשיפות עיקריות למדינות זרות*⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
חשיפה			חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית ⁽²⁾	סך הכל	חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית ⁽²⁾	
3,998	121	3,877	3,569	78	3,491	ארצות הברית
4,036	453	3,583	2,791	373	2,418	מדינות אחרות
8,034	574	7,460	6,360	451	5,909	סך כל החשיפות למדינות זרות
33	18	15	20	4	16	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
350	96	254	206	46	160	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
6	2	4	13	6	7	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות

* כולל מדינות שהחשיפה אליהן עולה על 1% מסך הנכסים של הבנק על בסיס מאוחד או על 20% מההון לפי הנמוך.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכונים בתיק ההלוואות לדיר

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיר והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור ההחזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינוי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר השיעור המקסימלי של רכיב הרבית המשתנה בתמיהל ההלוואה ובדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב התשואה. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני סיכון, ביניהם: שיעור מימון, יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה וכדומה.

היקף ההלוואות לדיר

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2018	2019	שינוי	
במיליון ש"ח			
ב-%			
3.1	3,124	3,222	ביצועי אשראי לדיר
70.0	10	17	הלוואות מכספי הבנק
60.0	5	8	הלוואות מכספי האוצר
3.4	3,139	3,247	מענקים מכספי האוצר
18.1	237	280	סך הכל הלוואות חדשות
4.5	3,376	3,527	הלוואות שמוחזרו מכספי הבנק
			סך הכל ביצועים

ליום 30 בספטמבר			
2018	2019	שינוי	
במיליון ש"ח			
ב-%			
6.1	23,876	25,327	יתרת האשראי לדיר, נטו
(13.5)	385	333	הלוואות מכספי הבנק
20.8	24	29	הלוואות מכספי האוצר*
5.8	24,285	25,689	מענקים מכספי האוצר*
			סך הכל יתרה

* סכום זה אינו נכלל בירתות המאזניות.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיר הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיר והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV, בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק ההלוואות לדיר ממקורות הבנק, ליום 30 בספטמבר 2019, כולל כ-70% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה לכ-71% ב-30 בספטמבר 2018. כ-94% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה לכ-95% ביום 30 בספטמבר 2018. ביצועי ההלוואות לדיר ממקורות הבנק, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, כוללים כ-72% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה לכ-73% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות ללא ביטחון נכס.

שיעור החזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיר הינו שיעור החזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן ההלוואה. תיק ההלוואות לדיר ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 כולל כ-88% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-87% ב-30 בספטמבר 2018. כ-97% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה ליום 30 בספטמבר 2018.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, כוללים כ-92% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. כל האשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות בולט ובלון.

הלוואות ברבית משתנה

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 כולל שיעור של 61% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 15,619 מיליון ש"ח. ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, כוללים סך של 1,137 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 35% מסך הביצועים וסך של 738 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים, המהווים 23% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 כולל כ-84% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכם לסך של 21,366 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 כוללים כ-72% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכמים לסך של 2,329 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים												סך הכל
מגזר לא צמוד				מגזר צמוד מדד				מגזר צמוד				
רביית קבועה		רביית משתנה		רביית קבועה		רביית משתנה		רביית קבועה		רביית משתנה		
יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	
במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	
6,293	25.7	10,761	44.0	3,226	13.2	4,166	17.0	23	0.1	24,469	858	25,327
5,885	25.4	10,246	44.1	3,132	13.5	3,925	16.9	34	0.1	23,222	916	24,138

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק (ללא אשראי מכספי אוצר):

תשעה חודשים 2019	תשעה חודשים 2018	שנת 2018	שנת 2017	שנת 2016	שנת 2015
3,222	3,124	4,149	3,756	4,337	4,796
3.1%	10.8%	10.5%	(13.4%)	(9.6%)	29.4%
0.01%	0.03%	-	(0.01%)	0.01%	0.01%
0.49%	0.50%	0.50%	0.51%	0.55%	0.60%

ביצועי ההלוואות לדיור (במיליון ש"ח)

שיעור השינוי בביצועי ההלוואות לדיור ביחס לתקופה מקבילה

שיעור ההוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור וללא נגזרים)

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה. תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

באשראי קמעונאי, מתמקד הבנק באשראי המאופיין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שחברת הבת מסד עוסקת אף היא בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ופועל ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל סוג אוכלוסיה בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר של האשראי, בין היתר, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש.

הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית בסניפי אוצר החייל הינם שכירים וחלק ניכר מהם עובדים לשעבר במערכת הביטחון. חלק מההלוואות לעובדי משרד הביטחון הניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות היזון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פוחת סיכון האשראי הניתן לעובדי משרד הביטחון במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הבטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות. כ-78% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שניני לעומת		יתרה ליום		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2018	2018	2019
ב-%				במיליוני ש"ח
7.0	8.9	5,136	5,048	5,499
3.9	4.6	15,646	15,534	16,251
4.7	5.7	20,782	20,582	21,750
4.2	2.4	4,147	4,220	4,323
(0.6)	0.6	6,658	6,579	6,616
(17.5)	(19.7)	1,542	1,585	1,272
(1.1)	(1.4)	12,347	12,384	12,211
2.5	3.0	33,129	32,966	33,961
1.7	3.1	20,228	19,964	20,578
יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות כרטיסי אשראי הלוואות אחרות				
סך כל סיכון האשראי המאזני				
מסגרות עו"ש לא מנוצלות				
מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות				
סיכון אשראי חוץ מאזני אחר				
סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני				
סך כל סיכון האשראי הכולל				
ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות				

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שניני לעומת		יתרה ליום		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2018	2018	2019
ב-%				במיליוני ש"ח
18.9	28.4	95	88	113
(11.4)	(10.5)	280	277	248
2.6	3.1	32,754	32,601	33,601
2.5	3.0	33,129	32,966	33,961
(20.0)	(14.3)	30	28	24
19.3	28.6	83	77	99
		0.30%	0.25%	0.29%
סיכון אשראי פגום				
סיכון אשראי בעייתי לא פגום				
סיכון אשראי לא בעייתי				
סך כל סיכון האשראי				
מזה: חובות שאינם פגומים בפיקוד של 90 ימים או יותר				
יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי				
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור				

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

30 בספטמבר 2019				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח במיליוני ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	376	31	407	198
ללא הכנסה קבועה	4,085	490	4,575	2,333
עד 10	5,047	1,334	6,381	3,366
מ-10 עד 20	6,114	4,273	10,387	6,314
מעל 20	15,622	6,128	21,750	12,211
סך הכל				

30 בספטמבר 2018				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח במיליוני ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	335	27	362	201
ללא הכנסה קבועה	3,990	466	4,456	2,412
עד 10	4,908	1,252	6,160	3,549
מ-10 עד 20	5,739	3,865	9,604	6,222
מעל 20	14,972	5,610	20,582	12,384
סך הכל				

31 בדצמבר 2018				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח במיליוני ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	313	28	341	169
ללא הכנסה קבועה	4,209	522	4,731	2,462
עד 10	4,886	1,270	6,156	3,478
מ-10 עד 20	5,816	3,738	9,554	6,238
מעל 20	15,224	5,558	20,782	12,347
סך הכל				

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

תקופה לפירעון			
עד שנה	מ-שנה עד שלוש שנים	משלוש שנים ועד חמש שנים	מחמש שנים ועד שבע שנים
מעל שבע שנים	סך הכל	30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018
6,056	3,036	5,580	5,678
4,855	2,766	4,426	2,974
5,037	21,750	4,902	4,457
		20,582	2,761
			4,912
			20,782

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
869	608	261	861	607	254	917	635	282	עד 10
1,203	815	388	1,205	817	388	1,208	800	408	מ- 10 עד 20
2,957	1,862	1,095	2,952	1,868	1,084	2,986	1,839	1,147	מ- 20 עד 40
6,093	3,136	2,957	6,054	3,131	2,923	6,173	3,097	3,076	מ- 40 עד 80
8,727	3,083	5,644	8,655	3,098	5,557	8,959	3,087	5,872	מ- 80 עד 150
8,632	2,157	6,475	8,591	2,173	6,418	8,879	2,119	6,760	מ- 150 עד 300
4,648	686	3,962	4,648	690	3,958	4,839	634	4,205	מעל 300
33,129	12,347	20,782	32,966	12,384	20,582	33,961	12,211	21,750	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.

** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דיור.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	סוג האשראי
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			עו"ש
1,787	1,657	1,668	כרטיסי אשראי
3,349	3,391	3,831	אשראי ברבית משתנה
15,068	14,907	15,516	אשראי ברבית קבועה
578	627	735	סך הכל
20,782	20,582	21,750	

בטחונות

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			סך אשראי המגובה בטחונות*
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
5,440	1,381	4,059	5,410	1,431	3,979	5,320	1,106	4,214	
									מזדה:
4,465	1,141	3,324	4,432	1,191	3,241	4,382	878	3,504	בטחונות לא נזילים
975	240	735	978	240	738	938	228	710	בטחונות נזילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבוניות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

על רקע הסיכון בו פועלת המערכת הבנקאית הישראלית בתחום האשראי לבינוי ונדל"ן וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי למגורים, הוראות המפקח על הבנקים, והתקנות הממשלתיות, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית וזהירה המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מידתיות וזהירות אלה באות לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, בחינת כשלים זהירה בליווי פרויקטים לבניה, ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים. כמו כן, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה ביעוד למניב, וכן אשראי לנדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט על בסיס חודשי ומצמצם חשיפות בהתאם. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

הפרמטרים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לנדל"ן הינם בעיקר שיעור המימון (Loan To Value), יחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה על פי הערכת שווי עדכנית וקיום מקורות יציבים לפרעון האשראי. בחינת הסיכונים בתיק הבינוי מבוצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

30 בספטמבר		31 בדצמבר	
2019	2018	2018	
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי כולל⁽¹⁾			
נדל"ן שבנייתו לא הושלמה			
1,965	1,837	1,846	מזה: קרקע גולמית
4,286	5,381	4,484	נדל"ן בתהליכי בניה
4,163	3,979	4,253	נדל"ן שבנייתו הושלמה
5,264	5,195	4,964	אחר ⁽²⁾
15,678	16,392	15,547	סך הכל

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 4,932 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 574 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 4,908 מיליון ש"ח (30.9.18 - 5,243 מיליון ש"ח, 422 מיליון ש"ח ו-5,532 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.18 - 5,638 מיליון ש"ח, 430 מיליון ש"ח ו-4,515 מיליון ש"ח, בהתאמה).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הונות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. מידע נוסף ניתן למצוא בדוח על הסיכונים לשנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק. ליום 30 בספטמבר 2019, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחץ מאזני נטו, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-619 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,506 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018 ו-708 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018.

סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. ובכללם סיכון רבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנדוליות.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

סיכון רבית

סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית, המשפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרמי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרמים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. צורותיו העיקריות של סיכון הרבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס וסיכון אופציות. סיכון הרבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הרבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הרבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הרבית בתיק הבנקאי. נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הרבית בהתאם להוראות.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פריטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

31 בדצמבר 2018		30 בספטמבר 2018		30 בספטמבר 2019			
סך הכל	שקל מט"ח	סך הכל	שקל מט"ח	סך הכל	שקל מט"ח		
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
6,503	(138)	6,628	23	7,695	(10)	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾	
5,890	(1,064)	6,305	(695)	7,688	362	מזה: תיק בנקאי	

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש).

פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14' לדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

	30 בספטמבר 2019			30 בספטמבר 2018			31 בדצמבר 2018		
	שקל ⁽⁵⁾	מט"ח	סך הכל	שקל ⁽⁵⁾	מט"ח	סך הכל	שקל ⁽⁵⁾	מט"ח	סך הכל
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
שינויים מקבילים									
עלייה במקביל של 1%	(29)	(25)	(54)	(51)	(25)	(76)	(81)	(25)	(106)
מזה: תיק בנקאי	(28)	(18)	(46)	(46)	(25)	(71)	(83)	(15)	(98)
ירידה במקביל של 1%	100	21	121	131	14	145	109	21	130
מזה: תיק בנקאי	100	12	112	129	18	147	110	14	124
שינויים לא מקבילים									
התללה ⁽²⁾	(180)	2	(178)	(316)	(12)	(328)	(190)	1	(189)
השטחה ⁽³⁾	194	(14)	180	167	1	168	152	(11)	141
עליית רבית בטווח הקצר	158	(16)	142	97	(9)	88	57	(17)	40
ירידת רבית בטווח הקצר	(71)	12	(59)	(142)	8	(134)	(35)	5	(30)

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על הכנסות רבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מרבית⁽⁶⁾

	30 בספטמבר 2019			30 בספטמבר 2018			31 בדצמבר 2018		
	הכנסות רבית, נטו	מימון שאינן מרבית	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות רבית, נטו	מימון שאינן מרבית	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות רבית, נטו	מימון שאינן מרבית	סך הכל ⁽⁴⁾
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
שינויים מקבילים									
עלייה במקביל של 1%	305	9	314	314	12	326	290	10	300
מזה: תיק בנקאי	305	-	305	312	-	312	288	-	288
ירידה במקביל של 1%	(574)	(9)	(583)	(513)	(12)	(525)	(545)	(10)	(555)
מזה: תיק בנקאי	(574)	-	(574)	(511)	-	(511)	(543)	-	(543)

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש).

(2) התללה - ירידה ברבית בטווח הקצר ועליה ברבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עליה ברבית בטווח הקצר וירידה ברבית בטווח הארוך.

(4) לאחר השפעות מקדחות.

(5) בתרחישי ירידת רבית במגזר צמוד המדד נלקחת בחישוב סביבת רבית שלילית.

(6) בתרחישי ירידת רבית המשקפים רבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על ההכנסות נטו מרבית, בהתאם להנחות שונות.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה (במיליוני ש"ח):

% מההון הפנוי		חשיפת ההון הפנוי		
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019	
87	69	5,504	4,601	מט"י לא צמוד
16	32	1,045	2,184	מט"י צמוד מדד
(3)	(1)	(199)	(66)	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פרוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2019 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין		דולר	אירו
ירידה של 5%	10	-	-
ירידה של 10%	(23)	-	-
עלייה של 5%	(1)	-	-
עלייה של 10%	9	1	1

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פרוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו.

הבנק אינו חשוף בפעילות הפורוורדים שלו לסיכונים מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2019 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אחוז שינוי במדד	
ירידה של 3%	(63)
עלייה של 3%	56

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 30 בספטמבר 2019			
סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	
3,209	-	3,209	2,859	-	2,859	עסקאות גידור:
						חוזי רבית
						עסקאות אחרות:
25,901	25,001	900	17,512	16,583	929	חוזי רבית
60,101	51,250	8,851	73,056	59,926	13,130	חוזי מטבע חוץ
45,327	45,290	37	38,341	38,341	-	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
134,538	121,541	12,997	131,768	114,850	16,918	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 עמד על 124%, בהשוואה ל-122% בשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 בדצמבר 2018. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%. למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2019 ב-43.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-42.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמו ב-34.5 מיליארד ש"ח, ו-9.3 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל. יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2019, עומד על 133.2%, בהשוואה ל-132.5% ב-31 בדצמבר 2018. ביום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-120.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-116.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגדרי לקוחות, ובמטבעות שונים.

לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני-ארוך.

ככלל, חשיפות המטבע של הבנק במגזר המט"ח הינן נמוכות (ראה פרק סיכון שוק).

חשיפת המדד של קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה ב-2,184 מיליון ש"ח.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקדים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2019	
	במיליוני ש"ח	
2,017	3,360	1
1,758	2,108	2
1,672	1,903	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2018.

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך תשע החודשים הראשונים של שנת 2019 לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2018, למעט:

- סיכון סייבר ואבטחת מידע - סיכון זה הינו חלק מהסיכון התפעולי. עם זאת, ברבעון הראשון של השנה הוצג בנפרד מהסיכון התפעולי והוערך ברמה "בינונית", לאור חשיבותו וריבוי אירועים בארץ ובעולם בכלל ובמערכת הפיננסית בפרט וכן, לאור המשך הרחבת פעילות הדיגיטל.
- סיכון טכנולוגיות המידע - סיכון זה הינו חלק מהסיכון התפעולי. עם זאת, החל מהרבעון השני של השנה הוצג בנפרד מהסיכון התפעולי והוערך ברמה "בינונית", לאור זאת שהסביבה הטכנולוגית מורכבת ומשתנה והתלות בה גוברת. בשנים האחרונות הסיכון התעצם לאור הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות.
- הערכת סיכון יחסי עבודה הופחתה לרמה "בינונית" ברבעון הראשון של השנה והסיכון מוצג כחלק מהסיכון התפעולי, לאור שיפור ביחסי העבודה.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

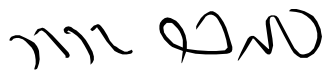
האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2018 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח הכספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות הנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2019 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 26 בנובמבר 2019
כ"ח בחשוון, תש"פ

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

26 בנובמבר 2019

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכן שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

26 בנובמבר 2019

דוחות כספיים

57	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
58	דוח רווח והפסד
59	דוח על הרווח הכולל
60	מאזן
61	דוח על השינויים בהון
62	דוח על תזרימי המזומנים
64	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2019 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

26 בנובמבר 2019

(במיליוני ש"ח)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

58 I

דוח מאוחד על הרווח הכולל⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)			(לא מבוקר)		
767	593	672	222	247	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(25)	(29)	(10)	(11)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	568	643	212	236	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(102)	(48)	84	22	8	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
37	91	(45)	13	(57)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(65)	43	39	35	(49)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
22	(15)	(14)	(12)	17	השפעת המס המתייחס
(43)	28	25	23	(32)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(4)	(1)	-	-	(1)	בניכוי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	29	25	23	(34)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
724	621	697	245	215	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(30)	(24)	(29)	(10)	(10)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
694	597	668	235	205	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 4.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 בספטמבר		באור	
	2018	2019		
(מבוקר)		(לא מבוקר)		
נכסים				
31,303	32,835	34,516		מזומנים ופקדונות בבנקים
12,595	11,880	10,453	5	ניירות ערך ⁽⁴⁾
863	904	126		ניירות ערך שנשאלו
85,160	86,367	88,218	6,12	אשראי לציבור
(868)	(883)	(908)	6,12	הפרשה להפסדי אשראי
84,292	85,484	87,310		אשראי לציבור, נטו
700	672	680		אשראי לממשלה
606	596	607		השקעה בחברה כלולה
1,023	1,025	988		בנינים וציוד
239	223	227		נכסים בלתי מוחשיים
1,399	1,009	1,078	10	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,100	1,223	1,003		נכסים אחרים ⁽²⁾
134,120	135,851	136,988		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
111,697	113,804	116,292	7	פקדונות הציבור
1,150	857	464		פקדונות מבנקים
982	948	368		פקדונות הממשלה
4,989	5,155	3,690		אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,294	942	1,298	10	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,595	5,735	6,066		התחייבויות אחרות ⁽¹⁾ ⁽³⁾
125,707	127,441	128,178		סך כל ההתחייבויות
8,093	8,096	8,461		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
320	314	349		זכויות שאינן מקנות שליטה
8,413	8,410	8,810		סך כל ההון
134,120	135,851	136,988		סך כל ההתחייבויות והון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 60 מיליון ש"ח, 68 מיליון ש"ח, ו-64 מיליון ש"ח ב-30.9.19, 30.9.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 49 מיליון ש"ח, 392 מיליון ש"ח, ו-426 מיליון ש"ח ב-30.9.19, 30.9.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 170 מיליון ש"ח, 720 מיליון ש"ח, ו-586 מיליון ש"ח ב-30.9.19, 30.9.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(4) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה באור 14 ב'.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(95)	7,534	8,366	339	8,705
-	-	236	236	11	247
-	-	(110)	(110)	-	(110)
-	(31)	-	(31)	(1)	(32)
927	(126)	7,660	8,461	349	8,810

יתרה ליום 30 ביוני 2019

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(114)	7,148	7,961	304	8,265
-	-	212	212	10	222
-	-	(100)	(100)	-	(100)
-	23	-	23	-	23
927	(91)	7,260	8,096	314	8,410

יתרה ליום 30 ביוני 2018

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(159)	7,325	8,093	320	8,413
-	8	(8)	-	-	-
927	(151)	7,317	8,093	320	8,413
-	-	643	643	29	672
-	-	(300)	(300)	-	(300)
-	25	-	25	-	25
927	(126)	7,660	8,461	349	8,810

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב⁽³⁾

יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(120)	6,949	7,756	290	8,046
-	-	568	568	25	593
-	-	(255)	(255)	-	(255)
-	29	-	29	(1)	28
-	-	(2)	(2)	-	(2)
927	(91)	7,260	8,096	314	8,410

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(120)	6,949	7,756	290	8,046
-	-	733	733	34	767
-	-	(355)	(355)	-	(355)
-	(39)	-	(39)	(4)	(43)
-	-	(2)	(2)	-	(2)
927	(159)	7,325	8,093	320	8,413

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

רווח נקי בשנת החשבון

דיבידנד

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

(3) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01), ראה גם באור ד.1.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)				(לא מבוקר)	
767	593	672	222	247	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
(37)	(28)	(39)	(9)	(15)	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה
75	54	53	16	17	פחת על בנינים וציוד
91	67	68	22	22	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(69)	(68)	(2)	(1)	(2)	רווח מממוש בנינים וציוד
166	130	92	49	33	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(77)	(78)	(24)	(77)	(8)	רווח ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
(1)	-	15	-	9	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
-	-	(48)	-	(29)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(24)	(42)	(23)	(9)	(5)	מסים נדחים, נטו
157	136	78	63	19	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
439	260	(560)	(28)	(229)	התאמות בגין הפרשי שער
-	-	42	-	-	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(6)	161	448	(37)	127	ניירות ערך למסחר
109	(12)	129	723	162	נכסים אחרים
(74)	367	164	270	(175)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
1,243	526	1,517	(543)	187	התחייבויות אחרות
(24)	(376)	4	(182)	194	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
122	123	(2)	93	13	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
2,857	1,813	2,584	572	567	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים לפעילות השקעה:
146	(2,134)	(78)	(2,186)	(336)	שינוי בפקדונות בבנקים
(50)	(91)	737	(354)	290	שינוי בניירות ערך שנשאלו
(3,897)	(4,968)	(4,314)	(1,444)	(1,769)	שינוי באשראי לציבור
-	2	-	-	-	שינוי באשראי לציבור המוחזק למכירה
(25)	3	20	9	4	שינוי באשראי לממשלה
(7,530)	(6,180)	(4,317)	(1,604)	(1,916)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
305	268	151	9	16	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
1,009	514	2,450	173	1,048	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
4,232	3,650	3,346	1,270	832	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה
(47)	(31)	(20)	(13)	(6)	רכישת בנינים וציוד
113	115	5	11	5	תמורה מממוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
(95)	(55)	(56)	(18)	(22)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(5,839)	(8,907)	(2,076)	(4,147)	(1,854)	מזומנים נטו לפעילות השקעה

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)			(לא מבוקר)		
					תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון:
(3,923)	(577)	5,784	640	2,520	שינוי בפקדונות הציבור
(39)	(297)	(625)	404	(471)	שינוי בפקדונות מבנקים
53	118	(735)	56	122	שינוי בפקדונות הממשלה
(340)	(340)	-	-	-	רכישה נוספת של מניות בחברה מאוחדת
252	252	711	252	711	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(559)	(378)	(2,032)	(124)	(1,105)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(355)	(255)	(300)	(100)	(110)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(4,911)	(1,477)	2,803	1,128	1,667	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
(7,893)	(8,571)	3,311	(2,447)	380	גידול (קטיון) במזומנים
38,863	38,863	31,126	32,820	33,981	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
156	85	(176)	4	(100)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
31,126	30,377	34,261	30,377	34,261	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					רבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
3,137	2,264	2,405	826	789	רבית שהתקבלה
(657)	(512)	(604)	(183)	(235)	רבית ששולמה
19	18	8	10	2	דיבידנדים שהתקבלו
(487)	(360)	(466)	(127)	(167)	מסים על הכנסה ששולמו
70	68	56	-	2	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברה כלולה. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר 2018 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר 2019.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות הדיווח לציבור הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים ונושאים נוספים.
2. תיקון מספר 08-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חייבים - מלוות שאינם ניתנים להחזר ועלויות אחרות.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהיתה:

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור,

סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים

ביום 30 באוגוסט 2018, פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים.

מכשירים נגזרים וגידור

בחודש אוגוסט 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (FASB) את ASU 2017-12 המעדכן את נושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וחשבונאות גידור. העדכון כולל שינויים בהנחיות המדידה והייעוד של יחסי גידור כשירים ובדרישות ההצגה של תוצאות הגידור. העדכון מרחיב את היכולת של התאגידים הבנקאיים לגדר רכיבי סיכון, ויוצר הקבלה בין ההכרה וההצגה של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים. העדכון מבטל את הצורך להתייחס בנפרד ל"חלק לא אפקטיבי" ביחסי גידור. במקרים בהם מבוצע ניטרול של סכומים מהערכת אפקטיביות הגידור, העדכון מאפשר לדחות ברווח כולל אחר סכומים אלו, אך כשהם יוכרו הם יוצגו באותה שורה בדוח רווח והפסד אליה נזקפות השפעות המכשיר המגודר. בנוסף, התיקונים בעדכון מפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור על ידי הקלה בהערכת אפקטיביות הגידור ובדרישות התייעוד. התיקונים להוראות מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. כמו כן, הותאמה מתכונת הגילוי לדוחות הכספיים של בנקים בארה"ב.

הבנק אימץ את ההוראות החדשות החל מיום 1 בינואר 2019. להוראות החדשות לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים למעט שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים.

סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים

במסגרת החוזר, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון ASU 2016-01 ובעדכון ASU 2018-03. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם: שינויים בשווי ההוגן של השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין ושטרם מומשו, יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח כולל אחר; השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין, אשר מוצגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים של מניות של אותו מנפיק.

ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה. ההוראות בדבר השקעות במכשירים הוניים שאינם בעלי שווי הוגן זמין יושמו באופן של מכאן ואילך. שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים יושמו באופן של מכאן ואילך.

יישום ההוראות החדשות בדבר סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים החל מיום 1 בינואר 2019, הביא לסיווג מחדש של הפסדים נטו שטרם מומשו בסך של כ-8 מיליון ש"ח ואשר הוכרו ברווח כולל אחר מרווח כולל אחר מצטבר לעודפים.

(2) תיקון מספר 08-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חייבים - מלוות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות

בחודש מרס 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר הפחתת פרמיה על מכשירי חוב שנרכשו בעלות אופציית פירעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 310-20 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (להלן - "התיקון").

בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על מכשירי חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפירעון המוקדם ביותר.

הוראות התיקון יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה.

ליישום ההוראות לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם, בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן, עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך.

בכוונת הבנק ליישם את ההוראות החדשות בנושא חכירות באופן של יישום למפרע תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, בכוונת הבנק לאמץ במועד היישום לראשונה הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות שימור ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית, וכן שימור הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הנוכחית.

להערכת הבנק, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לגידול בסך של כ-450 מיליון ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל בסך של כ-450 מיליון ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה למועד היישום לראשונה.

כמו כן, להערכת הבנק, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לירידה ביחס ההון העצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של כ-0.06% וכ-0.08% בהתאמה, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שיוכרו במאזן בשיעור של 100%. בנוסף, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של כ-0.02%.

הבנק נערך ליישום החוזר.

בנוסף, במסגרת חוזר זה, נכללה הוראת מעבר שמנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", וזאת עד ליום 1 בינואר 2021.

(2) אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדירור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

בהתאם למכתב האמור, התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

הבנק נערך ליישום המכתב. היערכות הבנק כוללת, בין היתר: מיפוי של ההוראות החדשות והשלכותיהן האפשריות על הבנק; סקירת הפרקטיקות הנהוגות היום לניהול סיכונים האשראי ולאומדן ההפרשה להפסדי אשראי על מנת לזהות תהליכים שניתן לעשות בהם שימוש לצורך יישום הכללים החדשים, זיהוי האתגרים והדרכים להתמודדות עם אתגרים אלה, וכן בחינת השינויים הנדרשים על מנת להתאים את המודלים להערכת הפסדי האשראי.

ביום 4 ביולי 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בדבר "יישום כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים" אשר כוללת שילוב של הכללים החדשים בהוראות הדיווח לציבור, דחיית מועד היישום לראשונה של הכללים החדשים ליום 1 בינואר 2022 וריצה במקביל החל מיום 1 בינואר 2021. כמו כן, הפיקוח על הבנקים פרסם טיוטת "קובץ שאלות ותשובות בנושא יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים" אשר נועדה לסייע לתאגידים הבנקאיים בתהליך ההיערכות ליישום הכללים החדשים.

(3) עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת – כללי (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בבאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הבאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית; התווספה דרישה לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה; וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להן שתי תכניות או יותר.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

(4) עדכון תקינה ASU 2018-13 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-13, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן; בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו; בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי הוגן ברמה 3; במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי הוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאויות; התווספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע, למעט דרישות הגילוי שהתווספו וכן דרישת הגילוי שעודכנה בדבר אי הודאות במדידת שווי הוגן ברמה 3, אשר לגביהן היישום יהיה מכאן ואילך.

לעדכון האמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	2018	2019	
			(לא מבוקר)	
				א. הכנסות (הוצאות) רבית ⁽¹⁾
2,059	2,113	694	635	מאשראי לציבור
4	3	1	(4)	מאשראי לממשלה
10	19	4	6	מפקדונות בבנקים
22	50	7	18	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
-	1	-	-	מניירות ערך שנשאלו
134	151	50	44	מאגרות חוב ⁽²⁾
2,229	2,337	756	699	סך כל הכנסות הרבית
				ב. הוצאות רבית
242	289	78	53	על פקדונות הציבור
3	3	1	1	על פקדונות הממשלה
3	3	1	1	על פקדונות מבנקים
146	96	42	2	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2	4	-	-	על התחייבויות אחרות
396	395	122	57	סך כל הוצאות הרבית
1,833	1,942	634	642	סך כל ההכנסות רבית, נטו
				ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית
2	(5)	2	(2)	הכנסות (הוצאות) רבית ⁽³⁾
				ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
26	26	9	6	מוחזקות לפדיון
106	124	40	38	זמינות למכירה
2	1	1	-	למסחר
134	151	50	44	סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל השפעת יחסי גידור (2018 - כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 2 מיליון ש"ח ו-7 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019, בהתאמה (3 מיליון ש"ח ו-6 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018, בהתאמה).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית (במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2018	2019	2018	2019		
			(לא מבוקר)		
א. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
1. מפעילות במכשירים נגזרים					
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
360	(445)	(1)	(186)		
2. מהשקעה באגרות חוב					
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾					
6	23	1	8		
6	23	1	8	סך הכל מהשקעה באגרות חוב	
(259)	560	30	229		
3. הפרשי שער, נטו					
4. רווחים מהשקעה במניות					
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)					
78	1	77	-		
הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)					
(6) ⁽⁴⁾	-	(1) ⁽⁴⁾	-		
8	7	-	5	דיבידנד ממניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)	
-	48	-	29	רווחים שטרם מומשו ⁽³⁾	
80	56	76	34	סך הכל מהשקעה במניות	
187	194	106	85	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	

(1) למעט השפעת יחסי גידור (2018 - למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(2) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(4) לרבות הפרשה לירידת ערך בסך של 1 מיליון ש"ח ו-6 מיליון ש"ח לשלושת ולתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018, בהתאמה.

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2018	2019	2018	2019		
		(לא מבוקר)			
8	(4)	2	(13)	ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽³⁾	
-	(14)	(1)	(8)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים	
-	(1)	1	(1)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾	
8	(19)	2	(22)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾	
195	175	108	63	סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾	
				סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית	
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר לפי חשיפת סיכון					
-	-	(1)	(5)	חשיפת רבית	
8	5	3	2	חשיפה למניות	
-	(24)	-	(19)	חשיפת מטבע חוץ	
8	(19)	2	(22)	סך הכל	

(1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 3 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019, בהתאמה (לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018 - 1 מיליון ש"ח).

(2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.

(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

(5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019					
(95)	(12)	(107)	(143)	36	יתרה ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)
(31)	(1)	(32)	(37)	5	שינוי נטו במהלך התקופה
(126)	(13)	(139)	(180)	41	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					
(114)	(10)	(124)	(123)	(1)	יתרה ליום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)
23	-	23	9	14	שינוי נטו במהלך התקופה
(91)	(10)	(101)	(114)	13	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019					
(159)	(13)	(172)	(150)	(22)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
8	-	8	-	8	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב*
(151)	(13)	(164)	(150)	(14)	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה
25	-	25	(30)	55	שינוי נטו במהלך התקופה
(126)	(13)	(139)	(180)	41	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					
(120)	(9)	(129)	(174)	45	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
29	(1)	28	60	(32)	שינוי נטו במהלך התקופה
(91)	(10)	(101)	(114)	13	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					
(120)	(9)	(129)	(174)	45	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(39)	(4)	(43)	24	(67)	שינוי נטו במהלך השנה
(159)	(13)	(172)	(150)	(22)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

* השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01), ראה גם באור 1.ד.1.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2018			2019		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) לפי שווי הוגן					
51	(17)	34	2	(2)	4
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) ששוויו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(43)	14	(29)	12	(6)	18
שינוי נטו במהלך התקופה					
8	(3)	5	14	(8)	22
הטבות לעובדים					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה					
(69)	25	(44)	5	(1)	6
הפסדים נטו ששוויו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
12	(5)	7	4	(3)	7
שינוי נטו במהלך התקופה					
(57)	20	(37)	9	(4)	13
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
(2)	1	(1)	-	-	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(47)	16	(31)	23	(12)	35
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2018			2019		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) לפי שווי הוגן					
264	(90)	174	(58)	30	(88)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) ששוויו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(180)	61	(119)	26	(14)	40
שינוי נטו במהלך התקופה					
84	(29)	55	(32)	16	(48)
הטבות לעובדים					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה					
(97)	33	(64)	42	(21)	63
הפסדים נטו ששוויו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
52	(18)	34	18	(10)	28
שינוי נטו במהלך התקופה					
(45)	15	(30)	60	(31)	91
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאין מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
-	-	-	(1)	-	(1)
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
39	(14)	25	29	(15)	44
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאין מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור לא.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2018 (מבוקר)					
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס			
(92)	32	(60)	השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:		
(10)	3	(7)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
(102)	35	(67)	הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		
(10)	3	(7)	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾		
			שינוי נטו במהלך התקופה		
			הטבות לעובדים		
			הפסד אקטוארי נטו בתקופה		
			הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾		
			שינוי נטו במהלך התקופה		
			השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
			סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה		
			השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
			סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה		
(59)	20	(39)			

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור 4א.

באור 5 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
של ממשלת ישראל	1,563	1,563	94	-	1,657
של מוסדות פיננסיים בישראל	61	61	1	-	62
של אחרים בישראל	244	244	33	-	277
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	1,868	1,868	128	-	1,996

ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
של ממשלת ישראל	4,547	4,494	53	-	4,547
של ממשלות זרות	2,085	2,084	1	-	2,085
של מוסדות פיננסיים בישראל	45	45	1	1	45
של מוסדות פיננסיים זרים	285 ⁽⁶⁾	284	1	-	285
מגובי משכנתאות (MBS)	411 ⁽⁵⁾	408	4	1	411
של אחרים בישראל	412 ⁽⁷⁾	407	10	5	412
של אחרים זרים	416	416	-	-	416
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	8,201	8,138	70 ⁽²⁾	7 ⁽²⁾	8,201

ג. השקעה במניות שאינן למסחר	הערך במאזן	עלות	מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾
מניות שאינן למסחר	308	260	48 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	308
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	132	132	-	-	132

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	8,509	8,398	118	7	8,509
-------------------------------	-------	-------	-----	---	-------

ד. ניירות ערך למסחר	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
אגרות חוב -	62	62	-	-	62
של ממשלת ישראל	7	7	-	-	7
של מוסדות פיננסיים בישראל	5	5	-	-	5
של אחרים בישראל	74	74	-	-	74
סך כל אגרות החוב למסחר	2	2	-	-	2
מניות	76	76	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	76
סך כל ניירות הערך למסחר	10,453	10,342	246	7	10,581

- הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.
- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בשערף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 410 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 1 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 122 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 137 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
הערך במאזן		עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון					
של ממשלת ישראל		1,508	17	2	1,523
של מוסדות פיננסיים בישראל		34	-	-	34
של אחרים בישראל		255	31	-	286
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון		1,797	48	2	1,843
ניירות ערך זמינים למכירה		עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל		5,388	47	12	5,388
של ממשלות זרות		1,936	-	3	1,936
של מוסדות פיננסיים בישראל		80	1	2	80
של מוסדות פיננסיים זרים		485 ⁽⁶⁾	-	-	485
מגובי משכנתאות (MBS)		410 ⁽⁵⁾	1	14	410
של אחרים בישראל		347 ⁽⁷⁾	5	3	347
של אחרים זרים		833	1	1	833
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה		9,479	55	35	9,479
מניות -		233 ⁽⁴⁾	3	4	233
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה		9,712	58 ⁽²⁾	39 ⁽²⁾	9,712
ניירות ערך למסחר		עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל		308	-	-	308
של מוסדות פיננסיים בישראל		5	-	-	5
של מוסדות פיננסיים זרים		47	-	-	47
של אחרים בישראל		4	-	-	4
סך כל אגרות החוב למסחר		364	-	-	364
מניות -		7	-	-	7
סך כל ניירות הערך למסחר		371	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	371
סך כל ניירות הערך		11,880	106	41	11,926

הערה: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 126 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 114 מיליון ש"ח).

(5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 406 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 421 מיליון ש"ח.

(7) כולל אגרות חוב גומוות שצוברות הכנסות רבית בסך של 4 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,495	1,495	11	4	1,502	של ממשלת ישראל
52	52	-	-	52	של מוסדות פיננסיים בישראל
252	252	25	-	277	של אחרים בישראל
1,799	1,799	36	4	1,831	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	ב. ניירות ערך זמינים למכירה
5,778	5,785	23	30	5,778	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
2,050	2,051	-	1	2,050	של ממשלות זרות
49	52	-	3	49	של מוסדות פיננסיים בישראל
597	597	-	-	597	של מוסדות פיננסיים זרים
436	442	2	8	436	מגובי משכנתאות (MBS)
348	351	3	6	348	של אחרים בישראל
777	777	-	-	777	של אחרים זרים
10,035	10,055	28	48	10,035	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
224	237	1	14	224	מניות -
10,259	10,292	29	62	10,259	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	ג. ניירות ערך למסחר
419	419	-	-	419	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
58	58	-	-	58	של מוסדות פיננסיים בישראל
33	34	-	1	33	של מוסדות פיננסיים זרים
2	2	-	-	2	של אחרים בישראל
22	22	-	-	22	של אחרים זרים
534	535	-	1	534	סך כל אגרות החוב למסחר
3	3	-	-	3	מניות -
537	538	-	1	537	סך כל ניירות הערך למסחר
12,595	12,629	65	67	12,627	סך כל ניירות הערך

- הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.
- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 135 מיליון ש"ח. מזה: השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 123 מיליון ש"ח.
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 432 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 74 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 457 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך) (במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של ניירות ערך זמינים למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
-	-	-	-	20	1	-	1
-	-	-	-	84	1	-	1
36	2	-	2	32	3	-	3
36	2	-	2	136	5	-	5

אגרות חוב זמינות למכירה

של מוסדות פיננסיים בישראל

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
489	2	-	2	-	-	-	-
1,698	11	-	11	14	1	-	1
1,936	3	-	3	-	-	-	-
20	2	-	2	-	-	-	-
165	2	-	2	242	12	-	12
101	2	-	2	12	1	-	1
553	1	-	1	-	-	-	-
54	1	-	1	28	1	2	3
4,527	22	-	22	296	15	2	17

אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל⁽⁵⁾

ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של מוסדות פיננסיים בישראל

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

של אחרים זרים

מניות

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
619	4	-	4	-	-	-	-
3,342	30	-	30	-	-	-	-
1,759	1	-	1	-	-	-	-
21	1	-	1	19	2	-	2
-	-	-	-	259	8	-	8
222	5	-	5	12	1	-	1
62	5	5	5	21	4	-	4
5,406	42	5	42	311	15	-	15

אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל⁽⁵⁾

ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של מוסדות פיננסיים בישראל

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

מניות

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

(1) השקעות שהיו בפוזיצית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.

(2) השקעות שהיו בפוזיצית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.

(3) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.

(4) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה מ-20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.

(5) ב-30.9.18 וב-31.12.18 יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-491 מיליון ש"ח ו-623 מיליון ש"ח, בהתאמה.

באור 5 - ניירות ערך (המשך) (במיליוני ש"ח)

ו. ביום 7 בספטמבר 2017, אישר בית המשפט תכנית הסדר, שהוגשה על ידי הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"), במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות. על פי תכנית ההסדר הוקצו לחברי הבורסה הנוכחיים מניות בבורסה, כשחלקה של קבוצת הבנק הסתכם ב-20.3%.

ביום 29 בדצמבר 2017, פנתה הבורסה לבעלי מניותיה לקבל מהם הצעות למכירת המניות המוחזקות על ידם לבורסה או לצד ג' אליו תמחה הבורסה את זכותה לפי שיקול דעתה (להלן - "הרוכש"), במחיר המשקף לכלל מניות הבורסה שווי של 500 מיליון ש"ח.

ביום 18 בינואר 2018, נענתה קבוצת הבנק לפניית הבורסה והגישה לה הצעה למכירת 15.4% מהון מניות הבורסה המוחזקים על ידי קבוצת הבנק.

ביום 27 באוגוסט 2018, הושלמה עסקה בה נמכרו החזקות הקבוצה בשיעור של 15.4% מהון המניות של הבורסה תמורת סך של כ-77 מיליון ש"ח, ומשקף, כאמור, שווי של 500 מיליון ש"ח לכלל הון המניות של הבורסה.

בגין העסקה רשם הבנק בדוחות הרבעון השלישי של שנת 2018 רווח בסכום של כ-65 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.

לאחר השלמת העסקה נותרו בידי הבנק 4.9% מהון מניות הבורסה, שהוא רשאי להחזיקן ללא מגבלת זמן בהתאם לחוק ניירות ערך (תיקון מס' 63) התשע"ז-2017 (להלן - "תיקון 63 לחוק ניירות ערך"). ביום 1 באוגוסט 2019, נרשמו מניות הבורסה למסחר בבורסה.

מניות הבורסה שנותרו בידי הבנק מוצגות במאזן לפי ההון העצמי של הבורסה בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015, אשר הסתכם בכ-508 מיליון ש"ח, ולא לפי שוויין ההוגן, לאור תיקון 63 לחוק ניירות ערך.

בעקבות רישום המניות למסחר בבורסה, כאמור לעיל, רשם הבנק ברבעון השלישי של השנה רווח בסכום של כ-16 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.

ככל שהבנק יחליט בעתיד לממש את מניות הבורסה שנותרו בידיו, הוא יבחן מה הם התנאים לביצוע המימוש בהתאם לדין ולדרך המימוש שתיבחר.

יובהר, כי למועד פרסום הדוחות הכספיים לא התקבלה החלטה כאמור.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
38,201	2,190	36,011	320	-	35,691
52,207	-	52,207	21,430	25,198	5,579
25,436	-	25,436	-	25,184	252
90,408	2,190	88,218	21,750	25,198	41,270
יתרת חוב רשומה:					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה:					
239	-	239	99	-	140
415	-	415	13	7	395
654	-	654	112	7	535
250	-	250	24	190	36
740	-	740	209	16	515
1,644	-	1,644	345	213	1,086
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה: בגין חובות פגומים					
496	-	496	34	-	462
412	-	412	230	120	62
122	-	122	-	120	2
908	-	908	264	120	524
182	-	182	27	-	155

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
39,539	2,569	36,970	294	-	36,676
49,397	-	49,397	20,288	24,033	5,076
24,335	-	24,335	-	24,033	302
88,936	2,569	86,367	20,582	24,033	41,752
יתרת חוב רשומה:					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה:					
231	-	231	77	-	154
269	-	269	11	7	251
500	-	500	88	7	405
232	-	232	28	172	32
842	-	842	235	20	587
1,574	-	1,574	351	199	1,024
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה: בגין חובות פגומים					
478	-	478	28	-	450
405	-	405	224	118	63
119	-	119	-	118	1
883	-	883	252	118	513
165	-	165	17	-	148

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
38,883	3,616	35,267	306	-	34,961	יתרת חוב רשומה:
49,893	-	49,893	20,476	24,319	5,098	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
24,621	-	24,621	-	24,312	309	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
88,776	3,616	85,160	20,782	24,319	40,059	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
233	-	233	83	-	150	חובות בארגון מחדש
234	-	234	11	6	217	חובות פגומים אחרים
467	-	467	94	6	367	סך הכל חובות פגומים
243	-	243	30	185	28	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
896	-	896	237	7	652	חובות בעייתיים אחרים
1,606	-	1,606	361	198	1,047	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
450	-	450	30	-	420	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
418	-	418	230	119	69	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
121	-	121	-	119	2	מזה: לפי עומק פיגור
868	-	868	260	119	489	סך הכל
144	-	144	23	-	121	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		בנקים וממשלות			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל	
501	121	265	887	-	887
28	-	10	38	-	38
(45)	(1)	(27)	(73)	-	(73)
40	-	16	56	-	56
(5)	(1)	(11)	(17)	-	(17)
524	120	264	908	-	908
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
54	-	11	65	-	65
(5)	-	-	(5)	-	(5)
49	-	11	60	-	60
573	120	275	968	-	968

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		בנקים וממשלות			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל	
491	117	252	860	-	860
43	-	12	55	-	55
(51)	-	(32)	(83)	-	(83)
30	1	20	51	-	51
(21)	1	(12)	(32)	-	(32)
513	118	252	883	-	883
63	-	11	74	-	74
(6)	-	-	(6)	-	(6)
57	-	11	68	-	68
570	118	263	951	-	951

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	
- מחיקות חשבונאיות	
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	
מחיקות חשבונאיות, נטו	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה	
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה	
קיטון בהפרשה	
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים	

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
868	-	868	260	119	489
96	-	96	47	2	47
(244)	-	(244)	(96)	(2)	(146)
188	-	188	53	1	134
(56)	-	(56)	(43)	(1)	(12)
908	-	908	264	120	524
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה (מבוקר)					
קטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
64	-	64	11	-	53
(4)	-	(4)	-	-	(4)
60	-	60	11	-	49
968	-	968	275	120	573
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
123	-	123	40	4	79
(218)	-	(218)	(94)	(2)	(122)
140	-	140	54	1	85
(78)	-	(78)	(40)	(1)	(37)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול (קטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
61	-	61	13	-	48
7	-	7	(2)	-	9
68	-	68	11	-	57
951	-	951	263	118	570
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 7 - פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			לפי דרישה
48,901	49,398	46,125	- אינם נושאים רבית
16,217	17,203	17,436	- נושאים רבית
65,118	66,601	63,561	סך הכל לפי דרישה
46,579	47,203	52,731	לזמן קצוב
111,697	113,804	116,292	סך הכל פקדונות בישראל*
			*מזה:
58,329	56,138	59,232	פקדונות של אנשים פרטיים
21,187	25,934	22,904	פקדונות של גופים מוסדיים
32,181	31,732	34,156	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		תקרת הפקדון
44,859	43,713	46,263	עד 1
27,755	25,977	27,777	מעל 1 עד 10
14,498	15,149	14,744	מעל 10 עד 100
6,221	5,518	5,951	מעל 100 עד 500
18,364	23,447	21,557	מעל 500
111,697	113,804	116,292	סך הכל

באור לא - זכויות עובדים

א. הטבות מהותיות

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, פיצויים מוגדלים, שיעורי תמורה ופרישה. הפרשות נוספות לפיצויים בגין צעדי התייעלות נוספים של שינוי מבנה ארגוני נרשמו כהוצאה והן כלולות על בסיס לא אקטוארי.

2. מענקים בגין ותק

חלק מעובדי הקבוצה זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימם תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, שיעורי תמורה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, שיעורי תמורה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדים בכירים מסויימים זכאים בעת פרישתם לתשלום מענק אי תחרות.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. הטבות אלו כוללות: שי לחג, עיתון, נופש וכו'. עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבויות אלו, נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעורי תמורה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 1.33. לדוחות הכספיים לשנת 2018 באשר להסכמי העסקה של מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019	2018	2019
(מבוקר)				(לא מבוקר)	
				במיליוני ש"ח	
1,166	1,166	1,109	1,099	936	
24	19	15	6	5	
34	26	20	9	6	
(11)	(56)	90	-	54	
(182)	(112)	(316)	(37)	(78)	
78	82	5	48	-	
1,109	1,125	923	1,125	923	
1,051	1,064	833	1,064	833	
732	732	655	703	452	
(8)	16	41	14	8	
10	8	7	3	2	
(79)	(58)	(285)	(22)	(44)	
655	698	418	698	418	
454	427	505	427	505	

* נכלל בסעיף " התחייבויות אחרות".

31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2018		2018	2019
(מבוקר)			(לא מבוקר)
			במיליוני ש"ח
454	427	505	
454	427	505	
181	117	190	
-	8	-	
181	125	190	

* הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעורי ההיוון ליום 1 בינואר 2013 בניכוי רווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעור ההיוון שקיזזו את ההפסד כאמור.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

2. הוצאה לתקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)				(לא מבוקר)	
				במיליוני ש"ח	
					א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד
24	19	15	6	5	עלות שירות
34	26	20	9	6	עלות רבית
(21)	(15)	(11)	(5)	(3)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
10	8	10	2	2	הפסד אקטוארי נטו
113	100	46	52	10	אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים
(3)	(2)	(2)	(1)	(1)	היוון עלות תוכנה
157	136	78	63	19	סך עלות ההטבה, נטו
					ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס
18	(57)	60	(9)	49	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(10)	(8)	(10)	(2)	(2)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(35)	(18)	(41)	(4)	(10)	סילוק
(27)	(83)	9	(15)	37	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
157	136	78	63	19	סך עלות ההטבה נטו
130	53	87	48	56	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר
					ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2019 לפני השפעת המס
					הפסד אקטוארי נטו
60					סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר
60					

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
1.9	1.4	0.6	1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה שיעור היוון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
1.1-1.5	1.1-1.5	1.2-1.9	2. ההנחות העיקריות המשמשות למידת עלות ההטבה נטו לתקופה שיעור היוון

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
64	68	81	(53)	(57)	(67)	שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		הפקדות בפועל לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		תחזית	
	2018	2019	2018	2019	*2019	
(מבוקר)					(לא מבוקר)	
					במיליוני ש"ח	
10	8	7	3	2	10	הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2019.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

(במיליוני ש"ח)

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2018 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 40% ובשנת 2019 תקרה זו עומדת על 30%.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 9.31%- ו-12.81%, בהתאמה.

ליתרת ההלוואות לדיוור ראה באור 3.ב.12.

לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון, בגובה אלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.31% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.81%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך) (במיליוני ש"ח)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחוברים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)	
8,321	8,275	8,683	א. הון לצורך חישוב יחס ההון
2,713	2,713	2,350	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
11,034	10,988	11,033	הון רובד 2, לאחר ניכויים
			סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
(2)71,847	(2)72,599	(2)73,438	סיכון אשראי
889	845	640	סיכונים שוק
6,401	6,207	6,399	סיכון תפעולי
79,137	79,651	80,477	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			באחוזים
10.51%	10.39%	10.79%	ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
13.94%	13.80%	13.71%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
(1)9.31%	(1)9.30%	(1)9.31%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)12.81%	(1)12.80%	(1)12.81%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			באחוזים
			חברה בת משמעותית
			בנק מסד בע"מ
13.04%	13.10%	13.43%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.12%	14.17%	14.47%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים הינם 9.0% ו-12.5% בהתאמה. ליחסים אלה, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח.

(2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 133 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (30.9.18 - 111 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 102 מיליון ש"ח).

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים, מיום 12 בינואר 2016, בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה על פני תקופה של 5 שנים. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 להלן.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
8,093	8,096	8,461	א. הון עצמי רובד 1
			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
211	204	230	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
8,304	8,300	8,691	זכויות שאינן מקנות שליטה
			סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
(104)	(99)	(101)	התאמות פיקוחיות וניכויים:
(5)	(6)	(5)	נכסים בלתי מוחשיים
(109)	(105)	(106)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
126	80	98	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
8,321	8,275	8,683	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
			סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,931	1,933	1,567	ב. הון רובד 2
782	780	783	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
2,713	2,713	2,350	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
			סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים:
2,713	2,713	2,350	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
			סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
10.34%	10.28%	10.65%	(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
0.17%	0.11%	0.14%	יחס ההון לרכיבי סיכון
10.51%	10.39%	10.79%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
			השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברה בת משמעותית

(א5) רכיבי הון הנתונים לתגודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.
- השפעות השינויים ברבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הון של ניירות ערך זמינים למכירה.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2019:

השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
בנק (בנתוני המאוחד)	0.12
מסד	0.13
	1.89
	2.14

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק).

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
(לא מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
במיליוני ש"ח		
א. בנתוני המאוחד		
הון רובד 1*	8,683	8,321
סך החשיפות	146,882	144,433
באחוזים		
יחס המינוף	5.91%	5.76%
ב. חברה בת משמעותית		
בנק מסד בע"מ	7.65%	7.20%
יחס המינוף	5.00%	5.00%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים		

* להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(4) לעיל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. יחס כיסוי הנזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושת החודשים שנתיים			
ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 31 בדצמבר	
2019	2018	2018	
(לא מבוקר)		(מבוקר)	
באחוזים			
124%	123%	122%	א. בנתוני המאוחד*
			יחס כיסוי הנזילות
123%	123%	122%	ב. בנתוני הבנק*
			יחס כיסוי הנזילות
204%	176%	180%	ג. חברה בת משמעותית*
			בנק מסד בע"מ
			יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ד. דיבידנד

ביום 12 במרס 2019 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 105 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 20 במרס 2019 ויום התשלום היה 31 במרס 2019.

ביום 28 במאי 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 85 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 6 ביוני 2019 ויום התשלום היה 17 ביוני 2019.

ביום 13 באוגוסט 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 110 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 21 באוגוסט 2019 ויום התשלום היה 29 באוגוסט 2019.

לאחר תאריך המאזן, ביום 26 בנובמבר 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 110 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 4 בדצמבר 2019 ויום התשלום יהיה 12 בדצמבר 2019. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

לשלושת החודשים שנתיים 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שנתיים 30 בספטמבר		לשנה שנתייה ביום 31 בדצמבר	
2019	2018	2019	2018	2018	(מבוקר)
(לא מבוקר)					
במיליוני ש"ח					
110	100	300	255	355	

דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
18	8	א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
37	53	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק וחברה מאוחדת שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
76	*48	שנה ראשונה
69	72	שנה שנייה
64	65	שנה שלישית
57	57	שנה רביעית
50	50	שנה חמישית
251	250	שנה שישית ואילך
567	512	סך הכל

* לתקופה שנתורה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. קבוצת הבנק (הבנק וחברות בנות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות הבנות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 2.25. לדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן פירוט של תובענות שהוגשו בעבר כנגד הבנק וחברה בת ואשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2018:

1. - בחודש ספטמבר 2013, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום שלא יפחת מ-10.5 מיליארד ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). התביעה והבקשה הוגשו כנגד הבנק, בנקים נוספים וכן המנכ"לים של כל אחד מהבנקים הנ"ל, כאשר בשלב מאוחר יותר, הוגשה בקשה למחוק את התביעות כנגד האחרונים. סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים הנתבעים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח, בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לבין שער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ-"עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את "עמלת הייקור" הנתענת וכי קיים ביניהם הסדר כובל. בחודש ינואר 2014 אישר בית המשפט את בקשת התובעים להסתלקות מהתביעה נגד המנכ"לים. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 התובעים ערערו על פסק הדין וביום 1 באפריל 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הערעור.
- בחודש מרס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-2 מיליארד ש"ח נגד חברה בת, אשר מוזגה עם ולתוך הבנק, וארבעה בנקים נוספים בעילה זהה לתובענה שהתקבלה בבנק בחודש ספטמבר 2013 כאמור לעיל. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 התובעים ערערו על פסק הדין וביום 1 באפריל 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הערעור.
2. ביום 17 בדצמבר 2017 התקבלה בחברה בת, אשר מוזגה עם ולתוך הבנק, בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית בסך 177 מיליון ש"ח. בקשה זו הוגשה נגד ארבעה בנקים אשר מעניקים אשראי במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים בערבות המדינה. נושא הבקשה הוא התניית שירות בשרות. טענת המבקשים היא כי הבנקים דורשים מעסקים המקבלים אשראי במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים בערבות המדינה פיקדון כספי. פיקדון כספי זה הינו לטענת המבקשים פיקדון "פיקטיבי" שכן מקורו של הפיקדון הינו מכספי ההלוואה עצמם. ביום 24 במרס 2019 נמחקה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

3. ביום 7 בינואר 2016 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. לטענת המבקש הבנק נתן ייעוץ השקעות ללקוחותיו בקשר לרכישה ו/או מכירה של תעודות סל, בלי שהיתה בידו היכולת לתת ייעוץ בצורה מקצועית הנדרשת ממנו, וזאת בהעדר מערכות ממוכנות התומכות בהחלטת השקעה כזו, ולכן תוך הפרה כביכול של חובות האמון, הנאמנות והזהירות המוטלים על הבנק. בנוסף טוען המבקש לנזקים בשל ייעוץ לקניה / מכירה של תעודות סל שלא בשווי ההוגן שלהן. המבקש מעריך כי הנזק שנגרם לקבוצה הינו לא פחות מסך של כ-30 מיליון ש"ח ולחילופין לא פחות מסך של כ-143 מיליון ש"ח. ביום 26 במאי 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

4. ביום 18 בפברואר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים (להלן כולם ביחד - "המשיבים").

לטענת המבקשת המשיבים מפלים על רקע גיל בין "סטודנטים צעירים" לבין "סטודנטים" "לא צעירים" באופן שמונע מאוכלוסיית ה"סטודנטים הלא צעירים" הטבות ו/או הנחות המוצעות ל"סטודנטים הצעירים" בלבד.

המבקשת הגדירה את הקבוצה כדלקמן: "... כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות ולמצער החל מיום 15 ביולי 2014...".

המבקשת טוענת כי כתוצאה מהתנהלות המשיבים נגרמו לקבוצה נזקים ממוניים ונזקים לא ממוניים ומבקשת לחייב את הבנקים ביחד ולחוד לשלם לקבוצה סך של 219 מיליון ש"ח. ביום 26 בספטמבר 2019, ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 4 בנובמבר 2019 הגישה המבקשת ערעור על פסק הדין.

ד. כמו כן, תלייה ועומדת כנגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הסכום הנטען בה הוא מהותי, כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי תביעה זו, ולא נעשתה בגינה כל הפרשה: ביום 9 בספטמבר 2019 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה כייצוגית בה נטען כי במסגרת הליכים לקבלת משכנתא בבנק, לקוחות מעבירים לבנק מידע רב והבנק מעביר מידע זה לחברות ביטוח, ללא קבלת הסכמת הלקוחות ולצרכים מסחריים שלו. לטענת התובעים העברת מידע כאמור מהווה הפרה של ההסכם עם הבנק, חוסר תום לב, פגיעה בפרטיות, הפרת חובת הזהירות והאמון של הבנק וכיו"ב. לטענת התובע, בשלב זה אין לו יכולת להעריך את סכום התובענה.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2019, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-53 מיליון ש"ח.

ה. 1. להלן פירוט של תובענות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), שהסכום הנטען בהן הוא מהותי. לדעת הנהלת כאל, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות נכללו בדוחות הכספיים שלה הפרשות נאותות, אם נדרשו.

(א) ביום 8 ביוני 2016, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מתוקנת לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד שלוש חברות כרטיסי האשראי, ביניהן כאל (להלן - "הבקשה המתוקנת"). הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת שהוגשה ביום 28 באפריל 2014. עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המידי ("דביט") ובתחום כרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"). ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגבי עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט ("pre paid"). ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף התקבל על ידי חברות כרטיסי האשראי.

עיון בחוות הדעת הכלכלית אליה מפנה הבקשה המתוקנת, מעלה כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנטענים כאמור לעיל.

ביום 12 במרס 2017 נערך קדם דיון בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין לתחרות (בשמו הקודם: בית הדין להגבלים עסקיים), ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין לתחרות.

ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין לתחרות תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיוב מידי וכרטיסים נטענים. חברות כרטיסי האשראי, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה וביום 16 באוקטובר 2018 קבע בית המשפט כי דין הבקשות לסילוק על הסף של התובענה למתן סעד הצהרתי להתקבל.

ביום 29 בנובמבר 2018 הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית הדין לתחרות. ביום 23 בדצמבר 2018 הגישו המבקשים לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד הממונה על התחרות (בשמה הקודם: ממונה על הגבלים עסקיים). בעתירה מבוקש כי בית המשפט יורה לממונה על התחרות לפעול לשם הבהרה או ביטול או שינוי של פסק דינו של בית הדין לתחרות. המדינה הגישה תגובתה ביום 22 במאי 2019, העתירה נקבעה לדיון ליום 19 במרס 2020.

(ב) ביום 19 באוקטובר 2017 התקבלו בדיון כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית אשר הוגש כנגד דיינרס וכנגד חברה נוספת, לבית המשפט המחוזי בחיפה (להלן - "התביעה והבקשה"). עניינה של הבקשה הינה הטענה כי דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת, הגבילו את צבירת נקודות הטיסה בגין שימוש בכרטיס מסוג דיינרס פליי קארד ("להלן - "הכרטיס"), כך שהצבירה בגין שימוש בכרטיס בתשלום למשרדי ממשלה תוגבל עד לסכום של 30,000 ש"ח בחודש. כפי שנטען, החלטה זו מגבילה את מספר הנקודות אותם חברי המועדון יכולים לצבור בעת שימוש בכרטיס במסגרת תשלום למשרדי ממשלה ("שינוי המדיניות"). עוד נטען, כי שינוי המדיניות נעשה שלא כדין וכן כי לאחר שינוי המדיניות, דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת לא מציגות בפרסומיהן את שינוי המדיניות.

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה על סך כ-66 מיליון ש"ח ולחילופין על סך 300 מיליון ש"ח. ביום 20 במרס 2018, הגישה דיינרס את תשובתה לבקשת האישור ובה דחתה את טענת המבקש. ביום 10 בפברואר 2019 המבקש הגיש בקשה לתיקון בקשת האישור ובה ביקש להוסיף עילת תביעה לבקשת האישור לפיה המשיבות הפרו את "חובת הסודיות הבנקאית" המוטלת עליהן בכך שדיינרס נוהגת לשלוח דפי פירוט חשבון מאוחדים ללקוחות המחזיקים בחשבון בנק משותף. ביום 13 בפברואר 2019, הגישו המשיבות בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף. ביום 6 במאי 2019 קיבל בית המשפט את הבקשה והורה על סילוק התביעה.

(ג) ביום 2 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנתען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדין. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה. המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידם ב"עשרות מיליוני ש"ח". כאל הגישה את תשובתה לבקשת האישור והמבקשים השיבו לתשובת כאל. קדם משפט קבוע ליום 15 בינואר 2020.

(ד) ביום 6 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנתען בתביעה, אשר הוגשה כנגד כאל וכנגד חברה נוספת ובנק שמחזיק בה, כאל לא סיפקה גילוי נאות לגביית רבית על ידה. המבקש מעריך את נזקו האישי בסך של 38.54 ש"ח ואת סכום התביעה הקבוצתית ב-181 מיליון ש"ח. ביום 5 במרס 2019 השיבה כאל לבקשת האישור.

(ה) ביום 26 ביולי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, כנגד כאל וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. ענינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום ה"שיווק הישיר". בבקשת האישור נטען כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחייבו את כרטיסי האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדין, וכן חייבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, חברות כרטיסי האשראי התקשרו בהסכם סליקה עם חברות ה"שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה הינו כ-900 מיליון ש"ח. ביום 24 במרס 2019, הגישו הנתבעות את תשובותיהן לבקשת האישור. קדם משפט נקבע ליום 7 בינואר 2020.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-454 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל תלויה ועומדת בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נרשמה בגינה כל הפרשה:

ביום 9 בדצמבר 2018, הוגשה לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד בנק ישראל, הממונה על התחרות ושלוש חברות כרטיסי האשראי, ביניהן כאל, בה התבקש סעד של ביטול צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מידי), התשע"ט-2018. לטענת העותרות, יש לבטל את הצו ולקבוע כי לחברות כרטיסי האשראי אסור להפיק רווח מהעמלה הצולבת אשר אמורה לכסות את עלויות המנפיק בלבד. כאל הגישה תגובתה ביום 19 באוגוסט 2019.

4. ביום 14 בדצמבר 2016, הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") לכאל שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל רבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. כאל חולקת על עמדת המנהל, וסבורה כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה. בהתאם, הגישה כאל השגה ביום 9 במרס 2017. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה.

ביום 8 במרס 2018 נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל רבית והצמדה). ביום 31 בינואר 2019 הגישה כאל ערעור על ההחלטה האמורה לבית המשפט המחוזי בלוד. ביום 3 בנובמבר 2019 אישר בית המשפט העליון בקשה מוסכמת לאיחוד הדיונים בערעור עם ערעוריהן של מתחרותיה של כאל. קדם משפט קבוע ליום 20 בינואר 2020. ככל שעמדת כאל לא תתקבל על ידי בית המשפט, עלולה כאל להתחייב בגין הסוגיות שבשומה גם בתקופות המאוחרות ממועד השומה.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (במיליוני ש"ח)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)			30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)			31 בדצמבר 2018 (מבוקר)		
נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך הכל
חוזי רבית								
-	3,073	3,073	28	4,712	4,740	15	9,757	9,772
חוזי FORWARD-I FUTURES								
3,788	13,510	17,298	3,998	13,763	17,761	4,094	15,244	19,338
(1) SWAPS								
3,788	16,583	20,371	4,026	18,475	22,501	4,109	25,001	29,110
(2) סך הכל								
2,859	-	2,859	3,118	-	3,118	3,209	-	3,209
מזה: נגזרים מגדרים (3)								
חוזי מטבע חוץ								
12,670	29,198	41,868	8,861	25,434	34,295	8,420	28,641	37,061
(4) FORWARD-I FUTURES								
118	14,991	15,109	390	14,886	15,276	88	11,109	11,197
אופציות שנכתבו								
118	15,737	15,855	390	14,887	15,277	88	11,500	11,588
אופציות שנקנו								
224	-	224	260	-	260	255	-	255
SWAPS								
13,130	59,926	73,056	9,901	55,207	65,108	8,851	51,250	60,101
סך הכל								
חוזים בגין מניות								
-	10,029	10,029	-	9,523	9,523	-	10,108	10,108
חוזי FORWARD-I FUTURES								
-	14,170	14,170	-	17,009	17,009	-	17,607	17,607
אופציות שנכתבו								
-	14,076	14,076	-	17,014	17,014	-	17,512	17,512
אופציות שנקנו (5)								
-	38,275	38,275	-	43,546	43,546	-	45,227	45,227
סך הכל								
חוזי סחורות ואחרים								
-	66	66	-	50	50	-	63	63
חוזי FORWARD-I FUTURES								
-	66	66	-	50	50	-	63	63
סך הכל								
חוזי אשראי								
-	-	-	37	-	37	37	-	37
הבנק ערב								
-	-	-	37	-	37	37	-	37
סך הכל								
16,918	114,850	131,768	13,964	117,278	131,242	12,997	121,541	134,538
סך הכל סכום נקוב								

(1) מזה: SWAPS שהבנק משלם בשיעור רבית קבוע בסך 10,374 מיליון ש"ח (30.9.18 - 10,994 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 12,047 מיליון ש"ח).

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 686 מיליון ש"ח (30.9.18 - 960 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 682 מיליון ש"ח).

(3) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת רבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הרבית הגלום באגרות חוב במט"ח ברבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 1,054 מיליון ש"ח (30.9.18 - 1,062 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 2,285 מיליון ש"ח).

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 13,988 מיליון ש"ח (30.9.18 - 16,813 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 17,336 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
440	256	184	269	267	2	חוזי רבית
162	-	162	-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
579	540	39	528	463	65	חוזי מטבע חוץ
280	280	-	280	280	-	חוזים בגין מניות
1	1	-	1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,300	1,077	223	1,078	1,011	67	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודזו במאזן
1,298	1,075	223	1,078	1,011	67	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
184	171	13	265	186	79	חוזי רבית
11	-	11	75	-	75	מזה: נגזרים מגדרים
461	430	31	444	371	73	חוזי מטבע חוץ
300	300	-	300	300	-	חוזים בגין מניות
945	901	44	1,009	857	152	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודזו במאזן
942	898	44	1,009	857	152	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
224	183	41	207	176	31	חוזי רבית
36	-	36	28	-	28	מזה: נגזרים מגדרים
422	403	19	541	484	57	חוזי מטבע חוץ
650	650	-	650	650	-	חוזים בגין מניות
1	1	-	1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,297	1,237	60	1,399	1,311	88	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודזו במאזן
1,294	1,234	60	1,399	1,311	88	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוברים בסך 2 מיליון ש"ח (30.9.18 - 3 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 3 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. גידור חשבונאי

לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)	
הכנסות (הוצאות) רבית	הכנסות (הוצאות) רבית	
1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)		
רווח מגידור שווי הוגן		
חוזי רבית		
- פריטים מגדרים		
153	35	
(158)	(37)	
2. פריטים מגדרים בגידור שווי הוגן		
ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה		
ליום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)		
התאמות שווי הוגן מצטבר		
שהגדילו את הערך		
בספרים		
יחסי גידור קיימים	הערך בספרים	
154	3,149	
3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד		
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
חוזי רבית		
חוזי מטבע חוץ		
(14)	(2)	
(445)	(203)	

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה⁽¹⁾

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,078	463	-	86	417	112	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(483)	(133)	-	(20)	(330)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
(124)	(94)	-	(2)	(28)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
471	236	-	64	59	112	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,293	950	-	37	306	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(735)	(573)	-	(6)	(156)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
558	377	-	31	150	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,029	613	-	95	209	112	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,300	486	-	225	504	85	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(402)	(52)	-	(20)	(330)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(72)	-	-	(2)	(70)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
826	434	-	203	104	85	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)*						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,009	439	-	137	335	98	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(351)	(159)	-	(10)	(182)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
(195)	(95)	-	(31)	(69)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
463	185	-	96	84	98	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,227	926	1	43	257	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(782)	(659)	-	(5)	(118)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
445	267	1	38	139	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
908	452	1	134	223	98	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
945	422	4	112	286	121	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(235)	(43)	-	(10)	(182)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(52)	-	-	-	(52)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
658	379	4	102	52	121	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך) (במיליוני ש"ח)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)*					
בורסות	בנקים	דילרים / ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל
189	318	104	-	788	1,399
-	(223)	(10)	-	(335)	(568)
-	(59)	(22)	-	(144)	(225)
189	36	72	-	309	606
-	292	45	1	913	1,251
-	(147)	(3)	-	(421)	(571)
-	145	42	1	492	680
189	181	114	1	801	1,286
209	483	204	10	391	1,297
-	(223)	(10)	-	(38)	(271)
-	(65)	-	-	-	(65)
209	195	194	10	353	961

- * סווג מחדש
- (1) שווי הוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 402 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 78 מיליון ש"ח ומניות שהתקבלו כבטחון בסך 2 מיליון ש"ח (30.9.18 - מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 235 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 68 מיליון ש"ח, מניות שהתקבלו כבטחון בסך 47 מיליון ש"ח ואגרות חוב קונצרניות שהתקבלו כבטחון בסך 1 מיליון ש"ח. 31.12.18 - מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 271 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 146 מיליון ש"ח ומניות שהתקבלו כבטחון בסך 151 מיליון ש"ח).
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ה. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סך הכל
-	-	676	-	676
3,223	2,013	11,126	3,333	19,695
57,075	14,943	1,023	15	73,056
33,937	3,895	443	-	38,275
66	-	-	-	66
94,301	20,851	13,268	3,348	131,768

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סך הכל
99,297	16,395	11,014	4,536	131,242

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סך הכל
86,807	26,732	16,264	4,735	134,538

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

(במיליוני ש"ח)

א. שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים - הדיווח הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2018.

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
314	110	4	-	175	47	99	5	59	699
10	-	-	9	14	4	11	12	(3)	57
304	110	4	(9)	161	43	88	(7)	62	642
6	(29)	(1)	19	(2)	(1)	(16)	24	(30)	-
310	81	3	10	159	42	72	17	32	642
138	3	21	17	77	20	29	48	62	391
448	84	24	27	236	62	101	65	94	1,033
10	-	-	-	11	(33)	43	2	-	33
350	42	14	15	153	28	36	49	18	649
88	42	10	12	72	67	22	14	76	351
30	15	3	3	24	26	6	5	25	119
58	27	7	9	48	41	16	9	51	232
-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
58	27	7	9	48	41	16	9	66	247
(7)	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)	(11)
51	27	7	9	46	41	16	9	64	236
45,884	25,085	2,966	55	15,836	5,849	16,926	1,042	49,329	134,921
-	-	-	-	-	-	-	-	607	607
45,884	25,085	2,966	55	15,836	5,849	16,926	1,042	-	85,592
47,140	25,198	3,796	60	16,290	5,927	17,732	1,069	-	88,218
119	7	-	-	193	32	310	-	-	654
214	190	-	-	36	-	-	-	-	250
52,368	486	120	7,499	19,032	4,997	13,022	23,599	5,678	126,195
51,440	-	-	7,490	18,522	4,771	12,439	20,996	-	115,658
51,706	-	-	7,526	18,612	5,057	10,487	22,904	-	116,292
31,720	14,122	3,190	210	15,258	6,866	17,112	1,082	7,985	80,233
31,572	13,642	3,893	220	15,680	6,864	17,034	1,405	7,719	80,494
35,708	-	-	18,083	15,654	3,947	13,454	237,960	-	324,806
262	83	3	-	141	38	69	3	-	513
53	-	-	10	21	5	6	15	-	110
(5)	(2)	-	-	(3)	(1)	(3)	(1)	32	19
310	81	3	10	159	42	72	17	32	642

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
381	163	3	-	159	46	106	3	61	756
51	-	-	14	18	9	16	2	12	122
330	163	3	(14)	141	37	90	1	49	634
(37)	(88)	-	22	19	8	(9)	15	(18)	-
293	75	3	8	160	45	81	16	31	634
146	4	23	16	73	20	26	48	103	432
439	79	26	24	233	65	107	64	134	1,066
12	-	(1)	-	15	7	15	-	-	49
379	33	22	22	163	30	49	38	20	701
48	46	5	2	55	28	43	26	114	316
18	18	3	1	21	11	17	10	25	103
30	28	2	1	34	17	26	16	89	213
-	-	-	-	-	-	-	-	9	9
30	28	2	1	34	17	26	16	98	222
(5)	-	-	-	(2)	(2)	-	-	(1)	(10)
25	28	2	1	32	15	26	16	97	212
44,297	23,960	3,050	49	15,661	5,694	17,986	863	51,416	135,966
-	-	-	-	-	-	-	-	589	589
44,297	23,960	3,050	49	15,661	5,694	17,986	863	-	84,550
44,866	24,033	3,360	51	15,932	5,857	18,688	973	-	86,367
95	7	-	-	235	41	129	-	-	500
200	172	-	-	30	2	-	-	-	232
49,417	763	161	7,674	18,350	5,228	10,755	26,787	10,081	128,292
48,193	-	-	7,666	17,630	4,861	9,578	26,730	-	114,658
48,343	-	-	7,795	16,951	4,902	9,879	25,934	-	113,804
30,506	13,488	3,268	185	15,588	6,925	17,989	966	8,546	80,705
30,251	13,013	3,536	185	15,939	7,088	17,688	866	7,634	79,651
36,705	-	-	16,078	14,008	4,037	13,818	241,163	-	325,809
256	77	3	-	143	41	78	2	-	520
40	-	-	8	19	4	5	15	-	91
(3)	(2)	-	-	(2)	-	(2)	(1)	31	23
293	75	3	8	160	45	81	16	31	634

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
1,129	518	11	-	513	142	317	12	224	2,337
143	-	-	41	68	15	53	65	10	395
986	518	11	(41)	445	127	264	(53)	214	1,942
(58)	(281)	(2)	71	37	2	(51)	112	(113)	-
928	237	9	30	482	129	213	59	101	1,942
410	10	62	50	229	58	88	139	166	1,140
1,338	247	71	80	711	187	301	198	267	3,082
49	2	-	-	38	(6)	9	2	-	92
1,085	116	41	48	471	88	123	140	45	2,000
204	129	30	32	202	105	169	56	222	990
72	46	10	11	72	40	64	20	78	357
132	83	20	21	130	65	105	36	144	633
-	-	-	-	-	-	-	-	39	39
132	83	20	21	130	65	105	36	183	672
(18)	-	(4)	-	(5)	(1)	-	-	(5)	(29)
114	83	19	21	125	64	105	36	178	643
45,258	24,729	2,766	49	15,852	5,687	17,438	1,000	50,225	135,509
-	-	-	-	-	-	-	-	605	605
45,258	24,729	2,766	49	15,852	5,687	17,438	1,000	-	85,284
47,140	25,198	3,796	60	16,290	5,927	17,732	1,069	-	88,218
119	7	-	-	193	32	310	-	-	654
214	190	-	-	36	-	-	-	-	250
52,042	574	120	7,657	18,770	5,157	10,388	23,737	9,160	126,911
50,884	-	-	7,648	18,148	4,877	9,667	22,802	-	114,026
51,706	-	-	7,526	18,612	5,057	10,487	22,904	-	116,292
31,490	13,694	3,136	208	15,282	6,924	17,212	1,066	7,529	79,711
31,572	13,642	3,893	220	15,680	6,864	17,034	1,405	7,719	80,494
35,310	-	-	16,813	15,614	3,903	13,464	232,048	-	317,152
778	243	9	-	422	116	204	8	-	1,528
163	-	-	30	67	16	17	52	-	345
(13)	(6)	-	-	(7)	(3)	(8)	(1)	101	69
928	237	9	30	482	129	213	59	101	1,942

(1) יתרת ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
1,128	522	12	1	477	131	322	7	163	2,229
151	-	-	35	52	19	61	55	23	396
977	522	12	(34)	425	112	261	(48)	140	1,833
(130)	(310)	(3)	58	37	15	(34)	87	(33)	-
847	212	9	24	462	127	227	39	107	1,833
434	11	66	47	235	60	87	143	251	1,257
1,281	223	75	71	697	187	314	182	358	3,090
42	4	(1)	-	59	6	23	-	-	130
1,140	104	47	53	489	86	146	122	57	2,093
99	115	29	18	149	95	145	60	301	867
36	42	11	7	55	35	54	22	93	302
63	73	18	11	94	60	91	38	208	565
-	-	-	-	-	-	-	-	28	28
63	73	18	11	94	60	91	38	236	593
(15)	-	(1)	-	(4)	(3)	-	-	(3)	(25)
48	73	17	11	90	57	91	38	233	568
43,349	23,436	2,898	51	15,297	5,708	17,634	683	52,372	135,094
-	-	-	-	-	-	-	-	579	579
43,349	23,436	2,898	51	15,297	5,708	17,634	683	-	82,722
44,866	24,033	3,360	51	15,932	5,857	18,688	973	-	86,367
95	7	-	-	235	41	129	-	-	500
200	172	-	-	30	2	-	-	-	232
48,469	685	137	7,708	17,780	5,188	11,007	26,661	10,193	127,006
47,365	-	-	7,700	17,076	4,865	9,954	26,610	-	113,570
48,343	-	-	7,795	16,951	4,902	9,879	25,934	-	113,804
29,982	12,700	3,104	187	15,278	6,907	18,159	946	8,142	79,601
30,251	13,013	3,536	185	15,939	7,088	17,688	866	7,634	79,651
36,323	-	-	15,696	13,590	3,919	15,512	240,569	-	325,609
749	221	9	-	420	118	223	6	-	1,516
113	-	-	24	51	13	16	34	-	251
(15)	(9)	-	-	(9)	(4)	(12)	(1)	107	66
847	212	9	24	462	127	227	39	107	1,833

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
1,524	685	16	1	677	191	358	14	236	3,001
183	-	-	34	106	34	65	59	34	515
1,341	685	16	(33)	571	157	293	(45)	202	2,486
(196)	(400)	(3)	66	48	20	4	107	(49)	-
1,145	285	13	33	619	177	297	62	153	2,486
577	15	89	62	321	81	119	194	283	1,637
1,722	300	102	95	940	258	416	256	436	4,123
67	4	-	-	55	8	35	1	-	166
1,545	140	60	63	653	120	188	178	72	2,819
110	156	42	32	232	130	193	77	364	1,138
41	58	15	12	87	49	72	29	118	408
69	98	27	20	145	81	121	48	246	730
-	-	-	-	-	-	-	-	37	37
69	98	27	20	145	81	121	48	283	767
(20)	-	(2)	-	(5)	(4)	-	-	(5)	(34)
49	98	25	20	140	77	121	48	278	733
43,802	23,625	2,921	51	15,426	5,739	17,855	764	51,675	135,312
-	-	-	-	-	-	-	-	585	585
43,802	23,625	2,921	51	15,426	5,739	17,855	764	-	83,637
45,359	24,319	3,320	51	15,948	5,816	17,052	934	-	85,160
100	6	-	-	218	35	114	-	-	467
215	185	-	-	23	5	-	-	-	243
48,806	695	70	7,676	17,848	5,230	11,042	26,042	10,415	127,059
47,682	-	-	7,667	17,127	4,907	9,981	25,984	-	113,348
50,300	-	-	8,029	17,802	5,167	9,212	21,187	-	111,697
30,202	12,811	3,401	189	15,474	6,958	17,925	1,079	7,490	79,317
30,602	13,202	3,528	190	16,136	7,089	16,395	1,554	7,171	79,137
36,170	-	-	15,501	13,444	3,922	15,054	243,650	-	327,741
1,007	298	13	-	560	164	292	12	-	2,035
159	-	-	33	72	19	21	51	-	355
(21)	(13)	-	-	(13)	(6)	(16)	(1)	153	96
1,145	285	13	33	619	177	297	62	153	2,486

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

(במיליוני ש"ח)

החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה באור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2018.

החל משנת 2019, נוסף מגזר חטיבה בנקאית - לקוחות פרטיים הכולל את מכלול הפעילויות של לקוחות הבנקאות הפרטית ומשקי הבית בסניפי החטיבה הבנקאית. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י בעלי מאפיינים דומים.

החל משנת 2019 מגזר חברות בנות כולל את תוצאות הפעילות של החברה הבת מסד (בשנת 2018 ובתקופה המקבילה אשתקד כולל גם את אוצר החייל).

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)										
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות
642	(143)	62	24	113	8	73	103	118	199	85
391	(168)	22	63	191	8	23	50	56	142	4
1,033	(311)	84	87	304	16	96	153	174	341	89
33	(23)	1	-	2	-	6	20	19	8	-
649	(178)	49	17	169	13	44	59	114	319	43
351	(110)	34	70	133	3	46	74	41	14	46
119	(34)	12	21	42	1	15	30	13	5	14
232	(76)	22	49	91	2	31	44	28	9	32
15	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי										
247	(76)	22	64	91	2	31	44	28	9	32
(11)	-	(11)	-	-	-	-	-	-	-	-
236	(76)	11	64	91	2	31	44	28	9	32
134,921	(9,259)	6,731	47,416	5,434	500	9,287	21,511	10,019	18,311	24,971
88,218	(9,427)	5,064	-	5,954	507	9,455	22,209	9,976	19,411	25,069
116,292	(99,734)	6,874	9	110,379	3,976	5,008	17,297	15,603	56,889	-

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)										
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	
634	(111)	174	28	79	11	60	102	213	78	הכנסות רבית, נטו
432	(151)	90	95	161	6	18	47	162	4	הכנסות שאינן מרבית
1,066	(262)	264	123	240	17	78	149	375	82	סך כל ההכנסות
49	3	9	-	3	-	9	4	22	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
701	(181)	218	12	181	11	40	58	332	30	הוצאות תפעוליות ואחרות
316	(84)	37	111	56	6	29	87	21	53	רווח לפני מסים
103	(32)	13	25	22	2	12	33	8	20	הפרשה למסים על הרווח
213	(52)	24	86	34	4	17	54	13	33	רווח לאחר מסים
9	-	-	9	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
222	(52)	24	95	34	4	17	54	13	33	רווח נקי
(10)	-	(10)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
212	(52)	14	95	34	4	17	54	13	33	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
135,966	(9,500)	26,297	43,078	5,414	534	7,813	21,277	17,119	23,934	המיוחס לבעלי מניות הבנק
86,367	(10,509)	18,457	9	6,350	552	7,952	22,274	17,233	24,057	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
113,804	(80,796)	25,179	-2	90,225	2,316	4,717	21,197	50,966	-	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
										פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)										
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות
1,942	(428)	183	86	351	25	215	317	338	610	245
1,140	(496)	67	168	563	21	62	146	156	442	11
3,082	(924)	250	254	914	46	277	463	494	1,052	256
92	(42)	6	-	-	5	33	(9)	49	49	1
2,000	(567)	148	43	568	36	137	195	349	969	122
990	(315)	96	211	346	5	107	277	96	34	133
357	(108)	34	73	120	2	37	108	33	12	46
633	(207)	62	138	226	3	70	169	63	22	87
39	-	-	39	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי										
672	(207)	62	177	226	3	70	169	63	22	87
(29)	-	(29)	-	-	-	-	-	-	-	-
643	(207)	33	177	226	3	70	169	63	22	87
135,509	(9,711)	6,861	48,112	5,812	496	9,213	22,103	9,799	18,197	24,627
88,218	(9,427)	5,064	-	5,954	507	9,455	22,209	9,976	19,411	25,069
116,292	(99,734)	6,874	9	110,379	3,976	5,008	17,297	15,603	56,889	-

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)										
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	
1,833	(314)	508	71	222	25	180	291	629	221	הכנסות רבית, נטו
1,257	(465)	326	170	498	22	57	154	484	11	הכנסות שאינן מרבית
3,090	(779)	834	241	720	47	237	445	1,113	232	סך כל ההכנסות
130	(2)	31	-	-	-	27	4	67	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,093	(547)	607	34	538	34	122	198	1,015	92	הוצאות תפעוליות ואחרות
867	(230)	196	207	182	13	88	243	31	137	רווח לפני מסים
302	(97)	71	62	70	5	34	93	12	52	הפרשה למסים על הרווח
565	(133)	125	145	112	8	54	150	19	85	רווח לאחר מסים
28	-	-	28	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
593	(133)	125	173	112	8	54	150	19	85	רווח נקי
(25)	-	(25)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
568	(133)	100	173	112	8	54	150	19	85	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
135,094	(9,522)	25,783	44,312	5,392	504	7,703	20,723	16,701	23,498	המיוחס לבעלי מניות הבנק
86,367	(10,509)	18,457	9	6,350	552	7,952	22,275	17,233	24,057	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
113,804	(80,796)	25,179	-2	90,225	2,316	4,717	21,197	50,966	-	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
										פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)									
חטיבה בנקאית					חטיבה עסקית				
משכנתאות	אחר	לקוחות עסקיים	לקוחות מסחריים	אחר	חטיבת נכסי לקוחות	ניהול פיננסי	חברות בנות	התאמות	סך הכל
הכנסות רבית, נטו	295	849	396	243	31	100	685	(431)	2,486
הכנסות שאינן מרבית	15	650	211	77	31	195	416	(631)	1,637
סך כל ההכנסות	310	1,499	607	320	62	295	1,101	(1,062)	4,123
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	1	102	4	24	-	-	49	(13)	166
הוצאות תפעוליות ואחרות	125	1,382	260	166	47	49	808	(746)	2,819
רווח לפני מסים	184	15	343	130	15	246	244	(303)	1,138
הפרשה למסים על הרווח	72	6	134	51	6	79	84	(127)	408
רווח לאחר מסים	112	9	209	79	9	167	160	(176)	730
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-	-	37
רווח נקי									
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	112	9	209	79	9	161	204	(176)	767
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	(34)	-	(34)
המיוחס לבעלי מניות הבנק	112	9	209	79	9	161	204	(176)	733
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	23,674	16,795	21,014	7,802	512	5,725	43,598	(9,741)	135,312
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	24,301	17,285	20,905	8,060	516	6,121	18,316	(10,344)	85,160
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	-	53,436	18,818	5,088	2,341	87,150	26,139	(81,275)	111,697

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
887	-	887	265	121	501
38	-	38	10	-	28
(73)	-	(73)	(27)	(1)	(45)
56	-	56	16	-	40
(17)	-	(17)	(11)	(1)	(5)
908	-	908	264	120	524
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
65	-	65	11	-	54
(5)	-	(5)	-	-	(5)
60	-	60	11	-	49
968	-	968	275	120	573

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
860	-	860	252	117	491
55	-	55	12	-	43
(83)	-	(83)	(32)	-	(51)
51	-	51	20	1	30
(32)	-	(32)	(12)	1	(21)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
74	-	74	11	-	63
(6)	-	(6)	-	-	(6)
68	-	68	11	-	57
951	-	951	263	118	570

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
868	-	868	260	119	489
96	-	96	47	2	47
(244)	-	(244)	(96)	(2)	(146)
188	-	188	53	1	134
(56)	-	(56)	(43)	(1)	(12)
908	-	908	264	120	524
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קישון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
64 - 64 11 - 53					
(4) - (4) - (4)					
60 - 60 11 - 49					
968 - 968 275 120 573					
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
123	-	123	40	4	79
(218)	-	(218)	(94)	(2)	(122)
140	-	140	54	1	85
(78)	-	(78)	(40)	(1)	(37)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול (קישון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
61 - 61 13 - 48					
7 - 7 (2) - 9					
68 - 68 11 - 57					
951 - 951 263 118 570					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) (במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
38,201	2,190	36,011	320	-	35,691
52,207	-	52,207	21,430	25,198	5,579
25,436	-	25,436	-	25,184	252
90,408	2,190	88,218	21,750	25,198	41,270

יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
39,539	2,569	36,970	294	-	36,676
49,397	-	49,397	20,288	24,033	5,076
24,335	-	24,335	-	24,033	302
88,936	2,569	86,367	20,582	24,033	41,752

יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
38,883	3,616	35,267	306	-	34,961
49,893	-	49,893	20,476	24,319	5,098
24,621	-	24,621	-	24,312	309
88,776	3,616	85,160	20,782	24,319	40,059

יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 88 מיליון ש"ח (30.9.18 - 85 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 85 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,806 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.18 - 2,826 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 2,875 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
14	9	5,057	37	37	4,983	פעילות לווים בישראל
1	1	5,159	19	10	5,130	ציבור - מסחרי
-	6	7,977	2	16	7,959	בינוי ונדל"ן - בינוי
21	45	22,733	469	488	21,776	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
36	61	40,926	527	551	39,848	שרותים פיננסיים
190	209	25,198	7	206 ⁽⁶⁾	24,985	מסחרי - אחר
24	57	21,750	112	233	21,405	סך הכל מסחרי
250	327	87,874	646	990	86,238	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
-	-	343	-	-	343	אנשים פרטיים - אחר
-	-	680	-	-	680	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
250	327	88,897	646	990	87,261	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ציבור - מסחרי
-	-	344	8	-	336	בינוי ונדל"ן
-	-	344	8	-	336	מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	344	8	-	336	אנשים פרטיים
-	-	1,167	-	-	1,167	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	1,511	8	-	1,503	ממשלות בחו"ל
250	327	88,218	654	990	86,574	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	1,510	-	-	1,510	סך הכל ציבור
-	-	680	-	-	680	סך הכל בנקים
250	327	90,408	654	990	88,764	סך הכל ממשלות
						סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 118 מיליון ש"ח (30.9.18 - 145 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 160 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדירור בסך 20 מיליון ש"ח (30.9.18 - 3 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 6 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
12	6	4,603	47	33	4,523	פעילות לווים בישראל
12	1	5,117	32	17	5,068	ציבור - מסחרי
3	1	8,440	2	14	8,424	בינוי ונדל"ן - בינוי
62	24	22,755	316	555	21,884	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
89	32	40,915	397	619	39,899	שרותים פיננסיים
237	172	24,033	7	192 ⁽⁶⁾	23,834	מסחרי - אחר
56	28	20,582	88	263	20,231	סך הכל מסחרי
382	232	85,530	492	1,074	83,964	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
-	-	671	-	-	671	אנשים פרטיים - אחר
-	-	672	-	-	672	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
382	232	86,873	492	1,074	85,307	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	837	8	-	829	מסחרי אחר
-	-	837	8	-	829	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	837	8	-	829	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,226	-	-	1,226	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,063	8	-	2,055	סך הכל פעילות בחו"ל
382	232	86,367	500	1,074	84,793	סך הכל ציבור
-	-	1,897	-	-	1,897	סך הכל בנקים
-	-	672	-	-	672	סך הכל ממשלות
382	232	88,936	500	1,074	87,362	סך הכל

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
12	5	4,559	38	30	4,491
-	1	5,084	23	3	5,058
8	-	8,527	1	21	8,505
80	22	21,689	297	626	20,766
100	28	39,859	359	680	38,820
235	185	24,319	6	192 ⁽⁶⁾	24,121
60	30	20,782	94	267	20,421
395	243	84,960	459	1,139	83,362
-	-	1,206	-	-	1,206
-	-	700	-	-	700
395	243	86,866	459	1,139	85,268
-	-	-	-	-	-
-	-	200	8	-	192
-	-	200	8	-	192
-	-	-	-	-	-
-	-	200	8	-	192
-	-	1,710	-	-	1,710
-	-	-	-	-	-
-	-	1,910	8	-	1,902
395	243	85,160	467	1,139	83,554
-	-	2,916	-	-	2,916
-	-	700	-	-	700
395	243	88,776	467	1,139	87,170

פעילות לווים בישראל
ציבור - מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל
ציבור - מסחרי
בינוי ונדל"ן
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
בנקים בחו"ל
ממשלות בחו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל ציבור
סך הכל בנקים
סך הכל ממשלות
סך הכל

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מסווגים כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מסווגים כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי ההלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
867	37	11	8	26	פעילות לווים בישראל
780	19	13	1	6	ציבור - מסחרי
998	2	-	1	2	בינוי ונדל"ן - בינוי
2,052	469	34	145	435	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4,697	527	58	155	469	שירותים פיננסיים
8	7	7	-	-	מסחרי - אחר
214	112	12	27	100	סך הכל מסחרי
4,919	646	77	182	569	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
4,919	646	77	182	569	בנקים בישראל
					ממשלת ישראל
					סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	ציבור - מסחרי
23	8	8	-	-	בינוי ונדל"ן
23	8	8	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
23	8	8	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
23	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,942	654	85	182	569	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,942	654	85	182	569	סך הכל
					מזה:
	611	42	182	569	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	239	25	68	214	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) ייתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
906	47	15	13	32	בינוי ונדל"ן - בינוי
684	32	19	2	13	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
863	2	-	1	2	שרותים פיננסיים
1,698	316	32	132	284	מסחרי - אחר
4,151	397	66	148	331	סך הכל מסחרי
7	7	7	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
190	88	8	17	80	אנשים פרטיים - אחר
4,348	492	81	165	411	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,348	492	81	165	411	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
68	8	8	-	-	מסחרי אחר
68	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
68	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
68	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,416	500	89	165	411	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,416	500	89	165	411	סך הכל
	428	32	164	396	מזה:
	231	35	56	196	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
869	38	13	10	25	פעילות לווים בישראל
700	23	18	1	5	ציבור - מסחרי
896	1	-	-	1	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,700	297	24	110	273	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4,165	359	55	121	304	שרותים פיננסיים
6	6	6	-	-	מסחרי - אחר
192	94	8	23	86	סך הכל מסחרי
4,363	459	69	144	390	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
4,363	459	69	144	390	בנקים בישראל
					ממשלת ישראל
					סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל
70	8	8	-	-	ציבור - מסחרי
70	8	8	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
70	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
70	8	8	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
70	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,433	467	77	144	390	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,433	467	77	144	390	סך הכל
	406	27	144	379	מזה:
	233	33	68	200	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות ⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רביית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רביית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רביית					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
-	-	48	-	-	34
1	1	26	-	-	20
-	-	2	-	-	4
-	-	310	-	-	434
1	1	386	-	-	492
-	-	10	-	-	6
-	1	88	-	-	110
1	2	484	-	-	608
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	2	484	-	-	608
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
1	2	492	-	-	616
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	2 ⁽⁴⁾	492	-	- ⁽⁴⁾	616
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רביית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רביית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רביית בסך 8 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 - 10 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2018			2019		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רביית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רביית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
-	-	48	-	-	36
1	1	36	-	-	22
-	-	2	-	-	2
-	1	326	-	1	374
1	2	412	-	1	434
-	-	8	-	-	8
1	2	88	-	1	104
2	4	508	-	2	546
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2	4	508	-	2	546
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
2	4	516	-	2	554
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2	4 ⁽⁴⁾	516	-	2 ⁽⁴⁾	554

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רביית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רביית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רביית בסך 21 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 - 28 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽³⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	4	-	-	5	9
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1	-	-	4	5
שרותים פיננסיים	2	-	-	-	2
מסחרי - אחר	95	-	-	21	116
סך הכל מסחרי	102	-	-	30	132
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - אחר	71	-	-	28	99
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	173	-	-	58	231
בנקים בישראל	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	173	-	-	58	231
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	-	-	-	-	-
מסחרי אחר	8	-	-	-	8
סך הכל מסחרי	8	-	-	-	8
אנשים פרטיים	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	8	-	-	-	8
בנקים בחו"ל	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	8	-	-	-	8
סך הכל ציבור	181	-	-	58	239
סך הכל בנקים	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	-
סך הכל	181	-	-	58	239

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור
					סך הכל ⁽³⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן - בינוי	2	-	-	7
	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	2	-	-	6
	שרותים פיננסיים	2	-	-	-
	מסחרי - אחר	112	-	-	15
	סך הכל מסחרי	118	-	-	28
	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	-	-	-	-
	אנשים פרטיים - אחר	55	-	-	22
	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	173	-	-	50
	בנקים בישראל	-	-	-	-
	ממשלת ישראל	-	-	-	-
	סך הכל פעילות בישראל	173	-	-	50
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן	-	-	-	-
	מסחרי אחר	8	-	-	-
	סך הכל מסחרי	8	-	-	-
	אנשים פרטיים	-	-	-	-
	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	8	-	-	-
	בנקים בחו"ל	-	-	-	-
	ממשלות בחו"ל	-	-	-	-
	סך הכל פעילות בחו"ל	8	-	-	-
	סך הכל ציבור	181	-	-	50
	סך הכל בנקים	-	-	-	-
	סך הכל ממשלות	-	-	-	-
	סך הכל	181	-	-	50

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור
					סך הכל ⁽³⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן - בינוי	6	-	-	11
	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	2	-	-	6
	שרותים פיננסיים	1	-	-	1
	מסחרי - אחר	108	-	-	124
	סך הכל מסחרי	117	-	-	142
	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	-	-	-	-
	אנשים פרטיים - אחר	59	-	-	83
	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	176	-	-	225
	בנקים בישראל	-	-	-	-
	ממשלת ישראל	-	-	-	-
	סך הכל פעילות בישראל	176	-	-	225
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן	-	-	-	-
	מסחרי אחר	8	-	-	8
	סך הכל מסחרי	8	-	-	8
	אנשים פרטיים	-	-	-	-
	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	8	-	-	8
	בנקים בחו"ל	-	-	-	-
	ממשלות בחו"ל	-	-	-	-
	סך הכל פעילות בחו"ל	8	-	-	8
	סך הכל ציבור	184	-	-	233
	סך הכל בנקים	-	-	-	-
	סך הכל ממשלות	-	-	-	-
	סך הכל	184	-	-	233

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו					
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2018			2019		
יטרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יטרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יטרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יטרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
1	1	6	2	2	9
-	-	-	-	-	-
-	-	4	-	-	2
14	14	69	14	14	76
15	15	79	16	16	87
-	-	-	-	-	-
12	13	278	17	17	363
27	28	357	33	33	450
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
27	28	357	33	33	450
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
27	28	357	33	33	450
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
27	28	357	33	33	450

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
פעילות לווים בישראל
ציבור-מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל
ציבור-מסחרי
בינוי ונדל"ן
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
בנקים בחו"ל
ממשלות בחו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל ציבור
סך הכל בנקים
סך הכל ממשלות
סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו						ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)						
2018			2019			
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
2	2	14	4	4	24	פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי בינוי ונדל"ן - בינוי בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן שרותים פיננסיים מסחרי - אחר
1	1	1	1	1	3	
1	1	6	-	-	-	
52	52	198	53	53	258	
56	56	219	58	58	285	סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - הלוואות לדירור אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	-	
37	38	835	51	51	1,075	
93	94	1,054	109	109	1,360	
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל בנקים בישראל ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	
93	94	1,054	109	109	1,360	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל ציבור-מסחרי בינוי ונדל"ן מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל בנקים בחו"ל ממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
93	94	1,054	109	109	1,360	סך הכל פעילות בחו"ל סך הכל ציבור סך הכל בנקים סך הכל ממשלות סך הכל
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
93	94	1,054	109	109	1,360	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾							
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2018	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	2019	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה		
יתרת חוב רשומה						ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)	
						פעילות לווים בישראל	
						ציבור-מסחרי	
-	7	-	4			בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	1	-	-			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
-	-	-	-			שרותים פיננסיים	
8	52	9	57			מסחרי - אחר	
8	60	9	61			סך הכל מסחרי	
-	-	-	-			אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	
4	175	6	190			אנשים פרטיים - אחר	
12	235	15	251			סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	-	-			בנקים בישראל	
-	-	-	-			ממשלת ישראל	
12	235	15	251			סך הכל פעילות בישראל	
						פעילות לווים בחו"ל	
						ציבור-מסחרי	
-	-	-	-			בינוי ונדל"ן	
-	-	-	-			מסחרי - אחר	
-	-	-	-			סך הכל מסחרי	
-	-	-	-			אנשים פרטיים	
-	-	-	-			סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	
-	-	-	-			בנקים בחו"ל	
-	-	-	-			ממשלות בחו"ל	
-	-	-	-			סך הכל פעילות בחו"ל	
12	235	15	251			סך הכל ציבור	
-	-	-	-			סך הכל בנקים	
-	-	-	-			סך הכל ממשלות	
12	235	15	251			סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾							
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)							
2018		2019					
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה				
				ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)			
				פעילות לווים בישראל			
				ציבור-מסחרי			
-	16	2	13	בינוי ונדל"ן - בינוי			
-	3	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
1	1	-	2	שרותים פיננסיים			
13	110	17	125	מסחרי - אחר			
14	130	19	140	סך הכל מסחרי			
-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור			
10	408	12	411	אנשים פרטיים - אחר			
24	538	31	551	סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
-	-	-	-	בנקים בישראל			
-	-	-	-	ממשלת ישראל			
24	538	31	551	סך הכל פעילות בישראל			
				פעילות לווים בחו"ל			
				ציבור-מסחרי			
-	-	-	-	בינוי ונדל"ן			
-	-	-	-	מסחרי - אחר			
-	-	-	-	סך הכל מסחרי			
-	-	-	-	אנשים פרטיים			
-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
-	-	-	-	בנקים בחו"ל			
-	-	-	-	ממשלות בחו"ל			
-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל			
24	538	31	551	סך הכל ציבור			
-	-	-	-	סך הכל בנקים			
-	-	-	-	סך הכל ממשלות			
24	538	31	551	סך הכל			

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
1,123	10,441	259	17,365
566	4,620	60	7,382
-	349	122	451
1,689	15,410	441	25,198

שיעבוד ראשון:

שיעור המימון - עד 60%

שיעור המימון - מעל 60%

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
762	10,056	325	16,732
350	4,431	70	6,952
-	328	80	349
1,112	14,815	475	24,033

שיעבוד ראשון:

שיעור המימון - עד 60%

שיעור המימון - מעל 60%

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
899	10,126	287	16,859
411	4,487	71	7,078
-	362	108	382
1,310	14,975	466	24,319

שיעבוד ראשון:

שיעור המימון - עד 60%

שיעור המימון - מעל 60%

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾		
30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר
2019	2018	2018	2019	2018	2018
(לא מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
-	-	281	290	134	
9	8	881	878	818	
5	9	2,716	2,547	2,726	
21	24	4,020	4,178	4,019	
-	-	2,405	2,303	2,187	
13	13	9,568	9,100	8,882	
4	4	5,273	4,571	4,726	
4	4	7,478	7,639	7,546	
-	-	248	270	222	
-	-	143	162	132	
4	6	1,406	1,148	1,523	

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

- אשראי תעודות
- ערבויות להבטחת אשראי
- ערבויות לרוכשי דירות
- ערבויות והתחייבויות אחרות
- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
- מסגרות להשאלת ניירות ערך
- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
- התחייבויות להוצאת ערבויות

עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:		
-	-	80
-	-	74
-	-	93

- (1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
- (2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שתדחה התביעה נגדם או שיבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
34,516	-	156	165	1,055	-	33,140
10,453	310	-	1,683	4,724	335	3,401
126	-	-	-	-	-	126
87,310	622	137	892	3,419	9,774	72,466
680	-	-	-	-	626	54
607	607	-	-	-	-	-
988	988	-	-	-	-	-
227	227	-	-	-	-	-
1,078	281	6	29	154	52	556
1,003	39	114	12	24	2	812
136,988	3,074	413	2,781	9,376	10,789	110,555
116,292	624	1,005	2,952	14,744	5,369	91,598
464	-	17	34	144	-	269
368	-	1	2	46	1	318
3,690	-	-	-	-	3,216	474
1,298	278	4	112	238	14	652
6,066	81	4	9	177	88	5,707
128,178	983	1,031	3,109	15,349	8,688	99,018
8,810	2,091	(618)	(328)	(5,973)	2,101	11,537
-	-	671	477	5,985	83	(7,216)
-	-	(3)	(117)	(50)	-	170
-	-	-	(29)	(81)	-	110
8,810	2,091	50	3	(119)	2,184	4,601
-	-	(3)	(114)	(95)	-	212
-	-	(1)	350	(211)	-	(138)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

אשראי לממשלה

השקעה בחברה כלולה

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
32,835	-	196	169	1,117	1	31,352
11,880	240	13	1,704	5,359	704	3,860
904	-	-	-	-	-	904
85,484	470	100	934	4,024	9,946	70,010
672	-	-	-	7	622	43
596	596	-	-	-	-	-
1,025	1,025	-	-	-	-	-
223	223	-	-	-	-	-
1,009	300	23	40	388	57	201
1,223	399	1	2	194	7	620
135,851	3,253	333	2,849	11,089	11,337	106,990
התחייבויות						
113,804	473	1,213	2,979	14,259	6,189	88,691
857	-	14	48	246	-	549
948	-	1	2	75	75	795
5,155	-	-	-	-	4,447	708
942	297	15	42	346	16	226
5,735	427	9	21	147	133	4,998
127,441	1,197	1,252	3,092	15,073	10,860	95,967
8,410	2,056	(919)	(243)	(3,984)	477	11,023
-	-	950	223	3,753	(78)	(4,848)
-	-	-	(79)	1	-	78
-	-	2	67	187	-	(256)
8,410	2,056	33	(32)	(43)	399	5,997
-	-	-	(152)	32	-	120
-	-	6	(110)	1,021	-	(917)
נכסים						
מזומנים ופקדונות בבנקים						
ניירות ערך						
ניירות ערך שנשאלו						
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾						
אשראי לממשלה						
השקעה בחברה כלולה						
בנינים וציוד						
נכסים בלתי מוחשיים						
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
נכסים אחרים						
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
פקדונות הציבור						
פקדונות מבנקים						
פקדונות הממשלה						
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים						
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
התחייבויות אחרות						
סך כל ההתחייבויות						
הפרש						
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
סך הכל כללי						
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
31,303	-	191	216	1,570	-	29,326
12,595	227	13	1,761	5,632	712	4,250
863	-	-	-	-	-	863
84,292	554	96	808	3,161	10,073	69,600
700	-	-	-	7	622	71
606	606	-	-	-	-	-
1,023	1,023	-	-	-	-	-
239	239	-	-	-	-	-
1,399	652	30	58	477	47	135
1,100	425	1	3	13	5	653
134,120	3,726	331	2,846	10,860	11,459	104,898
111,697	554	1,119	3,004	14,845	5,858	86,317
1,150	-	3	23	121	-	1,003
982	-	1	2	49	225	705
4,989	-	-	-	-	4,277	712
1,294	651	8	61	410	13	151
5,595	458	6	12	64	137	4,918
125,707	1,663	1,137	3,102	15,489	10,510	93,806
8,413	2,063	(806)	(256)	(4,629)	949	11,092
-	-	855	96	4,151	96	(5,198)
-	-	4	99	36	-	(139)
-	-	1	5	245	-	(251)
8,413	2,063	54	(56)	(197)	1,045	5,504
-	-	6	142	106	-	(254)
-	-	(2)	327	551	-	(876)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
34,516	667	33,841	9	34,517	נכסים פיננסיים
10,453	3,980	6,495	106	10,581	מזומנים ופקדונות בבנקים
126	-	126	-	126	ניירות ערך ⁽²⁾
87,310	2,526	353	85,350	88,229	ניירות ערך שנשאלו
680	-	54	625	679	אשראי לציבור, נטו
1,078	396	425	257	1,078	אשראי לממשלה
475	49	-	426	475	נכסים בגין מכשירים נגזרים
134,638 ⁽³⁾	7,618	41,294	86,773	135,685	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
116,292	3,816	81,823	30,428	116,067	התחייבויות פיננסיות
464	-	453	15	468	פקדונות הציבור
368	5	313	58	376	פקדונות מבנקים
3,690	3,602	-	170	3,772	פקדונות הממשלה
1,298	398	887	13	1,298	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,778	170	380	4,226	4,776	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
126,890 ⁽³⁾	7,991	83,856	34,910	126,757	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
32	-	-	32	32	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
923	-	-	923	923	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים בסך 12,106 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,291 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.
- (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
32,854	7	32,149	698	32,835	נכסים פיננסיים
11,926	126	7,214	4,586	11,880	מזומנים ופקדונות בבנקים
904	-	904	-	904	ניירות ערך ⁽²⁾
85,691	80,851	1,210	3,630	85,484	ניירות ערך שנשאלו
671	627	44	-	672	אשראי לציבור, נטו
1,009	213	354	442	1,009	אשראי לממשלה
729	337	-	392	729	נכסים בגין מכשירים נגזרים
133,784	82,161	41,875	9,748	133,513 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
113,180	*29,441	*80,972	2,767	113,804	פקדונות הציבור
872	19	853	-	857	פקדונות מבנקים
955	65	315	575	948	פקדונות הממשלה
5,311	694	-	4,617	5,155	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
942	16	483	443	942	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,558	2,628	1,210	720	4,560	התחייבויות פיננסיות אחרות
125,818	32,863	83,833	9,122	126,266 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
31	31	-	-	31	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
1,125	1,125	-	-	1,125	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

* סווג מחדש. הוצג לאחר השפעת פריסה לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 14,988 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,212 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14-ב-ד.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
31,322	8	30,634	680	31,303	נכסים פיננסיים
12,627	135	7,575	4,917	12,595	מזומנים ופקדונות בבנקים
863	-	863	-	863	ניירות ערך ⁽²⁾
84,110	79,543	1,167	3,400	84,292	ניירות ערך שנשאלו
699	623	76	-	700	אשראי לציבור, נטו
1,399	252	342	805	1,399	אשראי לממשלה
591	165	-	426	591	נכסים בגין מכשירים נגזרים
131,611	80,726	40,657	10,228	131,743 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
110,906	29,416	78,059	3,431	111,697	פקדונות הציבור
1,160	14	1,146	-	1,150	פקדונות מבנקים
990	66	253	671	982	פקדונות הממשלה
5,069	495	-	4,574	4,989	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,294	13	477	804	1,294	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,352	2,600	1,166	586	4,355	התחייבויות פיננסיות אחרות
123,771	32,604	81,101	10,066	124,467 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
32	32	-	-	32	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
1,109	1,109	-	-	1,109	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים בסך 15,886 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,986 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.
- (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית. בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציון, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק ח.י. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבות). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בקביעת שיעור רבית זה הבנק נעזר, בין היתר, גם בשיעור הרבית המשקף את סיכון האשראי המשמש אותו בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיות האשראי של הצד הנגדי.

באור 14ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
8,201	-	-	6,187	2,014	נכסים
176	-	-	-	176	אגרות חוב זמינות למכירה
76	-	-	-	76	מניות שאינן למסחר
1,078	-	257	425	396	ניירות ערך למסחר
2,575	-	-	-	2,575	נכסים בגין מכשירים נגזרים
12,106	-	257	6,612	5,237	אחר
					סך כל הנכסים
1,300	-	13	889	398	התחייבויות
3,991	-	-	-	3,991	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,291	-	13	889	4,389	אחר
					סך כל ההתחייבויות

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
9,586	-	-	6,907	2,679	נכסים
371	-	-	47	324	ניירות ערך זמינים למכירה
1,009	-	213	354	442	ניירות ערך למסחר
4,022	-	-	-	4,022	נכסים בגין מכשירים נגזרים
14,988	-	213	7,308	7,467	אחר
					סך כל הנכסים
945	-	16	486	443	התחייבויות
4,062	-	-	-	4,062	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,007	-	16	486	4,505	אחר
					סך כל ההתחייבויות

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
10,124	-	1	7,250	2,873	נכסים
537	-	-	55	482	ניירות ערך זמינים למכירה
1,399	-	252	342	805	ניירות ערך למסחר
3,826	-	-	-	3,826	נכסים בגין מכשירים נגזרים
15,886	-	253	7,647	7,986	אחר
					סך כל הנכסים
1,297	-	13	480	804	התחייבויות
4,689	-	-	-	4,689	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,986	-	13	480	5,493	אחר
					סך כל ההתחייבויות

באור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)				
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1
2	26	-	26	-
(11)	37	37	-	-
השקעה במניות				
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון				

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)				
הפסדים בגין השינויים בשווי לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1
(5)	47	47	-	-
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון				

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
הפסדים בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1
(4)	48	48	-	-
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון				

באור 14ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019
נכסים בגין מכשירים נגזרים	153	318	19	(233)	-	-	257
התחייבויות	17	4	-	-	-	-	3
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018
נכסים בגין מכשירים נגזרים	359	345	17	(508)	-	-	213
התחייבויות	17	1	-	-	-	-	16
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019
נכסים בגין מכשירים נגזרים	252	590	48	(633)	-	-	257
התחייבויות	13	(1)	-	(1)	-	-	13
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018
נכסים בגין מכשירים נגזרים	276	1,456	51	(1,570)	-	-	213
התחייבויות	42	-	-	(26)	-	-	16
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018
נכסים בגין מכשירים נגזרים	276	2,011	66	(2,101)	-	-	252
התחייבויות	42	2	-	(27)	-	-	13
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 14 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 30 בספטמבר 2019 (לא מבוקר)					
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל-מדד
					- חוזי רבית אחר
					- חוזי מטבע חוץ
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
					שווי הוגן של בטחונות
					37
ליום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל-מדד
					- חוזי רבית אחר
					- חוזי מטבע חוץ
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
					שווי הוגן של בטחונות
					47

באור 14 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח		
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי רבית אחר	
					- חוזי מטבע חוץ	
					התחייבויות	
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל מדד	
					- חוזי מטבע חוץ	
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה	
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	
					שווי הוגן של בטחונות	
					48	

- מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:
- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעליית (קטון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
 - סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שכלל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

באור 15 - עדכון בדבר הסכמים קיבוציים

בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה של תנאי העסקה מסויימים של עובדי הבנק להסכמים שנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - "בל"ל") לבין ארגון עובדי בל"ל.

ביום 29 ביולי 2019 פרסם בל"ל כי נחתם עם ארגון עובדי בל"ל הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2019-2022.

מטעמי שמרנות, ובכפוף לתוצאות ההידברות על יישום ההסכם בבנק, נכללה הפרשה עבור תשעת החודשים הראשונים של השנה.

באור 16 - מסים על ההכנסה

בגין השנים 2013-2017 הוצאו לחברה בת של הבנק שומות מס הכנסה סופיות. עקב כך, רשם הבנק, ברבעון השלישי של השנה, הכנסות מסים שנים קודמות בסך של כ-15 מיליון ש"ח.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

143	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
155	שערי חליפין	2
156	שוקי ההון	3
158	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	4

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

143	הביקורת הפנימית בקבוצה
143	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
143	מינויים ופרישות
143	עסקאות עם בעלי עניין
144	פרטים על בעלי השליטה בבנק

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית גם בבנק מסד), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2018. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2018 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 16 באפריל 2019. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2019 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 24 בספטמבר 2019.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 21 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-ספטמבר 2019 ו-38 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

מינויים ופרישות

ביום 30 ביולי 2019, אישר דירקטוריון הבנק מינויים ושינויים במבנה הארגוני של הבנק, שייכנסו לתוקף במועדים המפורטים להלן:

א. רו"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה, שכיהן עד ליום 15 בנובמבר 2019 כראש חטיבת ניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), יעבור לכהן כראש חטיבת המשאבים בבנק, בתוקף מיום 1 בינואר 2020 במקומו של מר יוסי לוי אשר יפרוש לגמלאות.

ב. רו"ח אלי כהן, שכיהן כמנהל מחלקת התכנון וההתייעלות בבנק, התמנה לחבר הנהלה ומכהן כראש חטיבת ניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), בתוקף מיום 15 בנובמבר 2019, במקומו של רו"ח בנצי אדירי.

ג. המערך הפיננסי בבנק יבוטל ופעילותו תשולב כמחלקה במסגרת חטיבת המשאבים בראשות רו"ח בנצי אדירי ומספר חברי הנהלה יצומצם לתשעה. בהתאם לכך, מר אביאל שטרנשוס פרש מתפקידו כחבר הנהלה וראש המערך הפיננסי ביום 15 בנובמבר 2019.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 29 באוקטובר 2019, הודיעה יו"ר הדירקטוריון, גב' אירית איזקסון, כי כוונתה לסיים את כהונתה כיו"ר הדירקטוריון וכדירקטורית בבנק בתום תקופת הכהונה לה נבחרה, דהיינו עד 23 בפברואר 2020.

עסקאות עם בעלי עניין

- א. **תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה**
בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה, כפי שפורטו בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.
- ב. **קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין**
בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות עם בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.
- ג. **עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות"):**
לפירוט העסקאות, ראו פרק ממשל תאגידי, עסקאות עם בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018. יצוין כי לענין סעיף 2.2 בפרק האמור, ביום 1 באוגוסט 2019, פרשה לגמלאות גב' דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק והיא אינה מועסקת עוד בקבוצת הבנק.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין שחל בהן שינוי בתקופת הדוח

להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט בפרק מממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018 (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

חברות של אחרים ⁽¹⁾	אשראי באלפי ש"ח	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל
חברות של אחרים ⁽¹⁾									
30 בספטמבר 2019	170	-	-	170	505	-	-	-	675
31 בדצמבר 2018	112	-	-	112	317	-	-	-	429

30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018
יתרה לתאריך המאזן	יתרה לתאריך המאזן
היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽²⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽²⁾
באלפי ש"ח	באלפי ש"ח
4,055	22,157
10,928	27,461

(1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
(2) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהן בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוחות הכספיים לשנת 2018.

במהלך הרבעון הראשון של השנה דיווחה פיבי כי אינסטנז מספר 2 מכרה חלק מהחזקותיה בפיבי. בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהן בע"מ - 28.54%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

פרטים נוספים

146	מערכת יחסי העבודה
147	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
153	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
153	מדיניות תגמול לעובדים
153	מעורבות ותרומה לקהילה
154	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

מערכת יחסי העבודה

- בבנק קיימים שני ועדי עובדים: ועד המנהלים ומורשי החתימה וועד הפקידים.
- בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסוימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ארגון עובדי בנק לאומי.
- בנוסף, על פי פסיקת בית הדין האיזורי לעבודה מיום 5 בנובמבר 2019, עובדי אוצר החייל ממשיכים להיות מיוצגים על ידי ועד אוצר החייל, וזאת עד אשר יחתם הסכם קיבוצי חדש המסדיר את שילובם של עובדי אוצר החייל בבנק. פסק הדין קובע כי עם חתימת הסכם קיבוצי כאמור, יתייתר תפקיד ועד אוצר החייל והיה עליו להתפזר.
- א. ביום 14 במרס 2017, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך הקיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. התקיימו שני דיוני הוכחות ונקבע לוח זמנים להגשת סיכומים, אשר הסתיים בנובמבר 2018. התיק הוקפא במסגרת הסכם מיום 5 בספטמבר 2018, כל עוד המשא ומתן בין הצדדים נמשך. התיק היה מוקפא עד ליום 30 באוקטובר 2019. ועד המנהלים והבנק הגישו בקשה להמשך הקפאת התיק עד ליום 31 בדצמבר 2019.
- ב. ביום 8 בינואר 2019, הגישו ועד אוצר החייל וההסתדרות בקשת צד בסכסוך קיבוצי ובקשה לקבלת סעדים דחופים בעניין שיבוץ מנהלים של אוצר החייל בבנק. לא ניתן צו, בית הדין החליט כי הצדדים יכנסו לשיחות, ואלו התקיימו ולא הגיעו לכלל סיכום. בעקבות בקשה של ועד אוצר החייל וההסתדרות לחדש את הדיון בבקשת הצד, בכל הנוגע להגדרת מעמדם של "מנהלים" באוצר החייל כ"מנהלים" בבנק ובכל הנוגע למעמדו הנפרד והעצמאי של הוועד, עבר התיק לשלב הסיכומים. הבנק והעובדים הגישו סיכומים מטעמם. ביום 5 בנובמבר 2019 ניתן פסק דין, אשר קבע כי מעמדם של 119 העובדים אשר היו "מנהלים" באוצר החייל ולא הוגדרו כאלה בבנק, אינו מיובא לבנק באופן אוטומטי, ועל הצדדים לנהל משא ומתן ביניהם למציאת פתרון תעסוקתי הולם או כל פתרון מוסכם אחר.
- ג. ביום 29 ביולי 2019, פרסם בנק לאומי כי נחתם עם ארגון עובדי בנק לאומי הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2019-2022. מתנהל משא ומתן עם שני הוועדים על אופן יישום ההסכם בבנק. לפרטים נוספים ראה באור 15 לדוחות הכספיים.
- ד. ביום 4 בספטמבר 2019, הכריזה ההסתדרות הכללית על סכסוך עבודה במת"ף, בעילות של פגיעה בתנאי העבודה והבטחון התעסוקתי של העובדים נוכח מיקור חוץ של פעילות ליבה, תוך התעלמות מוועד העובדים, העדר שקיפות מולו וניסיון לרוקן פעילותו מתוכן. בהתאם להכרזה, עובדי מת"ף יכולים לנקוט צעדים ארגוניים החל מיום 22 בספטמבר 2019 ואילך.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ט-2019

הכללים, אשר פורסמו ביום 1 במאי 2019, כוללים מספר תיקונים, שעיקרם - חובת צירוף לקוח שהינו עסק קטן או עוסק מורשה למסלול עמלות המתאים לו, ביוזמת הבנק, כאשר בהתאם לבדיקה שנקבעה בכללים הלקוח עשוי להנות מחיסכון בעמלות, כתוצאה מהצירוף למסלול; עדכון הבדיקה הקבועה בכללים לצירוף אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות למסלול עמלות בסיסי, ביוזמת הבנק; הוספת עמלות לתעריפון בגין שירותים מיוחדים חדשים וכן עדכון הכללים בעניין הצגת התעריפון (לרבות ביחס לבחירת אופן קבלת התעריפונים - בסניף או בערוצי קשר המוצעים על ידי הבנק ובאמצעות קישור מדף הבית של אתר האינטרנט של הבנק) והצגת מידע על עמלות. ליישום התיקון לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

חוק הגנת הצרכן (תיקון מספר 57), התשע"ח-2018

החוק, אשר פורסם ביום 25 ביולי 2018, כולל תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ולפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה אנושי מקצועי ללקוח לפחות לסוגי השירותים המפורטים להלן: טיפול בתקלה, בירור חשבון, סיום התקשרות.

בנוסף, נקבע כי משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנ"ל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה, והלקוח לא יופנה לשירות השארית הודעה, אלא אם כן בחר בכך. המפקח על הבנקים יהיה רשאי להורות, כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשך ההמתנה הקבוע לעיל, בשיעור מכלל הפניות לתקופה שקבע, או בפרק זמן שקבע. תחילתו של החוק שנה מיום פרסומו.

בהתאם לסמכותו בחוק, פרסם בנק ישראל ביום 12 ביוני 2019, את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 426 בנושא מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי, לפיה תאגידים בנקאיים יהיו רשאים לחרוג ממשך ההמתנה שנקבע בחוק, בשיעור מהשיחות כמפורט בהוראה. כמו כן ההוראה מעגנת חובה לתת קדימות בתור לאזרח ותיק, ומגדירה דרישות לניטור ובקרה אחר דפוסי המענה במוקד הטלפוני ופרסום פרטים באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי. הבנק נערך ליישום החוק.

חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019

ביום 9 בינואר 2019, פורסם החוק, אשר נחקק בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויוצר הסדרה מקיפה ואחידה של נושא שירותי התשלום ואמצעי התשלום וכן מחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. החוק מותאם להתפתחויות הטכנולוגיות בתחום שירותי התשלום, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive). החוק מסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירות תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.
 - בין "נותן שירות תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).
- שירותי התשלום עליהם חל החוק הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום, ותחולתו על הבנק רחבה וכוללת גם שירותי תשלום במסגרת פעולות מסוימות המבוצעות בחשבונות העו"ש.

החוק עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), גילוי נאות ואיסור הטעיה, פעולת תשלום (ביצועה, הפסקתה והאחריות לה), הקפאת השימוש באמצעי תשלום, שימוש לרעה באמצעי התשלום, הרשאות לחיוב (של חשבון או אמצעי תשלום), אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק. החוק כולל איסור התנייה על הוראותיו אלא לטובת לקוח, למעט בסעיפים מסוימים ביחס ללקוח שהוא עסק שמחזור המכירות השנתי שלו עולה על 30 מיליון ש"ח.

החוק יחול גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה, בכפוף להוראות המעבר שנקבעו לעניין זה. בנוסף, מחייב החוק תיקון מספר נושאים בחוזים הקיימים לשירותי תשלום עד ליום התחילה. מועד תחילת החוק יהיה שנה מיום פרסומו ("יום התחילה"), וניתנה לשר המשפטים סמכות להורות על דחיית יום התחילה בשנה נוספת לכל היותר. ביום 15 בספטמבר 2019, פורסמה להערות

הציבור טיטוט צו שירותי תשלום (דחיית יום התחילה של החוק), המבקשת לדחות את כניסת החוק לתוקף בשישה חודשים. לצורך השלמה ואישור של הליך הדחייה, יידרש בין היתר אישור ועדת הכלכלה. בשלב זה לא ניתן להעריך אם ומתי יינתן אישור לדחיית יום התחילה. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת החוק על קבוצת הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 בעניין כרטיסי חיוב

בהתאם לתיקונים להוראה, שפורסמו ביום 2 ביולי 2018 -

- מנפיק שהינו בנק יעביר למתפעל הנפקה את התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב שהנפיק, בהתאם למועד/ים שנקבעו/ בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח או בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל הנפקה את התמורה. מועד תחילת ההוראה, ביחס לתמורה שנדרש מתפעל הנפקה להעביר לסולק, חל ביום 1 בפברואר 2019.
- כלל הבנקים ומתפעלי הנפקה נדרשים להמציא למפקח על הבנקים את הסכמי התפעול החדשים (לרבות חידוש של הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל הנפקה), שיחתמו עד 31 בינואר 2022. בנק בעל היקף פעילות רחב נדרש לקבל את אישור המפקח להסכם החדש (דרישה זו אינה חלה על הבנק). מועד תחילת ההוראה זו הוא מיום פרסומה.
- בהתאם לתיקונים להוראה, שפורסמו ביום 21 בנובמבר 2018 -
- נקבע הסדר ליישום הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 בעניין הצגת מידע על ידי בנק ביחס לכלל כרטיסי החיוב שברשות הלקוח, אשר התשלום בגינם נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח (לרבות כרטיסים חוץ בנקאיים).
- בהקשר לתיקון הנ"ל, ביום 3 בפברואר 2019, פורסמו תקנות הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת מידע מהמנפיק לתאגיד בנקאי), התשע"ט-2018, המסדירות את פרטי המידע שעל המנפיק להעביר לתאגיד בנקאי, מועדי העברת המידע הנ"ל ואופן העברתו. תחילתן של התקנות ביום 31 בינואר 2020.
- עודכנה והורחבה חובת מנפיק למסור ללקוח מידע אודות עסקאות שביצע בכרטיס חיוב באמצעות ערוצי התקשורת שהוא מעמיד לרשות לקוחותיו ולכל הפחות באתר האינטרנט שלו ובאפליקציה בסלולר.
- הורחב ההיתר לחברות כרטיסי אשראי למשלוח הסכם כרטיס חיוב ללקוח בכל אמצעי המשלוח הנהוגים בחברה, ולא רק בדואר. תוקף תיקונים אלה הינו החל מיום 31 בינואר 2020.
- ליישום ההוראה לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 7 במאי 2019 פורסם תיקון להוראה שעיקריו החלת הנחיות ההוראה על השירותים הבנקאיים הניתנים בפקס וכן הקלה באמצעי זיהוי ואימות בהעברה למוטבים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A - מיקור חוץ

ההוראה פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 8 באוקטובר 2018, במטרה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים הגלמים במיקור חוץ.

ההוראה חלה כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. ההגדרה של פעילות כ"מהותית" תיקבע על ידי התאגיד הבנקאי בהתאם לשיקולים המפורטים בהוראה. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

בהתאם להוראה, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הديرקטוריון והנהלה הבכירה, וכן החלטות המחייבות הפעלת שיקול דעת בנושאים הכוללים, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית, לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והרחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים.

ההוראה מטילה חובות על הديرקטוריון, ההנהלה הכללית והבירוקרטיה הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכונים מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית.

מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 במרץ 2020 וניתנה אפשרות ליישום מוקדם של ההוראה.

הבנק נערך בהתאם.

טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 - ניהול מסגרות אשראי

טיוטה מעודכנת לתיקון ההוראה פורסמה ביום 28 באוקטובר 2018, ועיקרה הרחבת תחולת ההוראה גם ביחס למסגרות הניתנות בכרטיסי אשראי. בנוסף להרחבת התחולה, עודכנו מספר דרישות בהוראה הנוגעות להסכם האשראי ולחריגות ממסגרת האשראי וכן התווספו דרישות הנוגעות למתן התראות ללקוחות אודות אופן ניצול מסגרות אשראי בחשבון העו"ש ובכרטיסי אשראי.

אשראי ובטוחות

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

בחוק, אשר נכנס לתוקפו ביום 15 בספטמבר 2019, נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בעניין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון הייתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי והיא שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו.

החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנהוג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף ייגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, תהפוך לחוב רגיל ותהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייזקפו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, רבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם רבית פיגורים; רבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מרבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פירעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך מתאים; השפעת הנושה המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המשועבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון ועוד. הבנק נערך בהתאם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015 והחלה להידון בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 29 במאי 2018, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן ועוד.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

ביום 27 באוקטובר 2019 פורסם תיקון להוראה, שעניינו הידוק מגבלת לווה וקבוצת לווים עבור לווים וקבוצות לווים העוסקים בפעילות ספקולטיבית (לווה המסווג לענף שירותים פיננסיים והינו לקוח העוסק בפעילות ספקולטיבית כאמור בהוראת ניהול בנקאי 330 "ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים"), שאינם לווים מפוקחים. נקבעה מגבלה אחידה לגבי לווה בודד העוסק בפעילות ספקולטיבית ולגבי לווים העוסקים בפעילות ספקולטיבית המשתייכת לקבוצת לווים, לפיה החבות נטו שלהם לא תעלה על שיעור של 10% מהון התאגיד הבנקאי.

מועד התחילה לעמידה במגבלה החדשה הינו 1 ביולי 2020, אך עם זאת:

- תאגיד בנקאי שביום פרסום התיקון עומד במגבלה החדשה, לא יחרוג ממנה.

- תאגיד בנקאי שביום פרסום התיקון חורג מהמגבלה החדשה נדרש לצמצם את החריגה בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 ביולי 2020.

תחרויות

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

החוק פורסם ביום 12 באפריל 2016 ונכנס לתוקף ביום 12 באפריל 2019. בהתאם לחוק, הוקם ומנוהל על ידי בנק ישראל מאגר נתוני אשראי, הכולל נתונים הנאספים על ידי בנק ישראל, בין היתר ממקורות מידע המחויבים בהעברת המידע בהתאם לחוק, אשר כוללים את התאגידים הבנקאיים. נתונים אלה מועברים ללשכות האשראי אשר תוכלנה להעביר, לבקשתם של נתוני אשראי, לרבות לבקשתם של תאגידים בנקאיים, דוח אשראי מקיף ביחס ללקוח, או חיווי בשאלה האם להתקשר עם לקוח בעסקת אשראי, וכן ניטור מצבו של לקוח לאורך חיי עסקת האשראי, בכפוף לתנאים המפורטים בחוק.

כן מסדיר החוק את זכותו של לקוח לבקש שלא להיכלל במאגר נתוני האשראי, או כי נתונים אודותיו לא יימסרו לצורך עריכת דוח אשראי, ומקנה לו זכות לקבלת דוח ריכוז הנתונים הקיימים אודותיו במאגר.

החוק קובע סנקציות פליליות בגין הפרת חלק מהוראותיו וכן מחיל אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד בגין הפרת ההוראות הנ"ל. כן מסמיך החוק את הממונה על שיתוף בנתוני אשראי, שמונה על ידי הנגיד, להטיל עיצום כספי בגין הפרת הוראותיו כמפורט בחוק.

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מספר 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מספר 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק"). התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפיקור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון נכנס לתוקף ביום 25 באוגוסט 2019, וחל על חוזים שנכרתו מיום זה ואילך. הבנק נערך ליישום החוק.

בנוסף, ביום 25 בפברואר 2019, פורסמו תקנות הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשע"ח-2018, במסגרתן נקבעו סוגי עסקאות אשראי המוגדרות מחוץ לאשראי הוגן, בשל כך שהן לא מקיימות את תכליות החוק, וכן נקבעו סוגי וסכומי הוצאות שנדרשות לשם העמדת הלוואה אשר לא יכללו בחישוב עלות ממשיית.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 - פישוט הסכמים ללקוח

ההוראה, אשר פורסמה ביום 10 ביולי 2018, נועדה לקבוע מבנה וכללים לפישוט הסכמים בנקאיים למתן אשראי, ומהווה יישום של סעיף 3(ד) לחוק אשראי הוגן הנזכר לעיל. ההוראה קובעת כי על התאגיד הבנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרוכז ותמציתי בדף הראשון להסכם אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית עמו. מועד תחילת ההוראה נקבע למועד כניסתו לתוקף של חוק אשראי הוגן שלעיל. הבנק נערך ליישום ההוראה.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018,

פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 ("החוק") מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים.

החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי.

החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק).

מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחיה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת).

במהלך החודשים ספטמבר ואוקטובר 2019 פנה איגוד הבנקים לשר האוצר ולנגיד בנק ישראל, בבקשה להפעיל את הסמכות שהוקנתה להם בחוק, ולדחות את מועד תחילתו בשנה.

נכון למועד זה, הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

ביום 25 בנובמבר 2018, פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים), התשע"ט-2018 ("הכללים"), ובהם נקבע כי הוראות התיקון האמור תחולנה בהתקיים התנאים הבאים, במצטבר:

1. החשבונות, הן בבנק המקורי והן בבנק הקולט, הם חשבונות עו"ש.
2. ישנה זהות מוחלטת בין בעלי החשבון בבנק המקורי ובבנק הקולט, או לחלופין - כל בעלי החשבון בבנק המקורי הם בעלים גם בחשבון בבנק הקולט (ניתן שיהיו בעלים נוספים).
3. החשבון בבנק המקורי אינו נושא מגבלות מסוימות הנקובות בכללים, כגון - החשבון אינו מסווג כחשבון נאמנות, החשבון אינו מנוהל באמצעות אפוסטרופוס, החשבון אינו בבעלות לקוח שנמצא בהליכי פשיטת רגל, ועוד.

בחודשים אפריל עד יולי 2019, התפרסמו מספר טיוטות תיקון לכללים, הכוללות את סוגי הפעילויות הפיננסיות עליהן יחול החוק, ואשר תכללנה במסגרת העברת החשבונות וכן טיוטות להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון המפרטת, בין היתר, את חובות הבנק המקורי והבנק הקולט בעת ניוד חשבונות.

ביום 14 בפברואר 2019, ניתנה החלטת הממונה על התחרות בעניין מתן פטור מאישור הסדר כובל בין מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן - "מס"ב"), בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ והבנק. החלטה זו מתקנת את החלטת הפטור שניתן ביום 20 בספטמבר 2018 ("הפטור מ-2018"), ובו הובהר כי פעילות מס"ב בתחום ניוד חשבונות בין בנקים לא נבחנה, ולפיכך לא תיכלל במסגרת תחומי הפעילות שמותר למס"ב לעסוק בהם. מס"ב הגישה בקשה לתיקון תנאי הפטור שנקבעו בפטור מ-2018, על מנת שתוכל להקים מערכת חדשה שתשתלב כחלק ממערכת סליקת חיובים וזיכויים שלה ותסייע ללקוחות שמעוניינים בהעברת פעילותם מבנק אחד לאחר. בהחלטה נקבע כי הפטור מ-2018 יתוקן, כך שיחול גם על פעילותה של מס"ב בהקמת מערכת לניוד חשבונות בנק.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21), התשע"ט-2019

התיקון פורסם ביום 10 בינואר 2019, ובמסגרתו תוקן, בין היתר, שם החוק ל"חוק התחרות הכלכלית" והממונה על הגבלים עסקיים יקרא "הממונה על התחרות". תיקונים מהותיים נוספים בחוק הינם: הרחבת אחריותם של נושאי משרה בתאגיד והטלת חובות פיקוח ומניעת עבירות על החוק בידי התאגיד או בידי עובדיו; הרחבת הגדרת "בעל מונופולין" באופן שבעל מונופולין יהיה גם מי שמרכז בידיו כוח שוק משמעותי וזאת אף אם הוא אינו מחזיק בנתח שוק הגבוה מ-50%; העלאת תקרת העיצום הכספי שרשאי הממונה להטיל על תאגיד שהפר את הוראות החוק, באופן שהעיצום הכספי המקסימלי יהיה 8% ממחזור המכירות של התאגיד ולא יותר מ-100 מיליון ש"ח; והחמרת הענישה הפלילית המרבית על עבירות הסדר כובל. בעקבות הרחבת הגדרת "בעל מונופולין" בתיקון מס' 21 כאמור, פנה הפיקוח על הבנקים במכתב לכל התאגידים הבנקאיים בדרישה לניהול הסיכונים הנובעים מתיקון זה - סיכוני ציות, סיכונים משפטיים, סיכונים רגולטוריים וסיכוני מוניטין. התאגידים הבנקאיים נדרשים לשים דגש מיוחד על הסיכון בהיבט של אפשרות לגרימת נזק ללקוחות קמעונאיים. הבנק נדרש לוודא קיום מסגרת ניהולית אשר תרכז את פעולות הבנק לזיהוי, ניטור, בקרה וניהול הסיכונים הנובעים מהתיקון האמור; לוודא קיום ידע מתאים בידי התחרות בבנק; לעדכן את מדיניות ונהלי העבודה של הבנק ולהטמיעם כך שיובטח העדר ניצול לרעה של כוח שוק משמעותי; ולקיים דיונים בנושא בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בתדירות שיקבע הבנק.

שוק ההון

תנאי היתר כללי לפי סעיף 49 לחוק ניירות ערך

סעיף 49 (ב) לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 (להלן - "חוק ניירות ערך") שנכנס לתוקף ביום 6 ביולי 2017, קובע כי לצד האיסור להציע שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, שאין לה רישיון בורסה בישראל, יו"ר רשות ניירות ערך רשאי להתיר לאדם לפנות בהצעה כאמור, באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך המנוהלת בידי בורסה מחוץ לישראל, בתנאים שיקבע, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בענייניו של ציבור המשקיעים בישראל.

ביום 27 בדצמבר 2018, פירסמה רשות ניירות ערך תנאי היתר כללי לפי סעיף 49 לחוק רשות ניירות ערך. ביום 6 ביוני 2019, פרסמה הרשות עדכון לנוסח ההיתר.

גורם המבקש לקבל היתר מכוח סעיף 49 (ב) לחוק ניירות ערך נדרש להצהיר בפני רשות ניירות ערך, אחת לשלוש שנים על התקיימות התנאים הרלבנטיים עבורו לצורך קבלת היתר הרשות להציע שירותים כאמור לעיל.

בעל היתר נדרש לתת גילוי בולט בהתאם לנוסח המצורף לתנאי ההיתר הכללי.

האיסור לפעול ללא היתר, נכנס לתוקף ביום 30 ביולי 2019. עם זאת, גורם שהגיש בקשה לקבלת היתר עד ליום 30 במאי 2019 יכול להמשיך לפעול עד לקבלת החלטה בבקשה שהגיש.

הבנק פנה לרשות ניירות ערך טרם המועד האמור לעיל בבקשה לקבלת היתר כאמור, לפי סעיף 49 א (ב) לחוק ניירות ערך. טרם התקבל ההיתר המבוקש.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 332- רכישה עצמית על ידי תאגידים בנקאיים

ביום 28 בפברואר 2019, פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראה, הכולל שני נושאים עיקריים:

- ביטול האיסור על רכישה עצמית של ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופירוט התנאים בהם יוכלו תאגידים בנקאיים לבצע רכישה עצמית, שהם - עמידה בתנאי סעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובתנאי הוראת ניהול בנקאי תקין 331; היקף הרכישה בכל תכנית רכישה לא יעלה על 3% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי; ההצעה לרכישה לא תופנה לקבוצה מסוימת של בעלי מניות; ביצוע הרכישה יתבצע על פי מנגנון נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך; תכנית הרכישה תאושר על ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי ועל ידי הפיקוח על הבנקים.
- עדכון המגבלות החלות על מתן מימון בביטחון ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי - התיקון מתיר (א) מתן מימון ללווה (או לקבוצת לווי) בביטחון ניירות הערך הנ"ל, ובלבד שהיקף הביטחון לא יעלה על 0.5% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי, וכן (ב) מתן מימון לעסקאות ביחידות מדדי מניות אשר מניית התאגיד הבנקאי נכללת בהם, לרבות קרנות שבהחזקותיהן נכללים ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, והכל בתנאי שסך הביטחונות שיקבל התאגיד הבנקאי על פי סעיפים א ו-ב' הנ"ל לא יעלה על 5% מהונו המונפק והנפרע.

תושבי חוץ

תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019

התקנות, אשר פורסמו ביום 6 בפברואר 2019, ואשר הותקנו בהתאם להוראות החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016, מאמצות את התקן הבינלאומי לחילופי מידע ("תקן CRS"), לצורך קיום חילופי מידע אוטומטיים על בסיס שנתי, למטרות סיוע הדדי באכיפת מס עם מדינות עמן נכרתו הסכמים, אשר לפיהם קיימת התחייבות למסור את המידע האמור ("מדינות בנות דיווח").

בהתאם לתקנות, מוסדות פיננסיים, ובנקים בכללם, יבצעו בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים של יחידים וישויות, יסווגו חשבונות של תושבי מדינה זרה לפי דיני המס באותן מדינות, ויעבירו את המידע הנדרש לרשות המיסים הישראלית, לצורך העברתו למדינות תושבות המס של בעל החשבון, שהנן מדינות בנות דיווח.

רשימת המדינות בנות הדיווח מתפרסמת על ידי רשות המסים מעת לעת.

קבוצת הבנק נערכה ליישום החקיקה האמורה.

איסור הלבנת הון

חוק לצמצום השימוש במזומן

החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018, מגביל עסקאות במזומן לסכומים הקבועים בו, וכן אוסר על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, ועל פרעון שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב, או שהוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפקח). החוק קובע שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק נכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019 ("יום התחילה"), למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים בגין הפרתם, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 ("יום התחילה המאוחר"). עוד נקבע, כי לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיום התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך כנדרש ליישום החוק.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מספר 13) התשע"ח-2018

ההצעה, אשר פורסמה ביום 27 בפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה

בעירבון בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים בידי הרשות בכלי חקירה פלייליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו ראו באור 9 לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- ביום 11 ביולי 2019, העלתה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק ל-ilAAA/Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג ilAA+ ואישרה את דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA.
- ביום 26 ביוני 2019, העלתה חברת "מידרג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק ל-aa2.il אופק יציב, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק לדירוג Aaa.il אופק יציב, את כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג Aa1.il אופק יציב, את שטרי ההון הנדחים לדירוג Aa2.il (hyb) אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים לדירוג Aa3.il (hyb) אופק יציב. פקדונות הבנק לזמן קצר נותרו בדירוג P-1.il.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. ביום 16 באוקטובר 2018, אישרה חברת הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר A3/Prime-2 והעלתה את תחזית הדירוג מ"יציב" ל"חיובי".

מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2018, שעומד לעיון באינטרנט.

מעורבות ותרומה לקהילה

הפרייקט החברתי-קהילתי של הבנק, בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה למעלה מעשור שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לתת להם את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית, בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפול יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות. בהמשך ובמהלך השנים האחרונות פנה הבנק לאוכלוסיות נוספות, במסגרת פרייקט הדגל החדש "מאמינים בך", במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדיו, תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים של יזמות עסקית לנשים, "יוניסטרס", "פידל", "אבות ובנים על המגרש" ושיתופי פעולה נוספים עם אוכלוסיית ילדים בסיכון.

הבנק ממשיך לפעול במסגרת תוכנית "מאמינים בך", בדגש על ילדים ובני נוער בסיכון ומעורבות וליווי בקבוצות למידה של יזמות עסקית לנשים, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות עסקית, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של אותן קבוצות במסגרות השונות מול אותם גופים.

כמו כן, פועל הבנק בסיוע לאוכלוסיות מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, התנדבות, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה, פעילות חברתית שיקומית וכו'.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרייקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער והאוכלוסיות הנוספות. בנוסף לפרייקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית ולאורך זמן נחזית מגמה של עלייה בצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלמ"ס במהלך חודש נובמבר 2019, ברבעון השלישי של שנת 2019 צמח המשק ב-4.1% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 0.8% ברבעון השני ועלייה של 4.5% ברבעון הראשון של שנת 2019. העלייה בתוצר ברבעון השלישי משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית ובהוצאות לצריכה ציבורית וירידה בהשקעות בנכסים קבועים ובייצוא סחורות ושירותים. בנוסף, חלה עלייה ביבוא הסחורות והשירותים. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-1.9%, בהשוואה לעלייה של 2.2% בתקופה המקבילה אשתקד. חטיבת המחקר של בנק ישראל הותירה בחודש אוקטובר 2019 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2019 על 3.1%. תחזית הצמיחה לשנת 2020 ירדה לרמה של 3.0%, בהשוואה לתחזית צמיחה בשיעור של 3.5% בתחזית הקודמת. התחזית לשנת 2020 נמוכה מהתחזית הקודמת, בהשפעת הנחה שהממשלה החדשה שתוקם תנקוט צעדים במטרה להקטין את הגירעון, צעדים שיינקטו להעלאת צד הכנסות הממשלה וירידה בתחזית היבוא העולמי. הצריכה הפרטית צפויה לצמוח בשנת 2019 בקצב של 3% ובשנת 2020 בקצב של 2%, וההשקעה בנכסים קבועים צפויה לצמוח ב-2% בשנת 2019, אך בשנת 2020 היא צפויה להתכווץ ב-2% כתוצאה ממיצוי של מספר השקעות גדולות במשק שהינן עתירות יבוא. על פי תחזית קרן המטבע הבינלאומית שפורסמה בחודש אוקטובר 2019, הצמיחה בישראל תעמוד על 3.1% בשנים 2019 ו-2020, בהשוואה לתחזית צמיחה של 3.5% בשנת 2019 שהוצגה בחודש אפריל 2019.

סיכויי אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה בחודש מרס 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה. דירוג האשראי של ישראל מאופיין בביצועים מאקרו כלכליים איתנים, חוסן מוסדי יחס ממשלתי לתוצר שעודנו גבוה ביחס למדינות הייחוס וסיכונים פוליטיים וביטחוניים. חברת דירוג האשראי העולמית S&P אישרה בחודש אוגוסט 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של AA- עם תחזית יציבה. חברת הדירוג הדגישה את חוזקות הליבה של דירוג האשראי של ישראל, כגון: כלכלה מגוונת ומשגשגת, חשבונות חיצוניים חזקים ומסגרת מוניטרית גמישה. אישורי הדירוגים משקפים את אמון חברות הדירוג בכלכלת ישראל ומדגיש את החשיבות בהמשך מדיניות פסקלית אחראית המעודדת צמיחה.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נמדד גירעון בסך 30.9 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 23.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2019 עומד על 40.2 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2018 - ספטמבר 2019) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.3% מהתמ"ג. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-9.7% והוצאות מערכת הביטחון ירדו ב-0.4%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גביית המסים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמה ב-239.9 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של 5.3% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-0.6% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" עלה בשיעור של 0.5% ב-12 החודשים האחרונים (ספטמבר 2019 בהשוואה לספטמבר 2018) עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.3%. על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2019, האינפלציה בשנת 2019 תעמוד על 0.6% בהשוואה להערכה של 1.6% בתחזית הקודמת ובשנת 2020 האינפלציה תעמוד על 1.2% בהשוואה להערכה של 1.6% בתחזית הקודמת. הירידה באינפלציה הצפויה לשנת 2019 ביחס לתחזית הקודמת נובעת ברובה מן ההפתעות השליליות במדדי יוני ויולי. הירידה באינפלציה הצפויה במהלך 2020 נובעת בעיקר מן הייסוף שהתרחש מאז פרסום התחזית הקודמת, הצפוי למתן את קצב עליית מחירי המוצרים הסחירים. תחזית האינפלציה מבטאת את ההערכה כי שוק העבודה ההדוק יוסיף לתמוך בעלויות שכר ובעליית האינפלציה. על פי הערכות עליית האינפלציה צפויה להמשיך ולהיות הדרגתית, על רקע הייסוף שהתרחש ועל רקע המשך הגידול בתחרות והתפתחות המסחר באינטרנט, תהליכים שנראה כי טרם מוצו. נכון לחודש ספטמבר 2019, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.1%, הנמצא בתוך יעד יציבות המחירים של הממשלה.

שוק הדיור

הפרסומים האחרונים משקפים עלייה במחירי הדירות ועלייה בהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אוקטובר 2019, נרשמה עלייה של 0.1% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2019. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2019 עלו ב-1.3%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

ב-12 החודשים שבין יולי 2018 ליוני 2019 הוחל בבנייתן של כ-51,890 דירות, עלייה של 6.4% בהשוואה למספרן ביולי 2017 - יוני 2018, ונסתיימה בנייתן של כ-50,380 דירות, עלייה של 2.1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בחודשים יוני-אוגוסט 2019 נמכרו כ-8,160 דירות חדשות, עלייה של כ-11.6%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים מרס-מאי 2019, בניכוי הגורמים העונתיים.

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים. שיעור האבטלה בחודש אוגוסט של שנת 2019 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 3.8%, בהשוואה לשיעור של 3.7% בחודש יולי 2019. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד בחודש אוגוסט של שנת 2019 על 3.5%, בהשוואה לשיעור של 3.3% בחודש יולי 2019. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, שוק העבודה ההדוק, צפוי לתמוך בעליות שכר וכך לתרום לעליית האינפלציה.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-7.1% ושער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-11.3%.

בחודש נובמבר 2018 הודיע בנק ישראל על סיום תוכנית רכישות המט"ח שנועדו לקזז את השפעת הפקת הגז על שער החליפין. יחד עם זאת בנק ישראל הדגיש כי הוא ימשיך לפעול בשוק המט"ח במקרה של תנודות חריגות בשער החליפין, אשר אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים, או כאשר שוק מט"ח אינו מתפקד כראוי. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 רכש בנק ישראל 88 מיליון דולר.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018	תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019	30.9.18	31.12.18	30.9.19	
4.6%	(7.1%)	3.63	3.75	3.48	דולר
1.5%	(11.3%)	4.22	4.29	3.81	אירו

רביית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018 העלה בנק ישראל את הרביית, לראשונה מחודש פברואר 2015, ב-0.15 נקודות אחוז לרמה של 0.25%. בנק ישראל מעריך שלאור סביבת האינפלציה בישראל, המדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים, ההתמתנות בכלכלה העולמית והמשך הייסוף, יהיה צורך להותיר את הרביית ברמתה למשך זמן ממושך או להפחיתה על מנת לעמוד בתהליך שבסופו האינפלציה תתייצב במרכז תחום היעד, ושהמשק ימשיך לצמוח בקצב נאה.

על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל מחודש אוקטובר 2019, במהלך שנת 2020 צפויה הרביית לעמוד בטווח שבין 0.25%, ל-0.1%.

הסביבה הגלובלית

הסנטימנט השלילי בכלכלה העולמית נמשך, ותחזיות הצמיחה הופחתו למרבית הגושים. הסחר הבינלאומי הפסיק לצמוח, וההשפעות של "מלחמת הסחר" עלולות עוד להחמיר. אי הוודאות לגבי הברקזיט מלווה אותנו מזה מספר שנים, אולם האומדנים האחרונים שפורסמו לגבי ההשפעה האפשרית של היעדר הסדר על הצמיחה בבריטניה ובאירופה הם משמעותיים למדי. עד כה, ההאטה העולמית אינה מחלחלת לפעילות הכלכלית בישראל, אולם דבר זה עלול להשתנות יחסית במהירות במידה וההאטה תגיע אל שווקי ההון וענף הטכנולוגיה. האינפלציה במרבית המשקים עדיין נמוכה מהיעדים המנחים את הבנקים המרכזיים, וחלקם, ובפרט ה-FED וה-ECB, הפנו את כיוון המדיניות המוניטרית בחזרה לתוואי של הרחבה. בשלב זה לא ברור אם ינקטו צעדי הרחבה נוספים.

הסיכונים הנשקפים לכלכלה העולמית התגברו, בעיקר לנוכח "מלחמת הסחר" ואי הוודאות לגבי הברקזיט. ה-OECD עידכן כלפי מטה את התחזית לצמיחה ולסחר העולמיים בשנים 2019 ו-2020. תחזית הצמיחה של ארה"ב לשנת 2019 ירדה ל-2.4% בהשוואה ל-2.8% בתחזית הקודמת, ותחזית הצמיחה לשנת 2020 ירדה ל-2%, בהשוואה ל-2.3% בתחזית הקודמת. תחזית הצמיחה העולמית לשנת 2019 עומדת על 2.9% ולשנת 2020 על 3%. ההתדרדרות בסחר העולמי מחמירה. בשווקים הפיננסיים נרשמו עליות שערות במדדי המניות, על רקע העמקת ההרחבה המוניטרית במשקים השונים.

בארה"ב, ה-FED הוריד את הרבית ב-0.25 נקודות אחוז 3 פעמים, האחרונה בסוף חודש אוקטובר 2019. האינפלציה עלתה מעט אך היא עדיין מעט נמוכה מהיעד והצמיחה ברבעון השלישי של השנה צפויה להיות מתונה, בנוסף על ההאטה שנרשמה ברבעון השני. באירופה חלה האטה בצמיחה והייצור התעשייתי מתכווץ, ומעיב בעיקר על כלכלת גרמניה מוטת התעשייה. האינפלציה בגוש האירו נותרה נמוכה וה-ECB הפחית את הרבית, ונקט בצעדי הרחבה משמעותיים נוספים. ביפן ירדה הצמיחה ברבעון השני של השנה, על רקע חולשה ביצוא ובהשקעות. הצמיחה בסין הוסיפה להתמתן והשלכות מלחמת הסחר וההאטה בקצב הצמיחה הביאו את הממשל להמשיך בצעדי הרחבה מוניטריים. באמצע חודש ספטמבר 2019 עלה מחיר הנפט בחדות לאחר הפגיעה במתקן הנפט הסעודי, אך לאחר מכן ירד חזרה לסביבה שאפיינה אותו לאורך הרבעון השלישי של השנה.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-10.4% ומדד ת"א 125 עלה בכ-15.0%. מדד האג"ח הכללי עלה בכ-7.7%. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמת ירידה בהיקפי המחזורים. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה ירידה של כ-12% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של כ-9%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה ירידה של כ-3%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	
829	726	8.8%	10.4%	מדד ת"א 35
1,020	930	8.8%	15.0%	מדד ת"א 125
3,678	3,559	0.1%	7.7%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 חלה עלייה של כ-26.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נרשמה בגין עלייה בגיוסי האג"ח הממשלתי ובגיוסי מניות והמירים. בגיוסי אג"ח קונצרני, נרשמה ירידה.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	שיעור השינוי	
7,601	8,945	17.7%	מניות והמירים
33,969	57,615	69.6%	אג"ח ממשלתי
49,557	48,319	(2.5%)	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
91,127	114,879	26.1%	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-18.7% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-16.4%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EMSCI) עלה בכ-3.7%.

נספח

158

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה ב-%	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
77,764	694	3.62	80,657	635	3.19
77,764	694	3.62	80,657	635	3.19
668	1	0.60	670	(4)	(2.37)
668	1	0.60	670	(4)	(2.37)
2,656	4	0.60	2,186	6	1.10
16	-	-	14	-	-
2,672	4	0.60	2,200	6	1.10
27,713	7	0.10	27,960	18	0.25
27,713	7	0.10	27,960	18	0.25
853	-	-	328	-	-
853	-	-	328	-	-
11,421	49	1.73	10,109	44	1.75
11,421	49	1.73	10,109	44	1.75
340	1	1.18	140	-	-
340	1	1.18	140	-	-
121,431	756	2.51	122,064	699	2.31
2,740			2,906		
11,788			9,894		
135,959			134,864		
16	-	-	14	-	-

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור⁽²⁾ ⁽⁵⁾

- בישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה⁽³⁾

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019		
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
17,990	1	0.02	17,212	7	0.16
46,522	77	0.66	48,458	46	0.38
64,512	78	0.48	65,670	53	0.32
233	1	1.73	239	1	1.68
233	1	1.73	239	1	1.68
1,274	1	0.31	1,030	1	0.39
1,274	1	0.31	1,030	1	0.39
5,133	42	3.31	3,475	2	0.23
5,133	42	3.31	3,475	2	0.23
287	-	-	231	-	0.00
287	-	-	231	-	0.00
71,439	122	0.68	70,645	57	0.32
50,287			49,988		
2,740			2,703		
3,826			2,859		
128,292			126,195		
7,667			8,669		
135,959			134,864		
		1.83		1.99	
121,415	634	2.11	122,050	642	2.12
16	-	-	14	-	-
121,431	634	2.10	122,064	642	2.12
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור
- בישראל
לפי דרישה
לזמן קצוב
סך הכל
פקדונות הממשלה
- בישראל
סך הכל
פקדונות מבנקים
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב
- בישראל
סך הכל
התחייבויות אחרות
- בישראל
סך הכל
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾
סך כל ההתחייבויות
סך כל האמצעים הוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים הוניים
פערי הרבית
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית ⁽⁷⁾
- בישראל
- מחוץ לישראל
סך הכל
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
3.61	2,059	76,348	3.55	2,113	79,805
3.61	2,059	76,348	3.55	2,113	79,805
0.81	4	660	0.60	3	670
0.81	4	660	0.60	3	670
0.55	10	2,442	1.10	19	2,308
-	-	14	-	-	14
0.54	10	2,456	1.09	19	2,322
0.10	22	28,843	0.25	50	26,382
0.10	22	28,843	0.25	50	26,382
-	-	717	0.24	1	558
-	-	717	0.24	1	558
1.66	132	10,605	1.88	150	10,655
1.66	132	10,605	1.88	150	10,655
0.73	2	364	0.53	1	252
0.73	2	364	0.53	1	252
2.48	2,229	119,993	2.59	2,337	120,644
		2,622			2,760
		12,454			12,066
		135,069			135,470
-	-	14	-	-	14

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור (2) (5)

- בישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (3)

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית (4)

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019					
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה			
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%			
						התחייבויות נושאות רבית		
						פקדונות הציבור		
						- בישראל		
						לפי דרישה		
						לזמן קצוב		
						סך הכל		
						פקדונות הממשלה		
						- בישראל		
						סך הכל		
						פקדונות מבנקים		
						- בישראל		
						סך הכל		
						אגרות חוב		
						- בישראל		
						סך הכל		
						התחייבויות אחרות		
						- בישראל		
						סך הכל		
						סך כל ההתחייבויות נושאות רבית		
						פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית		
						זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית		
						התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית(6)		
						סך כל ההתחייבויות		
						סך כל האמצעים ההוניים		
						סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים		
						פער הרבית		
						תשואה נטו על נכסים נושאים רבית(7)		
						- בישראל		
						- מחוץ לישראל		
						סך הכל		
						סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל		
0.02	2	17,305	0.16	21	17,293			
0.68	240	47,439	0.77	268	46,467			
0.50	242	64,744	0.60	289	63,760			
1.68	3	239	1.62	3	247			
1.68	3	239	1.62	3	247			
0.39	3	1,036	0.40	3	992			
0.39	3	1,036	0.40	3	992			
3.86	146	5,069	3.15	96	4,079			
3.86	146	5,069	3.15	96	4,079			
0.99	2	269	2.15	4	249			
0.99	2	269	2.15	4	249			
0.74	396	71,357	0.76	395	69,327			
		48,855			50,266			
		2,622			2,647			
		4,172			4,671			
		127,006			126,911			
		8,063			8,559			
		135,069			135,470			
1.74			1.83					
2.04	1,833	119,979	2.15	1,942	120,630			
-	-	14	-	-	14			
2.04	1,833	119,993	2.15	1,942	120,644			
-	-	-	-	-	-			

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
97,435	575	2.38	99,634	615	2.49	מטבע ישראלי לא צמוד		
54,085	(28)	(0.21)	54,375	(42)	(0.31)	סך נכסים נושאי רבית		
		2.17			2.18	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
10,716	97	3.67	10,615	7	0.26	מטבע ישראלי צמוד למדד		
10,159	(67)	(2.66)	8,235	20	0.97	סך נכסים נושאי רבית		
		1.01			1.23	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
13,264	84	2.56	11,801	77	2.64	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
7,195	(27)	(1.51)	8,035	(35)	(1.75)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.05			0.89	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
121,415	756	2.51	122,050	699	2.31	סך פעילות בישראל		
71,439	(122)	(0.68)	70,645	(57)	(0.32)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.83			1.99	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
96,387	1,671	2.32	97,794	1,821	2.49	מטבע ישראלי לא צמוד		
53,701	(78)	(0.19)	52,189	(116)	(0.30)	סך נכסים נושאי רבית		
		2.13			2.19	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
10,736	336	4.19	10,627	278	3.50	מטבע ישראלי צמוד למדד		
10,065	(242)	(3.22)	8,847	(165)	(2.49)	סך נכסים נושאי רבית		
		0.97			1.01	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
12,856	222	2.31	12,209	238	2.61	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
7,591	(76)	(1.34)	8,291	(114)	(1.84)	סך נכסים נושאי רבית		
		0.97			0.77	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
119,979	2,229	2.48	120,630	2,337	2.59	סך פעילות בישראל		
71,357	(396)	(0.74)	69,327	(395)	(0.76)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.74			1.83	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד					
גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽⁸⁾			גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽⁸⁾					
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
						נכסים נושאי רבית		
						אשראי לציבור		
						- בישראל		
54	(38)	92	(59)	(82)	23	סך הכל		
54	(38)	92	(59)	(82)	23			
						נכסים נושאי רבית אחרים		
						- בישראל		
54	69	(15)	2	5	(3)	סך הכל		
54	69	(15)	2	5	(3)			
108	31	77	(57)	(77)	20	סך כל הכנסות הרבית		
						התחייבויות נושאות רבית		
						פקדונות הציבור		
						- בישראל		
19	19	-	6	6	-	לפי דרישה		
28	34	(6)	(31)	(33)	2	לזמן קצוב		
47	53	(6)	(25)	(27)	2	סך הכל		
						התחייבויות נושאות רבית אחרות		
						- בישראל		
(48)	(28)	(20)	(40)	(38)	(2)	סך הכל		
(48)	(28)	(20)	(40)	(38)	(2)			
(1)	25	(26)	(65)	(65)	-	סך כל הוצאות הרבית		
109	6	103	8	(12)	20	סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית		

- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019 בסך של 57 מיליון ש"ח ו-39 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018 נוכחה יתרה בסך של 7 מיליון ש"ח ו-25 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך של 48 מיליון ש"ח ו-53 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019 ו-30 בספטמבר 2018, בהתאמה וסך של 136 מיליון ש"ח ו-141 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של תשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2019 ו-30 בספטמבר 2018, בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.
	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
	LDC - Less Developed Countries - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
	LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).
	Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.
	CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.
	CLS - Continuous Linked Settlement - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.
	Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.
	EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.
	FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
	FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
	GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).
	Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.
א	איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).
	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.
	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגין מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, רבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.
	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.
	אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניתין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראות ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המומתה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלואה לדיור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלואות בלון/בולט - הלואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי ISDA ונספחי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמעור סיכונים האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחר באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

ח	חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC). חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'. חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".
	חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש. חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.
	חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאיו החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.
	חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.
	חווה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.
	חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.
	חווה עתידי (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידי זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.
	חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).
	חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.
	חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.
	חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
	יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.
	יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.
	יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבטא באחוזים.
	נושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.
	כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.
	לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לוויים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".
	מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.
	מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז סליקה בנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חייבים וזכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של החוב.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כנגזר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההון של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סו ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמגודר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

- 1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזה כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;
- 2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;
- 3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.
- 4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";
יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזה במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטוחות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.

4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווי בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווי בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי מודעות לקיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים. תחומי הבטחת הציות להוראות רגולטוריות מטופלים תחת ניהול סיכון הציות.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקדים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליוקיים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנוות האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק

קבוצת לוויים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לוויים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לוויים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

ר

רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכונה) במהלך התקופה.

רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.

רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.

שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעורף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי.

(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.

(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.

(4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

מ	מימון ממונף	49
	מינוף	90
	מיסוי	152
	מסגרות אשראי	128
	מפקידים גדולים	52
נ	נגזרים	95, 51
	נזילות	91, 52
	ניירות ערך	73, 19
	ניתוח תרחישי קיצון	34
	נכסי סיכון	88, 23
ס	סיכון אשראי	109, 78, 34
	סיכון נזילות	52
	סיכון רבית	49
	סיכון שוק	48
	סיכונים אחרים	52
ע	עמלות	15
	ענפי משק	38
	עסקאות עם צדדים קשורים	143
	ערך בסיכון (VAR)	49
פ	פקדונות הציבור	52, 22
	פנסיה	83
ר	רווח למניה	8
ש	שווי הוגן	132
ת	תיאבון לסיכון	33
	תיק למסחר	73
	תשואה להון	13

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	53
	אסטרטגיה עסקית	9
	אקטואריה	83
ב	באזל	87, 23
	בקורות	53
ג	גידור	95, 68
ד	דוח רווח והפסד	58
	דוח על הרווח הכולל	59
	דוח על השינויים בהון	61
	דוח תזרים מזומנים	62
	דוח רואי החשבון המבקרים	57
	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	25
ה	הון והלימות הון	87, 23
	הון מניות	61
	הון עצמי רובד 1	88, 23
	הון רובד 2	89, 24, 23
	הלבנת הון	152
	הלוואות לדיוור	127, 109, 78, 43, 38
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	120, 78
	הפרשה למסים על הרווח	16
	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	115
ח	חובות בעייתיים	112, 78, 35
	חובות פגומים	112, 78, 35
י	יחסי הון	88, 23
	יעד הון	87, 23
ל	לווים גדולים	19
	לקוחות עסקיים	100, 28, 26, 6
	לקוחות קמעונאיים	100, 29, 26, 6
מ	מאזן	60
	מגזרי פעילות	100, 26
	מדד המחירים לצרכן	154
	מדינות זרות	42
	מדיניות חשבונאית	64
	מדיניות ניהול סיכונים	33
	מוסדות פיננסיים זרים	73, 41
	מזומנים ושווי מזומנים	62
	מחויבות בגין הטבות פרישה	83